

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:19 • 22 Ağustos '97 • 80 000 TL.(KDV dahil)

Krizin faturası emekçilere ödetiliyor, zamların ardı arkası kesilmiyor

Faturayı kapitalistlere ödetelim!

İÇİNDEKİLER

Kızıl Bayrak'tan	2
Kapak	3
Düzen Cephesi	4-5
Sınıf Hareketi	6-7
Devlet Terörü.....	8-9
Sınıf Hareketinin Sorunları	10-11
Kürt Ulusal Sorunu	12
Sol Hareketin Sorunları	13
Program Sorunları Üzerine	
Konferanslar:	
Anti-emperyalizm/bağımsızlık	
sorunu-9	14-17
Uluslararası Hareket.....	20-23
EKİM'den.....	24-26
Mücadele Postası	27

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:19 • 22 Ağustos 1997
Fiyatı: 80 000 TL. (KDV. dahil)

Sahibi ve Y. İşl. Md.:Bülent H. Oğuz
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli cad.. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BIRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ Tel: 0 (262) 642 41 90

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604, Konak/İZMİR
Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5 Sıhıyye/ANKARA
Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA, Tel: 0 (322) 351 36 84

Alemdar Cad. Erdoğanlar İşhanı No: 4 Kat: 6
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92

Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

S. Y. Kızıl Bayrak'tan

Sosyalizmin Kızıl Bayrağı Zafere Kadar Ellerimizde Olacak!

Her sabah, aldığımız yeni bir zam haberiyle açıyoruz gözlerimizi. Sermaye devletinin bu defa sunduğu gerekçe ise haftalar süren tartışmalar sonucunda meclisten geçirdiği 8 yıllık kesintisiz eğitim sistemine geçişin ekonomik yüküne, işçi ve emekçilerin yapması gereken katkıdır. Anlaşılan burjuvazi, yıllardır içinden çıkamadığı ve her geçen gün içine biraz daha gömüldüğü krizinin olduğu gibi, 8 yıllık kesintisiz eğitim uygulamasına geçişin faturasını da işçi sınıfı ve emekçilere ödetmek niyetindedir. Daha fazla kar için dönen sistem çarklarının sahibi olan bu asalak sınıfın, doğası gereği yapması gereken ve onlardan beklenen de buydu zaten.

Sermaye devletinin yeni hükümeti, işçi sınıfı ve emekçilere yapılacak saldırıların tetikçisi konumundadır. Yine aynı hükümet tarafından yoğun bir tarzda sürdürülen, son yılların en şiddetli zam saldırısının yanında, başlatılacak birçok saldırının da hazırlıkları son aşamasına doğru ilerlemektedir. Kuşkusuz büyük bir dikkatle planlanan saldırı hazırlığının ana hedefleri işçi sınıfı ve emekçilerin yanısıra, devrimci ve komünistlerdir.

Sermaye devleti, devrimci tutsakların geçtiğimiz yıl 12 şehit vermek pahasına kazandıkları zaferle rafa kaldırtıkları hücre tipi cezaevi sistemini yeniden gündeme getirmek için en uygun fırsatı beklemektedir. Birçok şehirde bu uygulama için yeni cezaevleri inşa edilmekte, birçok eski cezaevinde ise bu sisteme göre düzenlemeler yapılmaktadır. Yine bir dizi hak gaspı, tutsakların sağlık kontrolü ve tedavilerinin engellenmesi, mahkeme gidiş gelişlerinde yaşanan saldırılar had safhaya gelmiştir.

Ümraniye Cezaevi'nde gerçekleşen özgürlük eylemi sonrası duyulan tahammülsüzlükten kaynaklı olarak tutsaklara günlük gazeteler bile verilmemektedir. Fakat nasıl sömürü düzeninin tarihi zindanlara

ve devrimci tutsaklara saldırıların tarihiyse, devrimcilerin tarihleri de sermaye sınıfının saldırılarına karşı direnişin ve sermaye sınıfını dize getirmenin tarihidir. Nitekim bu hafta Elazığ Cezaevi'ndeki devrimci tutsakların sürdürdükleri açlık grevi zaferle sonuçlanmıştır.

Terör Cumhuriyetinin yeni İstanbul Emniyet Müdürü Hasan Özdemir, göreve başladığı günden beridir devrimcilere saldırılar düzenlemektedir. İKM, Nazım Kültürevi, ve Özgür Gelecek başta olmak üzere birçok demokratik kuruluş, sudan gerekçelerle basıldı. Yapı Sanatevi yaklaşık bir gün boyunca abluka altında tutuldu.

Çiçeği burnunda Emniyet Müdürü Hasan Özdemir, "Huzur Operasyonları" adı altında yürüttüğü bu baskınlarına, bu hafta da devam etti. Ne var ki baskınları gerçekleştirmek için gelen polisler bu kez devrimci bir karşı koyuş karşısında gerilemek zorunda kaldılar. Önce Ekinciler Matbaası'nda, sonra da Kurtuluş Merkez Bürosu'nda direniş ve devrimci dayanışma karşısında bozguna uğradılar.

Kardeş Kürt halkı üzerinde estirilen günlük terör sürerken sermaye devleti "Barış Treni" korkusuna kapıldı. Sömürgeci Türk devletinin dışişleri sözcüleri "terör örgütünün propagandası amaçlı" bulduğu bu girişimi engelleyeceğini ilan etti. Komünistler olarak Barış Treni'ni kendi politik platformumuz doğrultusunda karşılayacağımızı daha önce belirtmiştik.

Toplumumuz cinnet geçiriyor. İnsanlığı pençelerinin arasında sıkıştıran kapitalizm, adeta insana dair ne varsa yok eden bir canavar gibi. Yalnızca üçyüz bin lira taksit parasını ödememek için adam öldüren insanlar, bu zorlu yaşam şartlarına dayanamayarak çocuğunu ve en son kendini öldürenler, intihar edenler, zengin olma hayalleriyle evden kaçıp fuhuş sektörünün bir metasına dönüşenler... Kuşkusuz

tüm bunların sebebi sömürü çarklarının sahipleri sermaye sınıfıdır.

Biz komünistler, işte insanlığı kendisiyle böylesine çürüten barbarlık düzeninin mezar kazıcılarının, işçi sınıfının politik temsilcileri olma iddiasını taşıyoruz. Tüm gücümüz ve enerjimizle yüklediğimiz temel alan budur. Fabrikaları ve emekçi semtlerini politik ajitasyon ve propagandamızla kuşatmak, işçi sınıfının en diri kısımlarını, öncü işçileri devrime kazanmak için emek veriyoruz. Düşman saldırılarını bu düzenin en devrimci sınıfının; işçi sınıfının politik temsilcisi olma iddiamızın verdiği sorumlulukla karşılıyoruz. Engelleme ve baskıları bu güç sayesinde aşıyor, mücadelemizi her geçen günde daha üst aşamalara sıçratarak sürdürüyoruz.

Tarihsel ve en acil hedefimiz olan işçi sınıfının bağımsız ihtilalci sınıf partisini kazanmaya her zamankinden daha yakınız. Eskisinden daha güvenli bakıyoruz gelecek süreçlere. Özellikle haftalık Kızıl Bayrak atılımımızın bunda etkisi çok büyük. Birçok şehir ve bölgede gazetemizle yeni tanışan ve politik görüşlerimizi sahiplenen okurlarımızın oluşması, bulundukları bölgelerin politik gündemlerine müdahale şansımızı artırıyor. Kuşkusuz bunda okurlarımıza çok büyük görevler ve sorumluluklar düşüyor. Her Kızıl Bayrak okurunun doğal bir çalışmamız, doğal bir dağıtıcımız gibi çalışması, bulunduğu yerlerde yaşanan sorunlardan politik gelişmelere kadar bir bilgi akışını sağlaması bizi daha güçlü kılacaktır.

İnanıyoruz ki burjuva düzenin asalak sınıfını hakettiği yere, tarihin çöplüğüne gömene kadar bu mücadeleyi sürdüreceğiz. Devrimin ve sosyalizmin çok büyük emekler ve bedellerle kazanılmış değerlerini koruyacağız. İşçi sınıfının kızıl bayrağını daima yükseklerde dalgalandıracacağız.

ZAFERE KADAR!

Gazetene sahip çık! Abone Ol! Abone Bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :
6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4 000 000 TL.
Yurt dışı 130 DM. Yurt dışı 260 DM.

Fatma ÜNSAL adına, Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.
TL için :0079219-2
DM. için :3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Demokratizmi Savunmanın Sınırları

Liberal
Demokratizmin
Politik
Platformu

EKSEN YAYINCILIK

Krizin faturası emekçilere ödetiliyor, zamların ardı arkası kesilmiyor

Faturayı kapitalistlere ödetelim!

Sermaye düzeni ağır yapısal sorunlarla yüzyüzedir. Yükselen enflasyon, katlanarak büyüyen dış ve iç borçlar, uçurumlaşan bütçe açıkları... Tüm bunlar yılları bulan ekonomik kriz tablosunun değişmez öğeleridir. Dozu artırılarak sürdürülen kirli savaş giderleri ile "iç güvenlik" gerekçesiyle devletin terör güçlerine aktarılan kaynaklar ise iktisadi bunalımı sürekli derinleştiren ek faktörler durumundadırlar.

Buna rağmen sermaye iktidarı, krizin faturasını her seferinde işçi ve emekçilere ödettiler bunalımını geçici sürelerle hafifletmeyi başarmaktadır. Özelleştirme, kitlesel tensikatlar, zamlar vb. gibi bir dizi kapsamlı saldırılarla yüzyüze kalan işçi ve emekçiler son yılların en ağır ücret ve hak kayıplarına uğramaktadır.

Derin bir yıkıma ve sefaletle sürüklenen emekçi yığınların büyüyen tepki ve hoşnutsuzluklarını denetim altında tutmak, sosyal patlamaların önüne geçmek her zaman sermaye iktidarının en temel kaygı alanlarından biri olagelmıştır. Toplumsal muhalefet ve onun mücadelecisi, devrimci öncüleri baskı ve terör uygulamaları ile ezilmeye çalışılırken, geniş kitleler sendika bürokrasisi, reformizm, dinsel gerici, şovenizm ve "laik kemalist düzen" savunuculuğu ile adeta kuşatılmaktadır.

İşçi ve emekçi sınıflar bu kuşatmayı yaracak bir politik bilinç, donanım ve devrimci önderlikten yoksun oldukları ölçüde, sermayenin topyekün saldırıları karşısında anlamlı bir çıkış yapamamaktadır. Bünyesinde büyüyen tepkiler ve mücadele isteği her seferinde saptırılmakta, sahte hedeflere yönlendirilerek boşa çıkarılmaktadır.

Sınıf ve kitle hareketini denetim altında tutmaktaki başarısı bir yanda, iktisadi bunalımın her geçen gün ağırlaşan sonuçları emekçilere fatura etmedeki başarısı diğer yanda. Bu, sermaye iktidarını giderek pervasızlaştırmaktadır. Susurluk ile birlikte günışığına çıkan tüm çürümüşlüğüne rağmen yalnızca ekonomik krizi değil, siyasal krizleri de yönetmedeki yeteneğini ortaya koyan burjuva düzen saldırılarını her geçen gün artırmaktadır.

altında sefalet sınırında bir yaşamı dahi garanti altına alamayan bir işçi ücreti saptandı.

Sermaye iktidarı gelinen aşamada yalnızca kapitalist bunalımın faturasını değil, kendi iç çatışmalarının ve siyasal açılımlarının faturasını da işçi ve emekçilerin sırtına yıkma yoluna gidiyor. Topluma tarihi önemde bir "eğitim reformu" olarak sunulan 8 yıllık eğitim aldatmacasının ardından çalışan sınıflara getirilen ağır vergi yükleri ve ardı ardına yağın zamlar bunun göstergesidir.

Yıllardan bu yana, kardeş Kürt halkına karşı sürdürülen kirli savaşın ağır faturası, bu iğrenç savaşta hiç bir çıkarı olmamasına rağmen işçi ve emekçi sınıflara ödetiliyor. Şimdi de kontrol dışına çıkmış dinsel gericiyi yeniden denetimi altına almak ve daha etkili bir tarzda emekçi yığınlar karşı kullanmak için aldığı önlemlerin faturasını çalışan kesimlere ödetmek yoluna gidiliyor.

Hükümet sözcüleri ülkeyi şeriat tehlikesinden korumanın temel güvencesi saydıkları 8 yıllık kesintisiz eğitim uygulamasına kaynak yaratmak için hiçbir çabadan geri durmayacaklarını söylemektedirler. Bu çerçevede vergi, katkı payı vb. gibi uygulamalarının yansısı yeni zamların da bu uğurda sineye çekilmesi gerektiğini propaganda etmektedirler.

Benzin fiyatlarına yapılan ve anında temel tüketim maddelerine yansıyan zamlara bazı burjuva sözcülerinin getirdiği bir diğer açıklama, Batı ülkelerinde benzin fiyatlarının yüksekliği olmaktadır. Avrupa ve Amerika'daki benzin fiyatları örnek gösterilerek, önümüzdeki dönemde benzin fiyatlarına bir dizi yeni zammın yapılacağı pervasızca ilan edilmekte, benzinin kısa bir zaman içerisinde 1 dolara yükseltileceği açıklanmaktadır.

Bu halkı aptal yerine koyan bir düzenbazlıktan başka bir şey değildir. Türkiye'den çok daha ileri ve kaliteli bir eğitim sistemine sahip olan biçimsel Batı demokrasilerinde eğitim büyük ölçüde parasızdır. Maddi olanaksızlıklar nedeniyle okula devam edemeyen öğrencilerin tüm eğitim masraflarını devlet karşılamaktadır. Yine Avrupa işçi sınıfı geçmiş uzun mücadeleler sonucunda bir dizi ekonomik ve sosyal kazanım elde etmiştir. Bir yanda sınıf mücadelesinin gücü, diğer yanda sosyalist blokunun yarattığı baskı o dönemde batı kapitalizmini sosyal devlet anlayışına zorlamıştır. Sosyalist blokunun çöküşünün ardından, bugün, sosyal haklar alanında bir dizi kesintiye gidilse dahi, Avrupa işçi ve emekçi sınıflarının halihazırdaki geçim ve yaşam koşulları Türkiye işçi sınıfıyla karşılanamayacak düzeydedir. Avrupa veya ABD'de benzin fiyatları buradaki

çalışan sınıfların geçim standartları gözetilerek saptanmaktadır. Kaldı ki, Avrupa ve ABD'de de benzinin litresine ödenen paranın yalnızca çok cüzi bir miktarı petrolün gerçek maliyet fiyatıyla ilgilidir. Piyasa fiyatının asıl büyük bölümü devletin kasasına akan dolaylı vergiden başka bir şey değildir. Ücret düzeyinde ve sosyal haklarda Batılı kapitalist ülkeleri ölçü almayanlar büyük bir utanmazlıkla benzin fiyatlarına uygulanan ağır dolaylı vergileri kendilerine ölçü alabilmektedirler.

Açıktır ki, sermaye iktidarının tek ölçüsü kölece bağlı olduğu emperyalist güçlerin dayattığı uygulamalar ve kendi çıkarları olmaktadır. Özelleştirme yoluyla ve zam sağanağı ile işçi ve emekçilerin sırtından yaratılan kaynakların nereye aktarıldığını anlamak için ANASOL-D hükümetinin açıkladığı resmi programa yeniden göz atmak yeterlidir. Dolambaçlı dil oyunları bir yana bırakılırsa, programda açıkça şunlar denmektedir:

* Kürt ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak için hiç bir harcamadan çekinilmeyecektir. Kirli savaş daha da tırmandırılacak, sınır ötesi hareketler sıklaştırılacak, ordu ve özel tim teşkilatlandırılacaktır.

* Toplumsal muhalefete karşı konuşlandırılmak üzere polis sayısı daha da arttırılacak. Polis teşkilatı en modern araçlarla ve her türlü imkânla donatılacaktır.

* Ordunun izlediği ABD uşağı saldırgan dış politikaya tam destek verilecektir. Ortadoğu halklarına düşmanlık ve ABD'ye jandarmalık temelinde kurulan ABD-İsrail-Türkiye ittifakının tüm gerekleri yerine getirilecektir. Bu çerçevede militarist önlemlerin masrafları eksiksiz bir tarzda karşılanacaktır.

* ABD emperyalizminin dayatmaları doğrultusunda ve dinsel gericiyi daha fazla denetim altına almak için 8 yıllık kesintisiz eğitim uygulamasına geçilecektir. Böylece hem dinsel gericiliğin aşırı uçları törpülenecek, hem de dinin geniş emekçi kitleleri uyusturmak üzere sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda daha etkin kullanımının yolu açılacaktır.

* İMF'nin, dünya bankasının ve diğer emperyalist finans kuruluşlarının dayattığı kemer sıkma politikaları tavizsizce uygulanacaktır. Kısacası özelleştirme yoluyla işsizlik daha da artacak, örgütsüzleştirme saldırısı hızlanacak eğitim, sağlık tümünden paralı hale getirilecek,

sosyal güvenlik hakların son kırıntıları da gaspedilecektir. Sermaye için vergi indirimine gidilirken, işçi ve emekçilerin vergi yükü daha da arttırılacak, "gönüllü tasarruf" gibi aldatmacalarla sermayeye kaynak aktarılacaktır, vb.

Listeyi uzatmak mümkündür. Ancak tekeli burjuvazinin, emperyalizme bağımlılık temeli üzerinde varolan sınıf egemenliğini korumak, sömürü sistemini ayakta tutmak için işçi ve emekçi yığınlarına topyekün saldırılarını daha da arttırmak zorunda olduğunu ortaya koymak için bu kadarı yeterlidir.

Öyleyse, toplumun çok küçük bir azınlığı için sefahat, geniş yığınlar için ise sefalet anlamına gelen kapitalist düzenin krizinin faturasını neden işçi ve emekçiler ödesin? İşçi ve emekçilerin kapitalist sömürü sisteminin ayakta tutulmasında hiç bir çıkarı yoktur. Aksine, sermaye düzeni işçi ve emekçilere sefalet, yıkım ve acıdan başka hiç bir şey vaat etmemektedir, vermemektedir.

İşçi ve emekçilerin kurtuluşu bu düzenin yıkılmasından, insanın insan tarafından sömürülmediği, eşitliğe, özgürlüğe ve kardeşliğe dayanan sosyalizmin kurulmasından geçmektedir.

İşçi sınıfı ve emekçiler kapitalist düzenin kriz faturasını ödemeyi reddetmelidirler. Sermayenin saldırıları karşısına "Zamlara, özelleştirmelere, sefalet ücretine hayır! Krizin faturasını kapitalistler ödesin!" şiarı ile çıkmalıdır. İşçi sınıfının ve tüm ezilen emekçi kesimlerin ücretli kölelikten, sömürgecilikten ve zulümden gerçek ve kalıcı kurtuluşu için ise sefaletin, baskının ve terörün kaynağındaki devlete karşı devrimin ve sosyalizmin kıvılcık bayrağı kaldırılmalıdır!

Zamlara, sefalet ücretine, özelleştirmeye hayır! Krizin faturasını kapitalistler ödesin!

“5+3” mü olsun, “8 yıl kesintisiz” mi olsun; imam hatipler kapatılsın mı, kapatılmasın mı vb. derken yine fatura işçi ve emekçilere çıktı. “8 yıllık eğitim” yasaının meclisten çıkmasının hemen ardından; akaryakıttan tüpgaza, tekel ürünlerinden eğitim masraflarına dek hemen herşeye %20'lere varan zamlar yapıldı. Sözde “eğitim reformu”na bütçe

oluşturmak maskesi ile gelen yoğun zamlar, işçi ve emekçilerin yaşamını bir kat daha zorlaştırmış durumdadır.

Büyük vaatlerle işbaşı yapan MGK-TÜSİAD hükümetinin bugüne kadar gözle görülür en önemli “icraatı” üst üste gelen zamlar oldu. İşçi ve emekçi ücretlerinde yapılan artışlar geçmiş dönem kayıplarını karşılamaktan bile çok uzak durumdayken, tüketim mallarına yapılan üst üste zamlarla ücretlerdeki reel düşüş katmerlendi. ANASOL-D hükümetinin işbaşı yapar yapmaz büyük tantana ile gerçekleştirdiği %35'lik memur zamları, hemen ertesi günü gelen %32'lik akaryakıt zamları ile geri alındı. Benzeri bir şekilde asgari ücretteki artış da, daha işçi ücretlerine bile yansımadan üst üste gelen zamlarla neredeyse yarı yarıya erimiş durumdadır.

Bu zam furyası bile, sermayenin tırmandırdığı “laiklik-şeriat” gibi yapay ikilemlerin işçi ve emekçiler için ne kadar aldatıcı olduğunu göstermiştir. Sermaye klikleri arasındaki çatışma nereden kaynaklanırsa kaynaklansın, kamplaşma ortaya nasıl çıkarsa çıksın sonucu değişmiyor. Kaybeden hep işçi ve emekçiler oluyor. Zira, çoğunlukla işçi ve emekçilerin gündemini doldurmak, onların mücadelesinin önünü kesmek için tırmandırılan tüm bu

yapay gündemler, işin özüne ilişkin hiçbir önem taşıyor. Tartışmanın konusu ne olursa olsun, tarafları kimlerden meydana gelirse gelsin daha işin başında ortaklandıkları bir şey var ki, o da bu baskı ve sömürü düzeninin devamı. Bir çok sahte gündem üzerinde fırtına koparanlar, işçi ve emekçi sınıflara dönük ekonomik ve siyasal saldırılar söz konusu olduğunda tek bir cephe gibi davranmasını biliyorlar. Hükümetler değişiyor ama saldırı politikaları değişmiyor.

Türkiye'nin yakın geçmişine göz attığımızda, burjuva siyasal yelpazede yeri ne olursa olsun tüm hükümetlerin ortak vaatlerle işbaşı yaptıklarını ve bu ortaklıklarının icraat düzeyinde de sürdüğünü görürüz. Sosyal demokrat bileşenli koalisyonlardan tutunda, adil düzenlilere kadar hepsi “enflasyonu düşürecek”, “işçi ve emekçilerin yaşam düzeylerini iyileştirecek”, “demokrasiyi kurumsallaştıracık” vb. sözlerle göreve geldiler. Yaptıkları ise, sermaye sınıfının işçi ve emekçilere dönük saldırı politikalarına hız vermek oldu. Özelleştirmelerden tensikatlara, sefalet ücreti dayatmalarından sedikasızlaştırmaya vb. sınıfa saldırı programları değişmedi. Kürdistan'daki kirli savaş tüm hızıyla sürdürüldü. Cezaevlerine dönük saldırılar, yargılı yargısız infazlar, işkence, gözaltında

kayıplar süregeldi. Çorum'lar, Maraş'lar, Gazi'ler, Sivas'lar yaşandı. Kısacası, sermayenin baskı ve sömürü düzeni devam etti.

ANASOL-D hükümeti de, sözde her yönüyle eleştirdiği Refahiyol hükümetinin ekonomi politikasını sürdürmekte ve daha da katı bir şekilde uygulamakta kararlıdır. Tıpkı Refahiyol ve ondan

önceki hükümetler gibi. Çünkü program ne yenidir, ne de sadece Refahiyol'un programıdır. Program, sermayenin yıllardır krizinin faturasını işçi ve emekçilere ödetmek için uyguladığı, IMF patentli-MGK güdümlü sömürü programıdır.

ANASOL-D hükümetinin sözcüleri zamlara kılıf uydurabilmek için binbir takla atarken, tüm suçu geçmiş hükümetlere yıkmaya çalışırken, aynı hükümetin ekonomiden sorumlu bakanı Güneş Taner, “zamların süreceğini, başta SSK'nın tasfiyesi olmak üzere özelleştirmelerin hızlanacağını, enflasyonun kaçınılmaz olarak %100'leri geçeceğini, işçi ve emekçilerin acı reçetelere hazır olması gerektiğini vb. vb.” açıklıyor.

Tüm bunlar olup biterken, sözde işçi ve emekçilerin temsilcisi sendika ağaları da ihanetlerini en açık biçimlerde sürdürüyor. MGK-TÜSİAD hükümetine ESK üzerinden verdikleri sınırsız destek bir yana, yaptıkları açıklamalarla gelişmelerden pek de rahatsız olmadıklarını gösteriyorlar. Öyle ki, DİSK Genel Başkanı R. Budak, asgari ücret üzerine yaptığı bir açıklamada, asgari ücretin yüksek tutulmasının işverini kayıt dışı ekonomiye itebileceğini, dikkatli olunması gerektiğini bile söyleyebiliyor.

Generallerin postal sesleri eşliğinde uygulanan tüm bu saldırılar, işçi ve emekçiler için açlık ve sefaletin artması demektir. Dahası, tüm bunların uygulanabilmesi işçi ve emekçileri var olan bir takım sınırlı haklarının da gaspedilmesi anlamına geliyor. Sendikal örgütlülüklere ve kısıntı düzeyindeki sosyal güvenlik haklarına saldırıların yoğunlaşarak artacağı açıktır. Tüm bunlara dizginsiz bir devlet terörünün eşlik ettiği/edeceği ise bilinen bir gerçektir.

İşçi ve emekçiler için, sermayenin saldırı programına karşı dişe diş mücadeleyi yükseltmekten başka çıkar yol yoktur. Sömürü ve baskı çarkları arasında ezilmek, ya da ekonomik ve siyasal haklarımız için kavgayı yükseltmek; işte önümüzdeki seçenekler bunlardır. Sermayenin baskı ve sömürü düzenine karşı, işçi sınıfının özgürlük mücadelesi, işte yakalanması gereken halka budur.

Zamlara karşı mücadeleye!

Sermayenin yapısal krizinin faturası ardı arkası kesilmeyen zamlarla işçi sınıfına kesilmektedir. “Zam” sermaye devletinin süregelen bir politikası haline gelmiştir. ANASOL-D hükümeti de bu politikanın kararlı uygulayıcılarından biridir.

Hükümet yaptığı son zamları kesintisiz eğitimin finans sorunu ile açıklamaktadır. Bundan öncekiler için de farklı açıklamaları vardı. “Devletimizin geçici içine düştüğü bütçe açığını kapatmak için zam yapıyoruz”, “Doların fiyatı arttı bu yüzden zam...”, “Kuzey Irak'taki PKK'ye karşı savaşan Mehmetçiğe yardım için zam...” vs. vs. Yalanlar sürekli değişiyor ama sonuç aynı kalıyor. Yani işçi ve emekçiler için açlık ve sefalet derinleşiyor.

Sermaye iktidarı o kadar pervasız davranmaktadır ki, yaptığı her zamin ardından bir de kitlelerin karşısına çıkıp bir dizi yalan anlatabilmekte, üstüne üstlük destek isteyebilmektedir. Peki nereden alıyorlar bu cesareti? Kuşkusuz şimdiye kadarki tecrübelerinden. Ve kitlelerin suskunluğundan.

Bugünden bakıldığında bunda bir yönüyle de haklılar. Evde çocuğu yaramazlık yaptı diye tahammülsüz davranan bir baba, kalkıp saatlerce ucuz ekmek kuyruklarında bekleyebiliyor. Ya da komşusu kendi yaşamına karışıyor, dalga geçiyor diye senelerce onunla konuşmayan bir kadın, devletin gözünün içine baka baka pişkince söylediği yalanlar karşısında alabildiğine suskun kalabiliyor. Bizim suskunluğumuzdan güç alanlar, daha bir çok kere elimize vurup ekmeğimizi almaya devam edecekler. Onlar, nasıl zamlar, işten atmalar, katliamlar, sendikasızlaştırmalar kısaca emekçilerin kanını emmek söz konusu olduğunda CHP'si, DSP'si, REFAH'ı, MGK'sı, TÜSİAD'ı elbirliğiyle tek bir cepheden birlikte harekete geçiriyorlarsa biz işçi ve emekçiler de daha fazla zaman kaybetmeden tek vücut olarak sömürü çarkının karşısına dikilmeliyiz. Ta ki bu sömürü çarkını parçalayana kadar.

Böylesi güçlü bir muhalefeti örgütlemek bugünden yarına nasıl olacaktır? Bu zam saldırıları toplumsal muhalefeti içten içe mayalamaktadır. Düzenin bu saldırıları karşısında ezilenler olarak bulunduğumuz her alanda, saldırılara karşı eylemliliklerle suskunluk fesadını parçalamalıyız. Ve bunu yaparken sınıfa karşı sınıf bilinciyle mücadeleyi örgütlemeliyiz. Sadece zamlara karşı tepki göstermek değil, bu saldırıyı yaratan sömürü düzeninin kendisini hedef almalıyız. İşte o zaman parça parça olan seslerimiz, bölük pörçük olan tepkilerimiz asıl hedefine doğru güçlü bir yumruk olacaktır. Ve bu yumrukta kapitalizmin beynine inen bir balyoz olacaktır.

İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek!

Belediye işçileri: Zamlara hayır!

Belediye-İş Sendikası İstanbul şubeleri, sermayenin “sekiz yıllık eğitimin finansı” maskesi ile gerçekleştirdiği zamları protesto ettiler. 20 Ağustos günü Sirkeci'de gerçekleşen basın açıklamasına 200'ü aşkın belediye işçisi katıldı.

Sermayenin topyekün saldırılarını ve krizin faturasının emekçilere kesilmek istenmesini protesto eden belediye işçileri, bu saldırılar karşısında sessiz kalmayacaklarını gösterdiler. Eylemde “Zamlara hayır!” ve “Susma sustukça sıra sana gelecek!” sloganları sıkça atıldı.

Belediye işçileri yaptıkları basın açıklamasında mücadeleyi yükselteceklerini ve geleceklerine sahip çıkacaklarını vurguladılar. Basın açıklamasında; “Hayat pahalılığının veya yoksulluğun en açık nedenleri ülkede izlenen yanlış politikadır. İşçiler demokrasi, barış ve özgürlük mücadelesinde en önde aktif olarak yer almalıdır. Bu bir zorunluluktur. Çocuklarımızın geleceğine yönelik en büyük sorumluluk örneğidir. Bu amaçla baskılara, zamlara ve hayat pahalılığına karşı mücadeleyi yükseltmeliyiz.” sözleriyle yer verildi.

8 Yıllık Eğitimin Faturasasını Emekçiler Ödüyor

AÇLIK ORDUSU BÜYÜYOR

“Eğitimde reform” safsatısıyla duyurulan “8 yıllık kesintisiz eğitim yasası”, 9 madde ve 1 geçici madde ile yürürlüğe girdi. Sözü geçen dokuz maddenin özü, özeti ilkökul ve ortaokullar yerine ilköğretim okullarının kurularak zorunluğun 5 yıldan 8 yıla çıkarılmasından ibarettir.

Geçici diye ifadelendirilen madde ise zorunlu eğitimin masraflarının zorunlu yüklenicilerini ilgilendirmektedir. Gerekli olan 600 trilyonluk kaynağın, 2000 yılına kadar sağlanmasını planlayan bu geçici madde; SSK prim beyannameleri, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetlerinden tekel, demir-çelik, çay ürünlerini ek vergiler yoluyla zam yapılmasını öngörmektedir. Nitekim hiç zaman kaybedilmeden tekel, demir-çelik, çay gibi temel ürünlere %10 ile %30 arasında zamlar yapıldı bile.

ANASOL-D hükümetinin 2. adamı Bülent Ecevit “eğitim zammı” için “8 yıllık kesintisiz eğitim konusunda bir hayli ciddi kaynaklar bulunmuş oldu... Sanırım bunlar pek de kimseyi rahatsız etmeyecek yöntemlerle sağlandı.” değerlendirmesini yaparken kastettiği “ciddi kaynaklar”, emekçi kitleleri rahatsız edecek olan “yeni bir zam dalgasından” başka bir şey değildi esasında.

Sermaye gruplarının “pek de rahatsızlık” duymaması için faturanın “ciddi “ kısmının işçi ve emekçi kitlelere kesilmesinde herhangi bir rahatsızlık duyulmadı. Sermayenin laik-antilaik kesimlerinin sahte eğitim reformu tartışması, sonuçta dönüp dolaşıp sömürünün çıplak bir biçimi olarak karşımıza çıktı.

Öte yandan bir süredir; sanayici ve işadamları dernekleri, ticaret odaları gibi sermaye gruplarını temsil eden bir

takım kuruluşlar bir bağış kampanyası başlatmış durumdadır. Kesintisiz eğitime kaynak yaratmak iddiasındaki bu kampanya yazılı-görsel medyada bir duyarlılık histerisine dönüştürüldü. Oysa ki, abartılı abartılı bitirilemeyen bağış rakamları, gerek duyulan 600 trilyonun %1'ini ancak karşılayabilmektedir.

Bu kampanyanın düzen açısından asıl önemi toplanan paranın miktarında değildir zaten. Sermaye sınıfı; TUSİAD, İTO vb. “sivil toplum örgütlerini” kullanarak 8 yıllık zorunlu eğitime desteğin, her “laik” vatandaşın görevi olduğunun propagandasını yapmakta, sosyal ve siyasal planda etki ve meşruluğunu genişletmektedir.

“8 yıllık kesintisiz eğitime” en etkin muhalefet ise siyasal İslam cephesinden geldi. Dinsel gericiliğin tabanına eylemli bir dinamizm kazandıran bu süreç, siyasal iktidarın kitleleri manipüle etmesinde ek olanaklar yarattı. Kitleler içinde bir “şeriat sendromu” yaratan sermaye devleti, buna karşı bir “laiklik refleksi”

oluşturmayı da başardı. Laiklik refleksi dediğimiz şey, örneğin Susurluk'un kirli yüzü olan sözde “laik ordu” darbesini savunabilmektir. “Eğitim reformu” maskesiyle sunulan aldatmacayı destekleyebilmektedir.

Sermaye devleti laiklik-antilaiklik tartışmaları üzerinden, sahte bir toplumsal kamplaşmayı elde edebildi. Emek güçlerinin siyasal inisiyatif noksanlığında doğan bu hava, ANASOL-D hükümetinin “kesintisiz” zam furçasının siyasal altyapısını oluşturdu. “Vatan-Millet Bölünmez” gibi en pespaye argümanlarla manipüle edebildiği emekçi kitlelere, yürüttüğü kirli savaşın tüm bedellerini ödenen sömürgeci sermaye devleti, kendi çıkarları için gerçekleştirdiği “bir eğitim reformunun” maliyetini de emekçilere yüklemeyi “şimdilik” başarmıştır.

Fabrikalarda, atölyelerde çalışan, kenar mahallelerde yaşayan yoksul yığınlar ise çok somut ve ciddi biçimde açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalmış durumdadır bugün. Parasızlıktan çocuklarını zaten okutamayan bu insanları, 8 yıllık eğitim değil, getirdiği zamlar ilgilendirmektedir yalnızca. Kölelik koşullarında çalışıp, sefalet koşullarında yaşayan, Kürdistan'da yürütülen kirli savaşın bütün yükünü çeken bu ülkenin işçileri yıllar yılı devletin kasası olmuştur adeta. Sıkıla sıkıla suyunun suyu çıkarılan ezilen sınıflar kapitalist barbarlık düzenini yıkmadan, boğazındaki ekmeği çalan asalaklardan kurtulmayacaktır. Açlık ordusu, mücadele etmedikçe zamların altında boğulacaktır.

**Zamlara Hayır, Sömürüye Son!
Kurtuluş Devrimde, Sosyalizmde!**

Emekçiye Kesintisiz Saldırı Yasalaştı

28 Şubat MGK kararlarından bu yana görev yapan iki hükümetin gündeminden hemen hiç düşmeyen 8 yıllık kesintisiz temel eğitim, sonunda yasalaştırıldı. “Eğitimde reform”, “yeni dönem” gibi şaşıla söylemler arkasına gizlenen kesintisiz eğitim yasası aslında sermaye devletinin işçi ve emekçilere saldırısından başka birşey değildir. Geldiği günden bu yana hergün zam üstüne zam yapan hükümet, yasalaştırdığı 8 yıllık kesintisiz temel eğitimi de kesintisiz zamlarının gerekçesi yapmıştır. Üzerine bunca fırtınalar kopartılan bu saldırı sonuçta da görüldüğü gibi ne dine bir saldırdır, ne de imam hatip okullarının kapatılmasını beraberinde getirmiştir.

Yaratılan sansasyon, işçi ve emekçi kitleleri yapay bir şekilde ikiye bölmenin bir aracı olarak kullanılmaktadır. Bir yanda sözde laikliğin savunucuları hükümet ve destekçileri, diğer yanda islamın ve imam hatiplerin koruyucusu RP. Altında Erbakan'ın da imzası bulunan “8 yıllık kesintisiz eğitim”

tartışmalarının RP destekli gerici kitle gösterilerine dönüştürülmesi, devletin bu gösterilere ciddi bir müdahalesinin olmaması, aksine mehtemcik medyasının abartılı bir şekilde konuyu sürekli gündemde tutması bunun en açık kanıtıdır.

Sözde 8 yıllık eğitime kaynak yaratmak için elini bir kez daha işçi ve emekçinin cebine daldıran sermaye devleti tepeden tırnağa herşeye bu vesileyle zam yapmıştır. Eğitimi tamamen paralı hale getiremeyen sermaye devleti, çözümü ilk öğretimden başlayarak tüm okullarının kapısını işçi ve emekçi çocuklarına tamamen kapamakta aramaktadır. Çıraklık eğitim yasasını 13'ten 14'e çıkaran yasa ile çocuk emeği sömürüsü katmerlendirilmektedir. Milyonlarca işçi emekçi çocuğu okuyamadığı için bu yaşlarda çırak olarak çalışmaktayken bu kanun maddesi ile çırakların en ağır kölelik koşullarına bir yıl daha fazladan mahkum edilmesi tasarlanmıştır.

Sözde reformun yasalaştırıldığı günlerde üniversite haraclarına %100

zam yapılmıştır. Kapitalizme kısıtlı düzeyde bilim üretmek ve kalifiye eleman yetiştirmekten başka hiçbir işlevi olmayan bu kurumlarda bir dönemlik haraç, asgari ücretin çok çok üstündedir. Devletin eğitim reformundan anladığı tek şey eğitimi paralı hale getirmek ve okulları ticarethanelere dönüştürmektir.

Diğer taraftan faşist ordu sultasında, silahların gölgesinde gerçekleştirilen gerici-faşist eğitimin işçi ve emekçi çocuklarına sunduğu tek şey de bilinç çarpıklığı ve geleceksizliktir. Ancak bu, eğitimin tüm den reddini değil, burjuva demokrasisinin gerekleri olan herkese parasız, bilimsel, demokratik ve anadilde eğitim hakkının tanınmasını istemeyi gerektirmektedir. Sermaye devletinin karşılayamayacağı bu talepler gerçekten özgür, bilimsel, demokratik eğitimin sosyalizmle geleceğinin görülmesini sağlayarak mücadelenin bu ekseninde sürmesini sağlayacaktır. İşçi ve emekçilerin mücadelesinde bu mücadelede bu kapsamda olmalıdır.

Eşel mobil ilk sonuçlarını veriyor. İhanet sözleşmelerini yırtalım!

Sendika ağalarının eşel mobil ihanetinin üzerinden çok fazla zaman geçmedi. Geçtiğimiz TİS görüşmelerinde sınıfa dayatılan eşel mobil sistemi, bir kaç ay içerisinde ilk sonuçlarını vermeye başladı.

“Enflasyon oranında artışla işçi ücretlerindeki gerilemenin engelleneceği, ücret seviyesinin korunacağı” yalanları ile uygulamaya sokulan eşel mobil sistemi, işçi ücretlerinin gün be gün erimesi anlamına geliyor. Maden-İş Sendikası'nın yaptığı bir araştırmaya göre, eşel mobil sistemi uyarınca daha şimdiden reel ücretler dörtte bir oranında erimiş durumda.

Akaryakittan şekere, tekel maddelerinden eğitim masraflarına dek herşeye üstüste yapılan zamlar ve yüksek enflasyon oranları bu erimeyi hızlandırmış durumda. '97 yılı Ocak ve Haziran ayları arasındaki ilk altı aylık dönemde, sistem gereği işçi ücretlerinde ortalama %35 artış olurken, aynı dönem enflasyon oranı %60'ları aşmış durumda. Açık bir ifade ile, KİT işçileri geçmiş dönem kayıplarını telafi etmek bir yana, altı ay içerisinde ücretlerinde %25 oranında bir kayıpla karşılaşmış durumdadır.

İhanet sözleşmelerinin altına imza koyan sendika ağaları ise durumu göstermelik açıklamalarla geçiştirmeye çalışıyorlar. MGK-TUSİAD hükümetine ESK üzerinden destek vermeye devam eden sendika ağaları, sözde, sistemin kaldırılması için çaba sarfediyorlar.

Dahası, bir süredir hükümet sözcüleri de eşel mobilin kaldırılacağından söz ediyorlar. Devlet Planlama Teşkilatı'nın ve Devlet İstatistik Enstitüsü'nün eşel mobil sisteminin enflasyon oranını artıracığı söyleminin yanı sıra, ESK'nın varlığı sermayeyi bu konuda bugün için rahat davranmaya itiyor. Her ne kadar somut bir adım atılmamış olsa bile, eşel mobilin kaldırılacağı üzerine edilen lafların ardında bu rahatlık var.

Sendikal ihanet çetelerinin ESK içindeki varlığı ve sermayenin saldırı programlarına verdikleri tam destek, eşel mobilin, sermaye için bir takım risklerinden de (enflasyon oranlarındaki artış vb.) arındırılarak üstü örtülü bir şekilde uygulamasına imkan verecektir.

Sermayenin bu manevralarının ardında, işçi ve emekçilerin eşel mobile dönük tepkilerinin artışının da önemli bir payı var. Sermaye, işçi sınıfı içerisinde saldırı politikalarına ve sendikal ihanete karşı her geçen gün büyüyen öfkeyi törpülemenin, en azından oyalamanın yollarını arıyor.

İşçi ve emekçiler için eşel mobil saldırısını püskürtmenin mücadeleyi yükseltmekten başka yolu yok. Gerek hükümet sözcülerinin, gerekse sendika ağalarının sözleri ile kaybedecek vaktimiz kalmadı. Onlar sermaye sınıfının çıkarları doğrultusunda görevlerini yerine getiriyorlar. İşçi sınıfının çıkarlarını savunmak ise kendisine düşüyor. Onların sözlerine kanmak ve işçi sınıfının çıkarına bir sonuç beklemek, hayalciliğin en büyüğüdür. Yapılması gereken; eşel mobil ihanetini tanımamak, TİS sözleşmelerini yırtmaktır. Her fabrika ve işletmede TİS ihanetlerine karşı mücadeleyi yükseltmeli, toplu sözleşme yoluyla haklarımızı söke söke almalıyız.

Geçtiğimiz günlerde sona eren Mutlu Akü grevi ile ilgili, bir Mutlu Akü işçisi ile yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

Sınıf devrimcileriyle ortak hareket etmeliyiz!

KB: 3 Haziran'da başlayan grev, 30 Temmuz'da yapılan görüşmeyle bitti. Ücretler konusunda başından beri sizin istediğiniz ve anlaşılan rakamlar nelerdi?

İşçi: Biz başından beri maaşlara 45 milyon seyyanen artış istiyorduk. Bu konuda sendikayla görüş birliği içerisinde idik. Ama sendika şu artışların altına imza attı.

17-25 milyon brüt ücret alana 8'er milyon iyileştirme brüt. 25-35 milyon brüt ücret alana 4'er milyon iyileştirme brüt 35 ve üstünde alana 2'ser milyon iyileştirme brüt. Ayrıca ikinci yıl zammı %70'in üzerinde enflasyon gerçekleştiğinde enflasyon farkının yarısı ücretlere eklenecek.

Bu yüzden sözleşmeden hiç memnun değiliz. Bizim istediğimiz gibi sonuçlanmadı. İşçi arkadaşlarımızın pek çoğu bu rakamlardan hoşnut değiller.

KB: Peki grev sürecinde, kendi istediğiniz dışında bir sözleşme imzalanması ihtimaline karşı işçiler neler yaptı?

İşçi: Grevin belli bir noktasından sonra sendikada her hafta düzenli toplantılarımız oluyordu. Katılım düşük dahi olsa, katılanlarla bile elimizden geldiğince birşeyler yapmaya çalışıyorduk. Bu toplantılarda, kamuoyuna sesimizi duyurmak için çeşitli etkinlikler yapmak için sürekli sendikayı zorluyorduk.

Bunlardan bir sonuç alamadığımızı gördük. Ve artık fabrikadaki öncü işçiler, hakkımızı almak için yanımızda olan bütün işçilerle bir basın açıklamasını kendimiz yapmayı düşünüyorduk. Bunu planlamaya başlamıştık. Ama yapamadan da grevin sonuçlandığını öğrendik. Bunun dışında sesimizi öncelikle direnişte olan ve onun dışındaki diğer sınıf kardeşlerimize duyurmak ve onların desteğini almak için Kartursaş işçilerinin ve Tuzla'daki Kibar Deri işçilerinin ziyaretlerine gittik.

KB: Sizce bu süreçte eksiklikleriniz, temelde yapamadıklarınız nelerdir?

İşçi: Başından beri bir grev komitemiz yoktu. Grev komitesinin, grevin gidişatını belirlemede, onu yönlendirmede etkin bir rolü olacaktı. Gerçi sendikanın oluşturduğu bir komite vardı ama tek yaptığı şey, grev yerlerine gidip nöbetçilerin orada olup olmadıklarını öğrenmekti. Ayrıca başından beri en azından bir basın açıklaması ya da farklı etkinlikler düzenleyemedik. Yanıbaşımızda devam eden

Kartursaş direnişi gibi bir çalışmamız olmadı. Orada bu noktada onlara öncülük eden sendikaları vardı, bizim sendikamız Petrol-İş bu konuda hiçbir şey yapmadı. İşçiler arasında bir birlik ve dayanışma yoktu. Bunu ortadan kaldırmak için grev öncesinde örgütlü bir çalışmamız olmamıştı. Bunun için grevde de başarılı olmadık.

KB: Genellikle toplu iş sözleşmelerinin ardından toplu çıkışlar olur. Grev sürecinde ya da şu anda buna karşı bir hazırlığınız var mıydı?

İşçi: Grev sırasında hiçbir çalışmamız yoktu. Başından beri taleplerimiz ekonomik haklarımızla sınırlıydı. Sadece toplantılarda bir iki ağızdan iş güvencesi talebini dile getiriyorduk. Ama o da yeterli olmadı.

Şu an için ise, atılmalar gündeme geldiği zaman nasıl davranmamız gerektiği konusunda arkadaşlarla konuşuyoruz, tartışıyoruz.

KB: Grev sürecinde sınıf kardeşlerinizden ve sosyalist duyarlı kamuoyundan yeterli desteği aldınız mı?

İşçi: Bizleri ziyarete gelenler oldu. Başından beri Kızıl Bayrak bizimle yan yanaydı. Ayrıca Tuzla Deri işçileri, ÖDP ve HADEP'ten arkadaşlar geldier. Ama biz orada topluca bulunamadığımız için çok da verimli olmadı.

KB: Peki neden topluca orada değildiniz?

İşçi: Kitlel olarak orada bulunmanın yasak olduğunu Petrol-İş sürekli söylüyordu. Sadece grev gözcülerinin kalması gerektiğini anlatıyordu. İşçilerin çoğu da bilinçsiz olduğu için, sınıf mücadelesi açısından grevlerin önemini kavrayamadıklarından topluca orada olamıyorduk. Ama en son sendikadaki bir toplantıdan sonra 60 arkadaş grev yerlerindeki arkadaşlarımızı ziyarete gittik. Hepimizde çok coşkuluyduk. Bunu daha sonra da sürekli yapacaktık ama ani bir şekilde sözleşme imzalandı.

KB: Bu grevinizden çıkardığınız dersler nelerdir?

İşçi: İşçilerin sadece grev ve direnişler anında değil her zaman birlik ve beraberlik içinde olması gerekiyor. Diğer sınıf kardeşlerimize biz ne kadar destek olursak onlar da bize her zaman destek olur. Ve bizim çıkarlarımızı sahiplenene, koruyan işçi sınıfı devrimcileriyle ve dostlarımızla daha çok beraber çalışmalı, ortak hareket etmeliyiz.

Albayrak Direnişine Ziyaret

17 Ağustos'ta Kızıl Bayrak ve Ekim Gençliği okurları ve Mutlu Akü işçileri birlikte Albayrak direnişine bir ziyaret gerçekleştirdiler.

9 Haziran'da işten atılan DİSK-Nakliyat İş'te örgütlü temizlik işçileri, kararlı bir şekilde direnişi devam ettiriyor. Direnişin başarısı kararlılığa ve dinamizme bağlı olduğu gibi, sınıf dayanışması da oldukça önem taşıyor. Komünistler bu bilinçle Mutlu Akü grevinde de sınıf dayanışmasını örnek için Mutlu Akü'ye dayanışma kartı bastırıp satışını gerçekleştirmişti. Bu kartların geliriyle Mutlu Akü grevinde bir dayanışma gecesi düşünülüyordu. Fakat grev erken sonuçlandığı için, kartların o ana kadar satışından toplanan miktar (42 milyon) Mutlu Akü grevine aktarılmadı. Bu durumda toplanan gelirin Albayrak direnişine aktarılması anlamlıydı. Mutlu Akü işçileri ve Petrol-İş sendikası Kartal Şube yönetimi de bunu olumlu karşıladı. Yaptığımız ziyarette bu anlamlı yardımı Albayrak direnişine aktardık.

Direnış yerine "Albayrak işçisi yalnız değildir!", "Yaşasın Albayrak direnişimiz!" "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!" sloganları ile geldik. Albayrak işçileri de bizi sloganlar ve alkışlarla coşkulu bir şekilde karşıladı. Hem bizler hem de Albayrak işçileri sınıf dayanışmasının sıcaklığını yaşarken, Ekim Gençliği okurları sınıf dayanışmasına vurgu yaparak, Albayrak işçilerinin onurlu ve haklı mücadelelerinde yanlarında olacaklarını söylediler. DİSK-Nakliyat İş sendikası başkanı A. Rıza Küçükosmanoğlu ise bu mücadeleyi sonuna kadar götürüp başarıya ulaştıracaklarını söyledi ve bu anlamlı ziyaret için Kızıl Bayrak okurlarına tüm işçiler adına teşekkür etti. Kızıl Bayrak adına işçilere yönelik bir konuşma yaparak, Albayrak direnişinin de sınıf mücadelesinin genelinin başarıya ulaşmasında üzerimize düşen görevi her zaman yapacağımızı söyledik. Aşağıda

Kızıl Bayrak okurlarının ziyaret sırasında okudukları mesajdan bir bölüm yayınlıyoruz.

"Kurtuluş yok tek başına

(...)İşçiler bir yandan yapılan zamlarla dipsiz sefalet koşullarına mahkum edilirken bir yandan da özelleştirme saldırısıyla kapı dışarı ediliyor. Sermaye devletinin işçi-emekçi düşmanlığı özelleştirmeyeyle kalmıyor, esnek üretim, kalite üretim çemberleri, sendikasılaştırma, ekonomik sosyal konsey ve eşel-mobil saldırısı buna ekleniyor. Dahası bu saldırılara karşı en ufak bir kıpırdanış, en küçük bir hak arama eylemi sermayenin kolluk güçleri olan asker ve polisin vahşi şiddetiyle karşılanıyor. Bursa'da Gintem, Lüleburgaz'da Sofist tekstil, İstanbul'da Öztaş Çorap işçileri ve basın çalışanları gözaltına alınıp, saldırıya uğrarken, Albayrak işçileri de devletin kolluk güçleri ve Albayrak'ların silahlı sopalı korumalarının saldırılarına az maruz kalmadılar.

(...)

Albayrak işçisi, genelde sermaye sınıfının özde Kartal Belediyesi ve Albayrak taşeronunun sendikasılaştırma ve ağır yaşam koşulları dayatmasını kabul etmeyerek, onurlu olanı direnişi seçti. Sendikasına sahip çıktı. Düzenin, işçilerin örgütlülüğüne ne kadar tahammülsüz olduğunu gördü. Bu tür mevzi direnişlerin çoğalması ve yaygınlaşması işçi sınıfı denen devin uyanmasını sağlayacaktır. Onun içindir ki, mevzi direnişleri sermaye sınıfının korkulu rüyasıdır. Bizler bütün direnişleri işçi sınıfının genelinin direnişi sayıp, hep beraber başarıya ulaştıracağız ve sermayenin korkularını büyüteceğiz. İşçilerin alınterini sömürerek aldıkları kuştüylü yataklarında rahat yatamayacaklar.

Ve giderek bununla da kalmayacak bizlere reva gördükleri ücretli kölelik düzenini başlarına yıkacağız. Verilen kırıntılarla yetinmeyecek, sınıfsız, sömürsüz, özgür ve eşitlikçi bir dünya kuracağız."

Bursa Belediyesi'nden mektup var! İlkel Köleliğe Boyun Eğmeyeceğiz!

Ben Bursa Belediyesi'nde şoför olarak çalışıyorum. Bizdeki çalışma koşullarını ve sorunlarımızı anlatmak istiyorum. Hiç olmazsa 3-5 işçi arkadaş okusun, halimizi anlasın. Çünkü bizi bizden başka dinleyecek anlayacak kimse yok.

Bizler 8 saat yemek ve dinlenme olmaksızın direksiyona zincirlenen köleleriz. Bir ömür süren mahkumiyetin trafik anarşisi var, stresi var, her türlü hastalığa yakalanma tehlikesi var. Üstelik eksik istihdam nedeni ile çoğu zaman 16 saat aralıksız çalışmak zorunda kalıyoruz.

Pek çok belediyede TİS'le çözümlenmiş bulunan bir sorunumuz da, kazaların tek sorumlusu tutulmamızdır. İşveren bu konuda hiç bir sorumluluk üstlenmiyor. Yani kazanın faturası tümüyle şoföre çıkarılmakta.

Belediyenin yemekhanesinden yararlanamayız. Servisinden yararlanamayız. Yemekhane konusunda iki temel sorun var. Birincisi çalışma saatlerimiz uymuyor. İkincisi ise yemek ücreti işçi için çok yüksek. Yemekhane yemeğe 300 bin lira ödüyoruz. Ama işveren yemek bedeli olarak brüt 40 bin lira veriyor bize. Bu paranın neti ile bugün bir simit alınmıyor. Servisler sadece sabah ve akşam birer sefer çalışır. Bu da bizim vardiya saatlerimize genellikle uymaz. Toplu taşımadaki özelleştirmelerle de

birleşince biz şoförlerin işe geliş-gidişi çok masraflı oluyor. Bazı semtlerden, önce özel otobüslerle garaja, sonra bir başka araçla şehir merkezine çıkabiliyor. Ve belediye işçisi, çalışma saatleri içindeki yemek ve ulaşım masraflarını kendisi, ücretinden harcamak zorunda tutuluyor. Ücretimiz ise asgari ücrettir. Başkasına şaka gibi gelebilir. Abarttığım düşünülebilir. Ama Kızıl Bayrak okuru bizi anlayacaktır. Çünkü durumumuz işçi sınıfının durumundan çok farklı değildir. Hatta bizlerden çok daha kötü koşullarda çalışan kardeşlerimiz bulunduğunu biliyoruz. Bizler bugünkü durumumuzu düzeltmek isterken, daha kötü koşulların adım adım hazırlandığını da biliyoruz. Pek çok alanda olduğu gibi, Bursa Belediyesi'nde de özelleştirmeye hız verilecek. BUSKİ satılmak, ulaşım da tamamıyla özele devredilmek isteniyor. Bursa Belediyesi daha önce de temizlik işlerini taşeronla vermişti.

GİNTEM direnişi, taşeronun işçiye nasıl bir ilkel köleliği dayattığını açığa çıkardı. Bizler, yani işçi sınıfı ücretli köleleriz. Fakat bugün yaygınlaştırılmaya çalışılan ilkel köleliktir. Ne sigorta, ne sendika, hiç bir sosyal hakkı olmayan, hiç bir baskıya, aşağılamaya ses çıkarmayan uysal köleler haline getirmek istiyorlar bizi. Biz Bursa Belediye işçileri olarak buna boyun eğmeyeceğiz. Zincirlerimizden başka kaybedecek bir şeyimiz yok.

Diğer işçi kardeşlerimize de sesleniyoruz. Eğer birlik olursak, değil ilkel kölelik, ücretli köleliği bile ortadan kaldırabiliriz. Sorun sadece işçilerin çalışma ve yaşam zorlukları da değildir. Eğer bir toplumun en dinamik gücü olan üretici sınıfa yani işçilere boyun eğdirilirse, tüm toplumun kitleleştirilmesinin önünde başka bir engel de kalmaz. Sadece kendimiz için değil, tüm toplum için ve geleceğimiz için örgütlenmeli ve mücadele etmeliyiz. Madem patronlar savaş istiyor buyursunlar. Onların topu tüfeği olabilir. Ama mermi atacakları paranın musluğu bizim ellerimizde. Şalterleri bizim ellerimizde. Sınıf olarak gücümüzü tanır ve kullanırsak biz kazanırız. Ve er geç kazanacağız.

**Ücretli Kölelik Düzenine Son!
Bursa Belediyesi'nden Bir Şoför**

Madenlerdeki Vahşetin Görünümü

TTK Genel Müdürlüğü, kuruma bağlı maden ocaklarında 1941 ile 1996 yılları arasında yaşanan "iş kazalarının" istatistiki verilerini kamuoyuna açıkladı. Açıklamaya göre, 1941-1996 yılları arasında TTK'ya bağlı Kozlu, Üzülmüş, Karadan, Armutçuk ve Amasra kömür ocaklarında toplam "iş kazası" 353 bin 500, bu kazalarda ölen işçi sayısı 3645 ve yaralanan işçi sayısı da 353 bin 762 oldu. En fazla ölümün yaşandığı 1992 yılında 277 işçi ölürken, 5214 işçi yaralandı. En çok işçinin yaralandığı 1966'da 9592 işçi yaralanmış, 64 işçi de ölmüştü.

Bu katliam tablosunu TTK Genel Müdürü'nün ağzından duymak ilk bakışta şaşırtıcı gelebilir. Ancak sermayenin madenlerdeki bu en has yetkilisi kendisinden beklenir bir şekilde açıklamalarına şöyle devam ediyor: "Yapılan teknolojik yatırımlar ve işçi sayısının azaltılmasıyla iş kazaları asgariye çekilmiştir. 1996 yılında iş kazalarında yalnızca 5 işçi ölürken 2284 işçide yaralanmıştır."

Yukarıdaki tablo, kapitalist barbarlığın ve vahşetin aynası ve öfkemizi bileyip, mücadeleyi yükseltmemizin gerekçesidir.

Sermaye devleti ise, aynı tabloyu, "iş kazası" adı altında katliamlarını meşrulaştırmaya ve sistemini övmeye vesile sayıyor.

TTK genel müdürü 1996 yılında 5 işçinin öldüğünü söylüyor, kuruma bağlı ocaklar için bu doğrudur. Ama biz çok iyi biliyoruz ki bugün onbinlerce işçinin çalıştırıldığı özel ve küçük ocaklarda bu sayı onlarla ifade edilmektedir. TTK genel müdürünün ifade ettiği teknolojik yatırımlar ortada yoktur, ancak binlerce işçi işten atılmıştır. Atılan işçiler aslında bu tabutluklara gönderilmektedirler. Kurumda yaşanan iş cinayetlerindeki düşüş, özel ocaklardaki katliamların üzerini örtmek için de kullanılmaktadır.

TTK Genel Müdürü'nün göğsünü gere gere söylediği sözlerin arkasında, sözcüsü olduğu ve aklamaya çalıştığı sermaye düzeninin tüm barbarlığı apaçık ortada durmaktadır. Tüm yaşananlar aslında özelleştirme saldırısının vahşi yüzünün göstergesidir.

Özelleştirme, işçi sınıfının örgütsüzleştirilmesi, atomize edilmesi, sosyal haklarının ortadan alınması, işsizliğe açlık ve sefalet

ücretine mahkum edilmesidir. Kısacası sömürünün azgınlaştırılması ve pervasızlaştırılmasıdır. Zonguldak'ta yaşanan barbarlık işçi sınıfına yönelik genel saldırının açık ve net bir görünümüdür. Bugün Zonguldak'ta TTK'nın elindeki ocaklar, kömür sahaları büyük oranda özel işletmeler haline getirilmiştir. Piyasanın kömür ihtiyacının büyük kısmını da bu ocaklar karşılamaktadırlar. Özelleştirme öncesinde ocaklarda çıkarılan kömürün kat be kat fazlası bugün bu ocaklarda çıkarılmaktadır. Özel ocaklar artık daha az sayıda işçiyle, daha az maliyetle, daha fazla miktarda kömür çıkartmaktadırlar. İşte TTK genel müdürünün gururlanarak söylediği iş kazaları asgariye indirilmiştir yalanının arkasındaki gerçek budur.

Bu kanlı düzene karşı mücadele etmek ve kanlı iktidarlarını başlarına yıkmak ise işçi sınıfının boynunun borcudur. Yaşanan katliamlara dur demeli sermayenin azgın saldırılarını işçi sınıfının birliği ile boşa çıkartmalıyız.

Maltepe Belediyesi İşçilerinden, Bir Günlük İş Bırakma

Maltepe Belediyesi işçileri, 14 Ağustos'ta yoğun yağmura rağmen Maltepe'den Kartal Belediyesi'nin önüne kadar yürüyüp, Kartal belediyesini protesto ettiler.

İşçiler öfkeliydiler, çünkü 15/01/1993 tarihinde Kartal Belediyesi'nden Maltepe Belediyesi'ne aktarılan 330 işçinin, '90-91-92 yıllarına ait tasarruf kesintileri hala ödenmemişti. Kimse de ödemeye niyetli görünmüyordu. İşçiler haklı olarak şunu düşünüyordu; "Aksatılmadan düzenli kesilen bu paraları ve faizini kim yedi."

İşçiler belediyenin önüne geldikten sonra, Belediye-İş sendikası Anadolu yakası şube başkanı Şaban Tören ve işyeri temsilcileri, belediye başkanıyla görüşmek üzere içeriye girdiler. Fakat sadece başkan yardımcısını bulup görüşmeye başladılar. İşçiler ise dışarıda "Adil düzen dediler nemaları yediler!", "İşçiyiz haklıyız kazanacağız!", "Sekmen dışarı!" sloganlarını atarak yaklaşık 3 saat görüşmenin bitmesini beklediler. Belediyenin önünde bekleyen işçiler o gün için fiili olarak işi bıraktı. Görüşme sonucunda 18 Ağustos'ta tekrar görüşülüp ödeme için bir takvim çıkartılması kararı alınmıştı. Eğer 18'inde bu gerçekleşmezse işçiler bu kez oturma eylemi yapacaktı. Bu karara bağlanmıştı.

18'inde Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, Başkan Yardımcısı İbrahim Öztel, Belediye-İş Anadolu Şubesi Başkanı Şaban Tören ve işyeri temsilcileri toplanarak uzun süren görüşmenin ardından bir protokol imzaladılar. Protokol iki maddeden oluşuyor.

Madde 1: 15/01/1993 tarihinden itibaren Maltepe'ye nakledilen işçilerin '90-92 yıllarına ait tasarruf kesintilerinin ana parası 30 Eylül 1997 tarihine kadar SSK'ya yatırılacak, ancak SSK kabul etmez ise Kartal Belediyesi'ne rehzen yatırılacaktır.

Madde 2: 15/01/1993 tarihine kadar olan alacak, gecikme zamları ana para ödendikten sonra imkanlar dahilinde ödenmeye başlanacaktır.

Toplantıdan sonra protokole şerh koyan işyeri baştemsilcisi Hıdır Yıldırım'la görüştük. Hıdır Yıldırım şunları söyledi: "İmza koyanlar sınıfın çıkarlarını gözetmiyor. Bu protokol işçiyi oyalamak için yapıldı. Rehzen durumda para işçinin adına yatırılmıyor, emanete yatırılıyor. Gecikme zamlarının ödenmesi için söylenen ise komik; ortada birşey yok. 'İmkanlar dahilinde' ödeyeceğini hiç zannetmiyorum."

Protokolün ciddiyetsizliği ve görüşme olumsuz sonuçlanırsa işçilerin oturma eylemine başlayacağı düşünülürse, işyeri baştemsilcisinin söylediklerinin doğruluğu görülecektir. İşçilerin eylem yapacağı korkusunun böyle uydurma bir protokolü hazırlattığı da gün gibi ortadadır.

En küçük bir ekonomik talebi için iş bırakıp, 13 Km. protesto yürüyüşü yapan belediye işçileri ve son dönemde bir çok işyerinde patlak veren grev ve direnişler sınıftaki dinamizmi işaretliyor aslında. Son zamlar ve düzenin yapısal krizi bu tepkileri güçlendirecektir. Bize düşen görev ise bu tepkileri düzenin kendisine yöneltmektir.

Devletin “egitim reformu” aldatmacası

TC yasalarında halen “ilköğretim parasız ve zorunludur” yazmasına rağmen, öğretim giderlerinin boyutları biliniyor. İşçi sınıfı ve emekçi kesimler yüksek öğretimden çoktan umudunu kesti. Şimdi çocuğunu hiç olmazsa bir meslek lisesine yerleştirebilme kaygısında. Pek çok işçi-emekçi ailesi ise ilköğretimin masraflarını bile karşılayamaz durumda. İşçiler hakeza. ‘95 DİE verilerine göre, çalışan çocukların sayısı 822 bindir. Bu sayının kaçak çalıştırma, tarımda ve evde çalıştırma ile nerelere varacağı ise meçhul. Gene aynı yıllarda 12-14 yaş grubundaki çocukların işgücüne katılım oranı %19.8’ dir. Ahilik sisteminde bile çalışma yaşı 12-13 ile sınırlandırılmasına rağmen, 3308 sayılı çıraklık yasasıyla bu sınır 11 yaşa çekilmiş bulunuyor. Ki, her konuda olduğu gibi yaş sınırı konusunda da yasalar kapitalistleri bağlamamakta, 11 yaş altındaki çocukların çalıştırılması da yaygın olarak uygulanmaktadır. İşçi-emekçi çocuklarına 5 yıllık bir temel eğitimin bile çok görüldüğünün resmi kanıtı olan çıraklık yürürlükteyken, ve hiç olmazsa temel eğitimde, hiç olmazsa tırnak içinde bir eşitlik sağlamaya yönelik hiç bir düzenlemeye gitmeden 8 yıl yasasına “eğitim reformu” demek işçi sınıfıyla alay etmekten başka bir şey değildir.

Bir de, reform karikatürü bile denemeyecek bu yasayı zamlara gerekçe yapıyorlar. Bu zamlardan sonra kaç emekçi ailesinin daha ilköğretim masraflarını bile karşılayamaz hale geleceğini hesaplayan yok. Umurlarında da değil zaten. İlk uygulamaları gösterdi ki, 8 yıl ne refahı, ne köktendinciliği

değil, sadece emekçileri cezalandırma yasası olarak hazırlanmış. Emekçi aile, kendi çocuğunun giderleri dışında, kırtasiyesinden odun-kömürüne okul masraflarını da yüklenmekte. Bu zamlarla, okuyan çocuğu olsun olmasın tüm emekçiler masrafa iştirake mecbur edilmiş oluyor. Hatta eğitimden tamamıyla mahrum edilmiş binlerce işçi çocuk ve ailesi de.

Ki, işin bu yanı da ayrı bir sahtekarlık. Çünkü zamlardan elde edilen gelirin, hiç de gösterilen adrese gitmeyeceğini emekçiler tecrübesiyle bilir. Ayrıca, 8 yılın deneme okulları olan ilköğretim okulları, uygulamanın geleceğine de yeterince ışık tutmaktadır. Bu deneme için de bir sürü masraf gösterilmişti. Fakat uygulama, hiç bir altyapı çalışması olmaksızın, ilköğretim ortaokulunun birleştirilmesinden ibaret kalmıştır. Tam gün öğretim uygulanan pek çok ilköğretim, bu yolla yarım öğretime geçmiştir. Çünkü orta bölüm için de aynı bina, aynı araç-gereç, hatta çoğu zaman aynı öğretmen kullanılmak zorunda kalmıştır. Aynı süreç özel öğretimin tırmandırılması, resmi öğretimin pahalılaştırılması ile bütünleştirilmiş bulunmaktadır. Devletin kendi kaynaklarından,

eğitime ayrılan paylara gözetmek bile, resmi beyanların yalanlarla özdeşliğini kanıtlamaktadır. Bütçede eğitime ayrılan payın idari giderler içindeki oranı 1990 yılında % 19.8 iken bu oran 1995 yılında % 13.5’e kadar düşürülmüştür. Yakın geçmişte bu yaşananlar, yakın gelecekte yaşayacaklarımızın aynasıdır. Zam gelirleri

hiç de 8 yılın giderlerine aktarılmayacak, her zaman olduğu gibi ek gelir yapılacaktır. Eğitim giderleri ise bugüne kadar olduğu gibi veliye yüklenmeye devam edilecektir.

Sermaye devleti emekçilere hayatı zehir eden zamları bile, eğitim giderleri gibi temiz bir şala sararak sunmaya çalışıyor. Çünkü sermayenin amaçları her türlü yolu mübah gören bir sömürücülüğün kirli amaçlarıdır. Bu nedenle açık konuşmazlar. Yalan ve demagoji sermaye sınıfının ahlaki olmuştur.

İşçi sınıfının ise siyasette böyle yalanlara, ikiyüzlülüğe hiç ihtiyacı olmadı, olmayacak. Tüm emekçi çocuklarının bilimsel-parasız-demokratik-anadilde eğitim hakkından, ilköğrenimden yüksek öğrenime kadar eşitçe yararlanabilmesi için gerekli giderlerin kaynağı sermaye sınıfının kasalarında mevcuttur. Bir emekçi iktidarının sadece eğitim değil, tüm kamu hizmetleri için kaynağı hazır. Üstelik bu kaynak işçi sınıfının öz malıdır. Alınlarının, göznurunun sömürsünden biriktirilmiş servetlerdir. Tüm sosyal sorunların çözümü gibi bir gerçek eğitim reformu için de toplum işçi iktidarına mecburdur. Çözüm sosyalizmdir.

NE “ENOSİS” NE “TAKSİM” ÖZGÜRLÜK, DEVRİM, SOSYALİZM!

Kıbrıs görüşmelerinin ikinci turu İsviçre’nin Glion kasabasında geçtiğimiz günlerde yapıldı. Bu görüşmelere adadaki Türk ve Rum halklarının sözde temsilcileri Rauf Denktaş ve Glafkos Klerides katıldı. Arabulucu olarak BM’nin görevlendirdiği Cordovez eşliğinde biraraya gelen “tarafaların” görüşmesi, karşılıklı tehditleşme, söz düellosu ve çözümsüzlükle sonuçlandı. Türk tarafı koz olarak TC ile bütünleşme anlaşmasını ortaya koyarken, Kıbrıs Rum Kesimi’nin AB üyeliği görüşmelerinin askıya alınması isteğinde bulundu. Rum tarafının ise yaklaşımı farklı olmadı. Sonuçta ada üzerine yapılan pazarlıklar sonuçsuz kaldı. “Taraflar” bu kirli pazarlıktan birkez daha eli boş döndüler.

Kıbrıs halkları adına ve onlara rağmen bu türden görüşmelerin, pazarlıkların devam edeceği biliniyor. Peki bunların Kıbrıs halklarına getirisi ne oluyor? Bu sorunun yanıtı her iki tarafta aynıdır. Halklar adına görüşenler emperyalizmin uşaklarıdır. Biraraya gelme nedenleri ise emperyalizmin ada üzerindeki hesaplarına öncülük edebilme yarışıdır. Gerek Türk, gerekse Rum halkları üzerinde oynanan oyunların buluşma noktası; Kıbrıs’ı kara para aklama, uyuşturucu ticaretini kontrol etme, fuhuş ve kumar merkezi haline getirilen adaya hakim olma ve emperyalizmin Akdeniz’deki “Singapur”unu yaratma görevini kapma yarışıdır. Bu yarışta sürdürenlerin “tarafaları” aynıdır. Onlar adada yaşayan Türk ve Rum halklarını temsil edemezler. Bir tarafı enosis diğer tarafı taksim hülyalarıyla hareket eden şovenizmin halklara kan, barut, ölüm ve gözyaşından başka getirebileceği hiçbirşey yoktur.

Kapitalizm çirkefine boğulmuş Türk ve Yunan devletleri, öteden beridir emperyalizme rüşlerini ispatlama yarışındadırlar ve bu gerekçeyle Kıbrıs’tan daha büyük pay istemektedirler. Sözüm ona işgalcilikten, eşitlikten, insan haklarından dem vuran TC’nin bu aynı konuda sicili tescillidir. Kürdistan işgalcisi kontrgerilla cumhuriyetinin Kıbrıs’ı kontrgerillanın merkezi olarak kullandığı, burada kurduğu eğitim kamplarında MHP’li faşistleri kontrgerilla olarak eğittiği ve bizzat Türkiyeli işçi ve emekçiler ve kardeş Kürt halkına yönelik kanlı operasyonlarda bunları kullandığı, Suşurluk sonrasında devletin en yetkin ağızlarından itiraf edilmişti. MİT’in, CIA’nın, kontrgerillanın eğitim ve “moral” merkezi haline getirilmiş Kıbrıs’ta, Kıbrıs halklarına, işçi ve emekçilerine düşen pay ise her zaman sömürülmek olmuştur. Ada üzerine tırmandırılan her türlü şoven gerginliğin birincil kurbanları ada halkları olmuştur. Diğer yandan zamanlı zamansız çıkarılan gerginliklerle her iki ülkenin -Türkiye ve Yunanistan- kapitalistleri, ülkelerindeki işçi ve emekçilere yönelik dizginsiz sömürülerinin üzerini örtmeye çalışmakta, gündem saptırmakta ve kaba şovenizm pompalamaktadırlar.

Yüzyıllarca sömürge koşullarında yaşayan Kıbrıs halklarının gerçek temsilcileri onların devrimci öncülerini olabilir ancak. Ne işgalci Türk ya da Yunan devletleri ne de onların uşakları değil. Kıbrıs halkları eşitlik, kardeşlik, gönüllü birlik şiarlarıyla örgütlenmeli ve işgallere karşı özgürlük, devrim, sosyalizm sloganını yükseltmelidir.

Devrimci Sanat Üzerindeki Devlet Terörüne Son!

Bilindiği gibi geçtiğimiz hafta Grup YORUM üyeleri İrşad AYDIN ve Özcan ŞANVER evlerine yapılan baskın sonucu gözaltına alınmışlardı. Tamamen keyfi bir biçimde gerçekleşen gözaltı, birkaç gün sürmüş, Grup YORUM elemanları diğer gözaltılarla birlikte serbest bırakılmışlardı.

Yine aynı günlerde Nazım Kültürevi ve İKM de ardarda basılmış, Yapı Sanatevi yaklaşık bir gün yoğun polis ablukasında bırakılmıştı. “Huzur Operasyonu” adı

altında, sermaye devleti devrimci kültür/sanat faaliyeti yürüten kurum ve sanatçılardan duyduğu rahatsızlığı kusmuştu.

Bu saldırılara bir yenisi geçtiğimiz gün, 19 Ağustos’ta eklendi. 26 Temmuz 1997 tarihinde Harbiye Açık Hava tiyatrosunda yapılan Ölüm Orucu şehitlerini Anma Gecesi’nden dolayı anmaya katılan sanatçılardan üçü gözaltına alındı.

Sermaye devletinin işkenceci emniyet güçleri, gözaltına alınan sanatçılar Gülbahar ULUER, Deste

GÜNAYDIN ile Koma Amed solisti Serap SÖNMEZ için savcılıktan 3 gün izin aldı. Bu saldırı, sermaye devletinin devrimci kültür/sanat etkinliklerine yönelttiği ilk saldırı değildir, son da olmayacaktır. Fakat hiçbir saldırı, bu onurlu mücadelenin önüne set çekemeyecek, düzenin yoz kültürüne ve sanatına karşı devrimci sanatın kitlelere yayılmasına engel olamayacaktır.

Gözaltındaki Sanatçı Arkadaşlarımız Serbest Bırakılsın!

OHAL Koşulsuz Olarak Kaldırılmalıdır

Sermaye devleti bir takım politik manevralarla, iç ve dış kamuoyu önünde baştan ayağa teşhir olmuş kanlı yüzünü gizleme çabası içerisinde. Özgür Gündem gazetesi sorumlu yazışları müdürü olduğundan dolayı zindanda tutulan Işık Yurtçu'yu serbest bırakmak için çıkartılan, sözde "Basın Özgürlüğü" yasasından sonra, şimdi de ANASOL-D hükümeti, OHAL'i kaldırmaktan bahsediyor.

OHAL, 19 Temmuz 1987 yılında Kürdistan'da uygulanmaya başladı. O tarihten bu yana geçen on yılda, otuz kez süresi uzatıldı. Kürt halkı ve büyük bir onurla yükselttiği ulusal kurtuluş mücadelesine karşı bir kirli savaş yöntemi olarak OHAL, kapsamı içinde kalan illerde yaşayan Kürt nüfusuna yıllardır kan kusturmaktadır. Koruculuk sistemi, kontrgerilla faaliyetleri, bölgedeki sivil ve askeri personele tanınan ayrıcalıklar ve benzeri türlü yöntemler ve yasalarla yaşama geçirilen ve korunan bu uygulama, on yılı aşkın bir süredir devam ediyor ve Türk devletinin en uzun olağanüstü hal uygulaması olarak geçiyor tarihe.

Kürdistan'da uygulanan OHAL uygulaması, hükümetlerin başlarını ağrıtan bir konu oldu her dönem. Muhalefette iken uygulamaların uzatılmasına karşı çıkanlar, iktidara geldiklerinde MGK direktifleri doğrultusunda uzatma kararlarına imza atmaktan geri durmadılar. Fakat Türk devletini AET, İnsan Hakları Konseyi, Gümrük Birliği ve BM nezdindeki tartışmalı kıldığı için, hiçbir zaman kaldırılması tartışmaları gündemini yitirmedi. Kuşkusuz bu tartışmalarda yıllardır kardeş Kürt halkına uygulanan bu kirli savaş yönteminin en geniş kitleler nezdindeki yıpranmışlığının da büyük etkisi vardır. Sermaye devleti, OHAL'e son vermek, fakat bunu yaparken de bölgedeki var olan gücünü

ve otoritesini zayıflatmamak üzere bir takım planlara ve icraatlara uzun bir süre önce başlamıştır. Geçtiğimiz yılın Eylül ayında gerçekleştirilen "İller İdaresi Yasası"ndaki değişiklik ve düzenlemeler tam da OHAL uygulamasının reorganizasyonu ve tahkimine, illerde onun yerine geçecek bir dizi uygulamanın yolunun düzenlenmesine yöneliktir.

Komünistler, *Ekim*'in 15 Eylül tarihli 153. sayısında iller idaresi yasasında yapılan değişikliklerin ve yeni düzenlemelerin anlamını ve sermaye devletinin bu değişikliklerle kısa ve uzun vadede amaçladıklarını şöyle değerlendirmişlerdi:

"İller idaresi yasasında yapılan değişiklikler, sermaye devletinin topyekün saldırısının önemli bir ayağıdır. Varolan toplumsal muhalefete ve devrimci öncüye yönelik terör uygulamalarının sistematikleşmesi ile sürekli hale getirilmesi anlamına gelen değişiklikler, aynı zamanda geniş işçi ve emekçi kitlelerin mücadelesinin önünde bariyer olarak düşünülmüştür. Sermayenin ekonomik ve siyasi saldırıları yoğunlaştıkça, en geniş kitlelerde mücadele dinamiklerini geliştirecektir. Süreklileştirilmiş sıkıyönetim hali ile sadece mevcut toplumsal muhalif hareketlilikler değil, gelecekte yükselebilecek hareketliliklere karşı da önlem alınmış oluyor.

Sermaye iktidarı bu yasa değişikliği ile dış kamuoyunda da bir rahatlama sağlamayı amaçlamaktadır. AET, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu, BM vb. Uluslararası kurumlarla arasında zaman zaman gerginliklere yol açan, dış kamuoyunda kendisini güç duruma düşüren bazı uygulamaları yasal kılıflarla maskeleyerek düşünmüyor. Kürdistan topraklarında süren OHAL uygulamasını sözde kaldırarak sırtındaki kamburdan kurtulmuş olacak. Bunun

yanısıra yıllardır uluslararası kamuoyunda sürekli gündeme gelen yargısız infaz uygulamaları da yasal bir çerçeveye kavuşmuş olacak...."

Kuşkusuz geçilen dönemde sermaye devletinin bu politikası, kitlesel ve militan bir karşı koyuşla karşılanmadığı ölçüde tarihin tekerlekleri komünistlerin önceden işaret ettiği yöne doğru dönmeye başladı. Sermaye devleti sömürü düzeninin çarklarını işletilebilmek ve kendi iktidarını koruyabilmek için önemli bir mevzi kazanmış oldu.

Bugünlerde ANASOL-D hükümeti de OHAL'le ilgili girişimlerini başlatmış bulunmaktadır. Terörle Mücadele Yüksek Kurulu'nun aldığı tavsiye kararı çerçevesinde, Kürdistan'da on yılı aşkın bir süredir uygulanan Olağanüstü Hal'in kaldırılması çabalarının hazırlıklarına başlandı. Yapılması planlanan yeni düzenleme tamamlandıktan sonra Kasım ayında MGK'nın görüşüne sunulacak. Uygulamaya geçirilecek olan yeni düzenleme MGK'nın onayından sonra yürürlüğe sokulacak. Sömürgeci Türk devletinin bu yeni formla dış kamuoyunda büyük bir rahatlama yaşayacağı ya da amacının bu olduğu açıktır. Sözde OHAL'i kaldırmış olması, sermaye devletine geniş olanakları da birlikte getirecektir. İller İdaresi Yasası'nda değişikliklerle bir bakıma ülke geneline yayılan OHAL uygulaması, Kürdistan'da ad ve biçim değiştirerek kalıcılaştırılacaktır.

Sermaye devletinin bu manevrasının ne tür bir sonuç vereceğini görebileceğimiz örnekler de çok açık bir biçimde önümüzde durmaktadır. Bu konuda verilebilecek ilk örnek Mardin'dir; Mardin, 1996 başında, 1987'de 13 ilde başlayan OHAL'in dışına çıkartılarak "mücvir alan" kapsamına alındı. Bir diğer örnek ise başından beri OHAL'in dışında yer alan

Sivas'dır ve aslolarak her iki ilde de yasalarla göre OHAL uygulanmamaktadır. Fakat tersine ne Mardin geçmişten farklı durumdadır ne de Sivas'da OHAL'den farklı bir uygulama vardır. İki ilde de fiili olarak OHAL uygulamaları yürürlüktedir.

İşte bu şartlar toplamı, devrimci ve komünistlere sermayenin bu oyunlarına karşı İller İdaresi Yasası'na karşı öremedikleri anlamlı direniş hattını oluşturma ve çürüten düzenin buradaki kirli maskesini indirme görevini yüklemektedir. Sermaye devletine, OHAL'i ülke genelinde ve büyük bir rahatlıkla uygulama olanağı ve şansı verecek olan bu politikalar şimdiden karşılanmadığı koşullarda toplumsal hareketliliğin önünde örülmüş setler olarak karşımıza çıkacaktır.

İşçi sınıfı ve emekçilerin talepleri arasına, OHAL' in yeni düzenlemelerle tahkim edilerek değil, koşulsuz olarak kaldırılması talebini de katmak bugün çok daha önemlidir.

**OHAL Uygulaması Kaldırılsın!
Sömürgeci Türk Ordusu
Kürdistan'dan Defolsun!**

Sermaye devletinin "barış" tahammülsüzlüğü

Kürt halkına yönelik imha ve asimilasyon politikalarına her gün yenilerini ekleyen, "1000'lerce operasyon yapan" ve çeteleşmiş yüzü Susurluk'la beraber açığa çıkan katliamcı çete devletinin "barış" tahammülsüzlüğü ve korkusu bir kez daha açığa çıkmış bulunuyor.

Dışişleri Bakanlığı, 20 Ağustos günü "Musa Anter Barış Treni" ile ilgili olarak bir basın açıklaması yaptı. Açıklamayı gerçekleştiren bakanlık basın sözcüsü, "Barış treninin geliş amacı farklıdır. PKK'nin propagandası ile ilgilidir. Biz bunun PKK ile bağlantılı olduğunu biliyoruz. Bu yüzden ilgili makamlar gerekli önlemleri aldılar." ifadesi ile, devletin Kürt sorununda en "barışçıl" biçimlere bile tahammülsüzlüğünü açıklamış oldu.

On yıllardır Kürt halkının onurlu özgürlük mücadelesi karşısına en kirli savaş yöntemleri ile dikilen sermaye devleti, Kürt sorununu iç ve dış kamuoyunda gündeme getirecek, katliamcı yüzünü teşhir edecek her türlü girişime açıkça saldırmayı tercih ediyor. Bir yanda OHAL'i kaldırmaktan, demokratikleşmekten bahseden devlet, diğer yandan da bir grup aydının başını çektiği "Barış Treni" karşısında tahammülsüzlüğünü sergilemekten çekinmiyor. Bu durum sermaye devletinin Kürt sorununa dönük ikiyüzlü tavrının bir devamıdır. Bir yanda sömürgeci egemenliğini sürdürebilmek için kontrgerilla çetelerinden koruculara, özel timden polisine dek tüm gücü ile kirli savaşı sürdürürken, diğer yandan da oluşan tepkileri törpüleyebilmek için sahte demokratikleşme adımları atmaktadır.

Devletin "Barış Treni" karşısındaki bu tahammülsüzlüğü bile göstermektedir ki, Kürt sorununun çözümü devrimci mücadelenin yükseltilmesinden geçmektedir. Kürt halkı barışı, devrimci savaşı yükselterek kazanacaktır.

Bir kez daha direniş ve dayanışma kazandı: Polislin Kurtuluş Bozgunu

20.08.1997 günü saat 11:00-12:00 sıralarında Halk İçin Kurtuluş gazetesinin Çağaloğlu Merkez bürosu, Terörle Mücadele Şubesi polisleri tarafından basılmak istendi. Gazete çalışanlarının faşist sermaye diktatörlüğünün uşakları karşısındaki direnişi sonucu bu girişim boşa çıkarıldı.

Kurtuluş Gazetesi çalışanları, kapıya bariyer kurarak polisleri içeriye almadılar. Baskın girişimini hızla gerekli yerlere haber vererek, dayanışma çağrısı yaptılar. Kısa süre içerisinde gazete binasının önünde olayı duyup gelen demokratik kitle kuruluşlarından, sosyalist basından ve Kurtuluş okurlarından oluşan bir kitle birikti. Kurtuluş çalışanlarının balkondan sarkıttıkları pankart ve tuttıkları dövizler, aşağıda oluşan kitle tarafından zafer işaretleri ve alkışlarla selamlandı.

Bir süre sonra direniş ve dayanışma meyvesini verdi ve polis avukatlarla

girdiği pazarlıkta geri adım attı. Anlaşmaya göre sadece Dernekler Masası'ndan dört polis, savcıyla birlikte büroya alındı ve kimlik kontrolü yapıp ayrıldılar. Polislin ayrılmasıyla aşağıda bulunan kitle sloganlar ve alkışlarla Kurtuluş Gazetesi bürosuna hareket etti. Burada yapılan bir basın açıklamasının ardından yavaş yavaş dağıldı.

Devrimci dayanışmanın oldukça önem kazandığı bu süreçte biz de Sosyalizm Yolunda Kızıl Bayrak Gazetesi olarak ilk elden harekete geçirebildiğimiz insanlarımızla devrimci dostlarımıza destek amacıyla Halk İçin Kurtuluş gazetesi merkez binası önündeydik. Saldırıları karşısında direnişin ve devrimci dayanışmanın yarattığı coşkuyla dostlarımızdan ayrılırken düşmanın çaresizliği hala gözlerimizin önünden gitmemiştir.

**Çözüm Devrimde, Barış Sosyalizmde!
Kardeş Kürt Halkına Özgürlük! Özgürlük, Eşitlik, Gönüllü Birlik!**

**Sosyalist Basın Susturulamaz!
Yaşasın Devrimci Dayanışma!**

Sermayenin krizine çözüm arayışları:

“Esneklik”

Emperyalist kapitalist ekonominin, ikinci dünya savaşını izleyen yıllarda yaşadığı büyüme, ‘70’li yıllardan itibaren yerini uzun süreli bir durgunluğa bıraktı. Emperyalist kapitalist sistemin devrevi bunalımlarından birini, dahası en ağırını ifade eden bu durgunluk günümüzde de derinleşerek sürmektedir.

‘70 yılların başlarından itibaren, büyüme oranları gerilemeye başladı. Yatırımlar ve verimlilik oranları düştü. İşsizlik ve enflasyon oranları hızla yükseldi. Zamanla kapitalist ekonomilerde ciddi bir mali kriz başgösterdi.

Sermayenin bu yapısal krizi, kendisini temelde kar oranlarının düşüşü ve pazar sorunu ile ifade ediyor. Krizin, bunlara bağlı olarak gelişen diğer görünümünün başında, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi ciddi bir mali kriz ve uluslararası düzeyde yaşanan borç krizi geliyor.

Krizin gelişimine koşut bir şekilde, emperyalist kapitalist sistemin işçi sınıfına ve emekçi yığınlaraya dönük saldırıları da yoğunlaştı. Ücretler eridi, sosyal güvenlik hakları gaspedilmeye başlandı, işçi örgütlülüklerine yoğun saldırılar başladı. Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkeleri nezdinde sosyalizmin aldığı ağır yenilginin de yardımı ile “sosyal devlet” uygulamaları rafa kaldırılmaya başlandı.

Krizin gelişim sürecinde, gelişmiş kapitalist ülkeler uzunca bir süre kendi işçi sınıflarıyla “sosyal barışı”nı koruyabildiler. Bunun altında önemli oranda, bu ülkelerde işçi sınıfı üzerine kurulu olan örgütsel ve ideolojik denetimin güçlülüğü yatıyordu. Emperyalist metropoller gerek bu denetimleri aracılığı ile, gerekse uzunca bir süre kendi işçi sınıflarının sahip olduğu görece gelişmiş sosyal güvenlik mekanizmalarına dokunmayarak “sosyal barış”ı koruma yoluna gittiler. Elbette, bunda gösterdikleri bu rahatlığın ardında, krizin ilk sonuçlarının ve ağır yıkımlarının öncelikle bağımlı ülke ekonomilerine yansıtılması yatıyordu. Emperyalist sistem; IMF, Dünya Bankası vb. uluslararası para merkezleri ve borç mekanizmaları eliyle, krizin ağır faturalarını geri ülkelere aktardı.

Kriz politikalarında yeni dönem

Ancak gelişen süreç içerisinde yukarıdaki tabloda önemli değişiklikler meydana geldi. Sosyalizmin “yenilgi”sinden de güç alan emperyalist kapitalist sistem, krizin giderek ağırlaşan seyri karşısında, faturayı giderek gelişmiş kapitalist ülke işçi sınıflarına da çıkarmaya dönük saldırılar başladı.

Sosyalizmin “yenilgisi” gerek ideolojik planda, gerekse krize dönük politik açılımlarda emperyalist sisteme büyük rahatlık getirdi. Burjuva

ideologları, Doğu Bloku’nda yaşanan çözölmeyi “kapitalizmin nihai zaferi” çığlıkları ile karşıladılar. Bu gelişmenin ardından dünya üzerinde başlatılan ve “kapitalizmin nihai zaferini” pekiştirmeyi amaçlayan demagojik kampanya ise saldırının en önemli ayaklarından birini oluşturdu. Burjuva ideologlarının temel argümanları “tek kutuplu dünya”, “globalleşme” haline geldi. İş “tarihin sonunu” ilan etmeye dek varıran kapitalizm, eline geçen bu tarihi fırsatı, işçi ve emekçilere dönük topyekün bir saldırının zemini olarak değerlendirdi.

Krizin ilk evrelerinde daha çok geri ülke işçi sınıflarına dönük saldırılar, son dönemde dünya ölçeğinde hız kazandı. Gerçekte “globalleşen” tek şey, sermayenin sınıfa saldırı politikaları oldu. Dünya işçi sınıfı için işsizlik artıyor, ücretler düşüyor, sosyal haklar gaspediliyor, sefalet ve açlık yaygınlaşıyor.

Buraya kadar aktardığımız bu gelişmeler, daha çok, sermayenin kar oranlarında önemli bir “gider” kalemi olarak gördüğü işgücü maliyeti kalemine dönük tasarruflarının çerçevesini çiziyor. Kapitalist sistem için karlılık oranlarını artırmanın en basit ve hızlı yöntemlerinden biri, ucuz işgücü kaynakları yaratmak ve kullanmaktır. Ancak, sermayenin krize dönük politikaları, iç içe geçmiş bir bütünlük taşıyor ve her uygulama bir diğerini besleyecek ve tamamlayacak tarzda, kapitalist sistemin nihai “zaferi”ni de pekiştirmek üzere hayata geçiriliyor. İşçi sınıfına dönük bu topyekün saldırının bugün hızla uygulanmakta olan önemli ayakları var. Bütün dünya ülkelerinde, belli özgünlükler içermek koşulu ile, ancak bir bütünlük içerisinde ve eşzamanlı olarak ortak saldırılar hayata geçiriliyor. Özelleştirme saldırısı bunların başında gelmekte ve motor rolü oynamaktadır.

“Esneklik” ise, sermaye sınıfının işçi sınıfına dönük güncel ve kapsamlı saldırılarından biridir. Üretimin planlanmasına ve istihdama yönelik bir yöntem olarak hayata geçirilen “esneklik”, sermayenin karlılık ve verimlilik oranlarındaki düşüşe engel olma eğiliminden kök almaktadır.

Esnek üretim, Japon tipi üretim, Yalın üretim, Tam zamanlı üretim, Toyota üretim sistemi ve benzeri isimlerle adlandırılan bu saldırıyı, yazımızda, güncel uygulama biçimindeki farklılaşmalar ve daha da önemlisi saldırının özünü yansıtmaması açısından “esneklik” olarak adlandıracağız. Burada “esneklik”, sermayenin işçi sınıfına kendi çıkarları doğrultusunda dayattığı sömürü koşullarının esnekliğini ifade etmektedir.

Fordizm’den “esneklik”e geçiş

İkinci emperyalist paylaşım

savaşının ardından ABD ekonomisi, “Fordist üretim modeli” ile makro üretime dönük bir yapılanmaya gitti. Böylece, savaş sonrası zarar görmemiş olan altyapısı ile ele geçirdiği ekonomik, politik ve askeri üstünlüğü pekiştirme ve kalıcılaştırma şansı buldu.

Fordist model, emek gücünü vasıfsızlaştırırken, üretimin her alanında makinalaşmaya gitti. Bunun doğal sonucu olarak emek gücünün değeri gittikçe düşmüş, üretim artmış ve artı-değer oranları yükselmiştir. Fordist model, paylaşım savaşı sonrası yerle bir olan ve yeniden paylaşımına konu edilen pazara makro ölçekte, ucuz ürün sunabilmiştir. Ancak modelin doğası gereği üretimde standardizasyon gelişmiştir. Vasıfsızlaşan emek ve belli bir tipe göre üretim için planlanmış makinalaşma, pazara dönük kitlesel standart üretimi sağlamıştır.

Fordist iş örgütlenmesi katı bir hiyerarşik yapı içerisinde, merkeziyetçi ve bürokratik bir planlamaya dayanıyordu. Fordun mekanik montaj hattı üretim sürecinin yapı taşı durumundaydı. Hedef vasıfsız emek gücünün verimliliğini artırmak yoluyla artı-değer oranlarını artırmaktı.

Fordist sistem, yukarıda kaba hatları ile çizmeye çalıştığımız genel özellikleri çerçevesinde, işçi sınıfı için yoğun bir sömürü mekanizması olarak çalışıyordu. İşsizlik, düşük ücret politikaları, kadın ve çocuk emeğinin sömürsü sistemin doğal sonuçlarıydı. Dahası, emek gücünün vasıflaştırılması süreci, aynı zamanda işçinin üretime ve emeğine yabancılaşma süreci olarak işliyordu. Örnek vermek gerekirse, bir işçinin işi çoğunlukla bir bant üzerinde vida sıkma derecesine kadar indirgeniyordu. Üretimi ve verimlilik düzeyini makinalaşma ve bantın hızı belirliyordu. Tüm bu koşullara, bir de Fordist modelin katı hiyerarşik ve bürokratik yapısını da eklemek gerekiyor.

ABD ve Avrupa ülkelerinde Fordist modelin oturmaya başladığı dönemler, aynı zamanda dünyada başta devrimci halk hareketleri olmak üzere, kapitalist sistem muhalifi hareketliliğin yeni bir yükseliş trendini yakaladığı dönemlerdir. Dünyanın dört bir yanında birbiri ardına gerçekleşen halk devrimleri, zaten Sovyetler Birliği şahsında güncelliğini koruyan sosyalizmin alternatif bir sistem olarak gücünü artırdı. Bütün dünyada, işçi kitleleri başta olmak üzere sosyalizme duyulan ilgi artıyor ve güçlü toplumsal muhalif dalgalar doğuyordu.

Yaşanan bu toplumsal gelişmeler, kapitalist sistemi “sosyal barış”ı tesis etmeye (özünde gelişen devrim ve sosyalizm alternatifine karşı, belli reformlar yoluyla işçi ve emekçi sınıfları dizginlemeye) yöneltti. Zaten ‘30’lu yılların büyük buhranından sonra, dünya yükselttiği mücadelenin kazanımları ile

ilk adımları atılan “sosyal devlet” uygulamaları dünya ölçeğinde yaygınlaştı. Sendikal hakların genişletilmesi, ücret ve çalışma koşullarının toplu pazarlık ve toplu sözleşme yoluyla belirlenmesi, bir takım sosyal güvenlik kurumlarının oluşturulması vb. sağlandı. Fordist model de, bu gelişmelere uygun bir biçimde düzenlendi ve kurumsallaştı.

‘70’li yıllarda başgösteren krizle birlikte, Fordist modelin verimlilik oranları düşmeye başladı. Sermayenin yapısal krizi derinleştikçe başgösteren karlılık ve pazar sorunu kitlesel bir üretim biçimi olarak Fordizm’i işlevsizleştirmeye başladı. Kapitalist sistem, yapısal krizinden çıkabilmek için yeni pazar bulma şansını yitirdiği oranda, karlılık oranlarındaki düşüşü engellemek, kaynak sıkıntısını biraz olsun giderebilmek için yeni saldırı metodları arayışına girdi.

Fordizm’den “esneklik”e geçiş işte bu ihtiyacın bir sonucu olarak şekillendi. “Esneklik”, kriz koşullarının geliştirdiği bir yöntem değildir. İkinci emperyalist savaş sonrası, ağır bir yenilgi ile savaştan çıkan Japonya’nın, ABD ve Avrupa ülkeleri ile rekabet amacı ile geliştirdiği bir uygulamadır. Kitlesel üretime alternatif olarak ilk kez Toyota fabrikalarında uygulanan sistem, Fordist modelden farklı olarak, hem emek gücü kullanımında hem de üretim araçlarının kullanımında en yüksek verimliliği hedeflemektedir.

Esnek üretim ya da “esneklik”

Esnek üretimin temel mantığı; istenilen ürünün, istenilen kalitede ve istenilen zamanda üretilmesine dayanmaktadır. Bu yaklaşımı iki alt sistem tamamlamaktadır. Tam Zamanında Üretim ve Toplam Kalite Yöntemi.

Karlılık oranlarını artırmanın temel yöntemlerinden biri maliyetleri en aza çekmektir. “Esneklik”, kapitalistler için maliyetleri düşürmenin temel yollarından biri durumundadır. Hammadde, iş gücü ve makina kullanımında israfı engellemek ve sadece gerektiği yerde, gerektiği kadar para harcayarak üretimi sürdürmek, işte modelin temel mantığı budur. Böylece kitlesel üretime gerek kalmadan, kaliteli ve çeşitlilik kazanmış ürünleri pazara daha ucuz sunabilme şansı yakalanmaktadır.

Bu sistemin kendi içinde bir takım alt hedefleri vardır. Bunlar; **sıfır stok** (hammadde girişinden, ürün çıkışına dek stok tutmamak hedefi.), **sıfır hazırlık zamanı**, **sıfır taşıma** (üretilen parçaların üretim birimleri arasındaki taşıma zamanını minumuma indirme), **sıfır duruş** (üretimin herhangi bir nedenden dolayı durmasını engelleme hedeflenir. Esneklik, gereksiz iş gücü kullanımını, dolayısıyla iş gücü ücretini ortadan

kaldırmayı hedefler), **sıfır hata** (hammadde girişinden, ürün çıkışına kadar hatalı parça kullanımını kaldırmayı, böylece hem maliyetler aşağıya çekilecektir, hem de kaliteli ürün piyasaya sunulacaktır)

Vasıflı emek gücü ve esneklik

Esnek üretim modelleri, Fordist modelden farklı olarak vasıflı emek gücüne ihtiyaç duyar. Bu eğilimin temelinde, üretken olmayan faaliyetleri en aza indirmek mantığı vardır. Fordist modelin hantal bürokratik yapısı içerisinde ve merkezi denetim sisteminde önemli bir işgücü üretken olmayan faaliyetler içerisinde kullanılmaktadır. Esneklik yaklaşımında ise, vasıflı emek gücünün, üretime dönük problemleri kendisinin çözmesi mantığı vardır.

Daha da belirleyici olmak üzere, vasıflı emek gücü sistemin hedeflerinin değişmez gerekliliği durumundadır. Esnek üretimin; sıfır stok, sıfır hata, sıfır taşıma vb. hedefleri (ki bu hedefler temelde emek gücünün ve üretim araçlarının en yüksek verimde kullanılması mantığı çerçevesinde belirlenmiştir) vasıflı emeğe ihtiyaç duymaktadır.

Esnek üretim, pazardaki dalgalanmalara karşı, Fordist modelin klasik yöntemleri ile değil (stok, nakliye vb.) üretimin miktarını azaltarak ya da çoğaltarak dengelerini korumayı hedefler. Üretimin artırılması fazla mesailerle sağlanabilmektedir. Ancak hem üretimin azaltılmasını sağlamak, hem de karlılık oranlarını korumak bu kadar kolay değildir. Bu, basit bir ifade ile, en az sayıda işçi ile gereken tüm üretim faaliyetlerini sürdürmeyi gerektirir. Örneğin, üretimin düşürüldüğü bir aşamada fabrikanın bir biriminde çalışan işçiler, gerektiğinde diğer bir birimin işlerini de görebilecek vasfa sahip olmalıdır.

Esnek üretimin vasıflı emek gücü ihtiyacını karşılamak çerçevesinde, eğitimi üretim sürecinin bir aşaması saymaktadır. Ülkemizde, son yıllarda özellikle esneklik uygulamalarının çeşitli biçimlerde girdiği büyük fabrikalardaki meslek lisesi mezunu işçi talebi, bu ihtiyacın bir ürünüdür. Ayrıca, kapitalistler, esneklik uygulamalarına geçiş sürecinde fabrika içi eğitim seminerleri ve kurslar düzenlemektedirler.

Esneklik, sınıfa saldırının sinsi yöntemleri

Esneklik uygulamalarının (uygulamaları diyoruz çünkü esnek üretim biçimleri bugün bir bütün olarak değil de, bazı alt uygulamaları yoluyla hayata geçirilmektedir. Örneğin esnek çalışma saatleri, esnek ücret vb. vb...) Fordizm'den farklı olarak vasıflı emek gücüne ihtiyaç duyduğunu belirtmiştik. Vasıflı emek gücünün üretim içindeki planlaması da, Fordist modele göre daha "esnek", kaba bir ifade ile işçinin üretim süreci ile bütünleşebilmesine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Dahası, bugün burjuva ekonomistlerin elinde demagojik bir silaha dönüşen bir tarzda, işçilerin üretime dönük düşünsel üretimleri ve önerileri üretim sürecine katılmaktadır. Bunun en yaygın biçimi

Toplam Kalite Yöntemi anlayışı çerçevesinde fabrikalarda **kalite çemberleri** adı verilen işçi grupları oluşturmaktır. Fordizmin merkeziyetçi bürokrasinin planlama ve denetlemeye dönük oluşturduğu ve çoğunlukla hantal ve üretim dışı istihdamı ortadan kaldırmaya yarayan bu yaklaşım, aynı zamanda işçinin kol emeğinin yanı sıra kafa emeğinin de sömürülmesini sağlamaktadır.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, kaba hatlarını çizdiğimiz bu uygulamalar, bugün burjuva ekonomistlerin elinde demagojik bir silah durumundadır. Dahası, emek cephesinin yanında yer alma iddiasındaki birçok sendika, dernek vb. kuruluşlar ve kişilerin de kafası bu konuda karışıklıklarla doludur. İşçi sınıfı için vahşi sömürü koşullarının sinsi dayatılmasından başkaca bir şey olmayan bu sistem "emek üretkenliğinin özgürlüğü" olarak sunulmaya çalışılmaktadır. Öyle ya, üretimi işçiler planlayacak, işçiler denetleyecek, düşünsel üretimleri serbest olacak vb. vb....

Bu koca demagojinin ardında gizlenen ve bir çoklarının görmekte zorlandığı ise, esneklik uygulamalarının ardındaki sermaye sınıfının egemenliğidir. "Daha fazla kar için daha fazla sömürü" üzerine kurulu kapitalist barbarlığın, esnek üretim ile vaat ettiği özgürlük, ücretli kölelik koşullarının en ağıridir. Kaldı ki, Japonya başta olmak üzere sistemin ya da sistemin alt uygulamalarının hayata geçirildiği her yerde bu açıkça görülmektedir.

Esneklik uygulamaları, sermayenin işçi sınıfının sosyal güvenlik haklarına

dönük en önemli saldırılarından biridir. İşçi sınıfının kan ve can bedeli kazandığı bir çok mevzisi, üretimin bu tarz organizasyonları yoluyla dağıtmak istenmektedir.

Birincisi; işgüvenliği tamamen ortadan kaldırılmaktadır. Kapitalist esneklik adı altında, istediği zaman işçinin işine son verebilmektedir. Hatta modelin gelişmiş uygulamalarında, işçi sayısındaki azaltmalar bizzat işçilere bırakılmaktadır.

Kalite çemberi, prim vb. uygulamalar ile işçiler arasında yoğun bir rekabet yaratılmaktadır. İşçilerin düşünsel üretkenliğini üretim sürecine katarken, bir yandan da onun en temel sınıf reflekslerini köreltici bir sistem dayatılmaktadır. İşçi, zaman içerisinde üretimi, verimini ve kalitesini düşürmeden, daha kısa sürede ve daha az maliyetle gerçekleştirmenin yollarından biri olarak yanında çalışan işçi arkadaşının işsiz kalmasını görebilecektir. Sistemin Japonya'daki uygulanışında bu sonuç açıkça görülebilmektedir. Esneklik uygulamalarının hayata geçirilmesinden itibaren bu fabrikalarda çalışan işçi sayısında ciddi düşüşler meydana gelmiş, ancak verim ve kalitede düşüş yaşanmamıştır.

İkincisi; esneklik uygulamaları işçi sınıfının örgütlülüklerine bir saldırıdır. Esnek çalışma saatleri, esnek ücret vb. uygulamalarla işçilerin toplu pazarlık ve toplu sözleşme hakları ortadan kaldırılmaktadır. Dahası bu saldırı, işçinin sınıf kimliğinde ve bilincinde yaratılan kırılma ile birlikte gelmektedir. Japon deneyimlerinde açıkça görüldüğü gibi işçi sınıfını firmalar/işletmeler

düzeyinde bölen ve sermaye grupları arasındaki rekabeti işçiler arasına yayan esneklik uygulamaları, işçi sınıfının kollektif dinamizmini ve sendikal hareketini parçalamayı hedeflemektedir.

Üçüncüsü; esneklik çalışma şartlarında işverene tam bir keyfiyet sağlamaktadır. İş saatlerinin belirlenmesinden, işçinin çalışacağı yerim ve birimin belirlenmesine dek tam bir esneklik uygulanabilmektedir. İşçi gerektiğinde onlarca fazla saat mesai yapmak zorunda kalmaktadır. Gerektiğinde ise, üretimin düşürülmesi amacı ile kapı dışarı edilebilir. Bu işçi emeğinin son damlasına dek en azgın bir şekilde sömürülmesi anlamına gelmektedir. Japonya'da bir sene içerisinde sadece fazla çalışmak yüzünden binlerce işçinin öldüğü bilinen bir gerçektir.

Döndüncüsü; esneklik, işvereni sosyal güvenlik masraflarından kurtarmayı hedeflemektedir. Esneklik adı altında, işverenin ihtiyacı doğrultusunda, istediği kadar işçiyi, istediği kadar süre, istediği biçimde çalıştırmasının koşulları yaratılmak istenmektedir. Bu ise sendika, sigorta, emeklilik vb. güvenlik mekanizmalarının işlevsizleşmesi anlamına gelmektedir.

Dahası, esnek üretimin sadece alt uygulamalarının hayata geçirildiği durumlarda en azgın sömürü koşulları, en açık biçimlerde karşımıza çıkmaktadır.

Esneklik işçi sınıfına ideolojik saldırının bir ayağıdır

Tüm buraya kadar yazdıklarımızın ekseninde sermayenin işçi sınıfına dönük saldırı programı vardır. Bu programın özünde, işçi sınıfına dizginsiz sömürü koşullarının dayatılması yatmaktadır. Bunun temel koşulu ise sermayenin ideolojik hegemonyasının sürekliliğidir. Daha açık bir ifade ile, işçi sınıfını kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmekten, politika üretmekten ve eyleme geçmekten alıkoymaktır. Yani sınıf kitlelerinin sınıf kimliğine, ideolojik yönelimlerine ve bilinçlerine dönük saldırılar, sermayenin vazgeçilmez yönelimleridir.

Esneklik uygulamaları da, bu saldırıların bir parçası ve en güncel olanıdır. Dahası üretim organizasyonuna ve fabrikalara dönük yüzü ile daha sinsi bir içeriğe sahiptir. Yukarıda kabaca çerçevesini çizdiğimiz sistem, işçiyi üretim süreçlerine yakınlaştırmaktadır belki, fakat sınıf kimliğinden ve reflekslerinden uzaklaştırmaktadır. Sınıf kitlelerinde atomizasyonu kullanan, bölünmeyi ve rekabeti körükleyen esneklik uygulamaları, sosyalizmin güncelliğini yitirdiği bir dönemde güncelleşebildiği gibi, sosyalizme karşı kullanılan önemli silahlardan biri durumundadır.

İşçi ve emekçilerin yapması gereken vahşi kapitalizmin bu uygulamalarına karşı kavga bayrağını yükseltmektir. **Tüm çalışanlara iş ve işgüvencesi, toplu pazarlık ve toplu sözleşme, sendikal haklar, sigorta, sekiz saatlik işgünü, insanca yaşam ücreti talepleri ile esneklik saldırısına karşı durmalıyız.**

“Esneklik” saldırısının güncel biçimlerine bir örnek: UPS

UPS, Amerikan Kamu Posta İşletmesi ve Federal Express ile rekabet içinde olan dev bir özel taşıma şirkettir. Taşıma sektöründe ABD pazarının %80'ini ve dünya pazarının da %60 UPS tekelinde tutmaktadır. 90 yıl önce kurulmuş olan UPS'de bugün 302 000 kişi çalışmaktadır. UPS'in uçak pilotları ve kamyon şoförleri her gün 12 milyon koli transfer etmektedirler. Amerikan kamu Posta işletmesinin günlük icraat hacminin 2 milyon koliden ibaret olduğu belirtilince UPS'in ABD ekonomisindeki önemi ve stratejik konumu daha da açığa çıkınış olur. UPS'in geçen yılki cirosu 22,4 milyar dolar, net karı ise 1,1 milyar dolardır.

Geçtiğimiz günlerde gerçekleşen UPS grevi iki talepten hareketle gündeme geldi ve patlak verdi. Birinci talep genelleştirilmiş kısmi çalışma sistemine (esnek çalışma saatleri) son verilmesi ve personel açığının giderilmesi. İkinci talep ise emeklilik kasasında biriken fonların kullanımına ilişkin işverenin öngördüğü değişime karşı tepki.

Çalışma süresinde esneklik, ya da özgün adı ile "féxibilité" başta ileri düzeyde gelişmiş olan batı Avrupa ülkeleri olmak üzere dünyanın her yerinde uygulanır strandart bir istihdam politikasına dönüşmüştür.

isteniyor. İstihdamda esneklik kapitalizmin krizine son vermenin, kitle işsizliğine çare bulmanın tek teminatı olarak tanıtılıyor. Bu politikanın en yoğun biçimde yürürlüğe konduğu ülke ABD'dir. Bu güne kadar bu politikanın hep istatiki sonuçları tartışılıyordu, ABD ekonomisinin iktisadi performansı övülüyordu. Denver zirvesinde Clinton Avrupa'lı müttetiklerini rezil etmişti, özetle "ABD'de işsizlik oranı son derece düşük, işgücü bulmakta zorluk çekiyoruz, düzenli bir gelişme hızı izliyoruz, üretimimizin rekabet gücü hızla artıyor. Ya siz? vs."

Bugün bu politikanın gerçek yüzü ABD şahsında ortaya çıkmış bulunuyor, sorun makro ekonomik istatistik malzemesi olarak değil, toplumsal, siyasal bir sorun olarak kendisini dayatıyor. 300 000 personeli ve dev vurgunlar vuran bir tekelin %60 oranında kısmi çalışma süreli insan çalıştırdığı ortaya çıkıyor. Günde bir kaç saat çalışmanın maddi açıdan yarattığı yaşamsal sorunlara ayrıca değinmeye hiç gerek yoktur. Ve aynı şekilde bu eylem göreceli de olsa ABD ekonomisini o pek övülen performansının kimlerin omuzlarında ve hangi koşullarda yürüdüğünü gösterdi. 15 gün süren UPS grevinin gözde sloganlarından birisi "Amerika artık yavaş yavaş insanlar ülkesi!" oldu.

“Ankara süreci” yeniden canlandırılıyor.

Bu kez Talabani devrede

Güneyli işbirlikçilerin bitmeyen ihaneti

Son Güney savaşından ne ABD, ne sömürgeci Türk burjuvazisi ve ne de KDP umduklarını bulabildiler. Türk ordusu derin bir çıkmaza saplanmamak için geri çekilmek zorunda kaldı. İşbirlikçi KDP ise Güney savaşının en çok yıpranan gücü oldu.

Emperyalizmin Güney Kürdistan'daki diğer “uç beyi” olan Celal Talabani'nin YNK'sı ise, denilebilir ki, Güney savaşından PKK'dan sonra en kazançlı çıkan güç oldu. Talabani M. Barzani'den daha deneyimliydi. Politik kıvraklığını Güney savaşı sırasında da ortaya koydu.

ABD'nin denetiminde gerçekleştirilen “Ankara süreci”ne başından itibaren katılmasına karşın, sömürgeci Türk devletinin KDP ile ilişkilerini bahane ederek, Güney savaşında aktif bir taraf olmayı reddetti. PKK ile savaşmadı. Açıkçası “bekle-gör” politikası izledi. Güney savaşının sömürgeci Türk devletinin, özellikle de işbirlikçi KDP'nin aleyhine geliştiğini gördüğü bir aşamada sesini yükseltmeye başladı. Önce Türk ordusunun güneyden çekilmesini istedi. Ardından “Ankara süreci”nden çekildiğini açıkladı. Haziran ayı içinde Ankara'da gerçekleştirilmesi planlanan toplantıya da katılmadı. “Ankara süreci” fiilen tıkanı. Celal Talabani bununla da kalmadı, başından itibaren “Ankara süreci”nden rahatsız olan Suriye ve İran gibi bölge devletleriyle diplomatik ilişkilere girdi. İlgili devletlerin başkentlerine giderek temaslarda bulundu.

Talabani besbelli ki TC'nin “başarısızlığı”ndan ve KDP'nin yıpranmasından en iyi biçimde yararlanmak istiyordu. Suriye ve İran'la ilişkilere girerek emperyalistler ve TC karşısında daha güçlü bir konum kazanmaya çalışıyordu. ABD'ye “Ankara süreci”nin eski haliyle yürümeyeceği, yeni bir süreç başlatmanın zorunlu olduğu ve en önemlisi de bu süreçte inisiyatifin kendisine verilmesi gerektiği mesajını veriyordu. Nitekim bu çabaları boşa gitmedi.

ABD “Dublin süreci”nden sonra “Ankara süreci”nin de tıkanmasından hayli rahatsızdı. Sömürgeci Türk devleti aldığı inisiyatifin hakkını verememişti. Dahası Talabani'yi daha baştan “güvenilmez” ilan edip dışlayarak, buna karşın Barzani ile özel ilişkiler geliştirerek bu süreci zora sokmuştu. KDP ise Güney savaşında gerekli yararı sağlayamadığı gibi, gericisi Saddam rejimi ile yeniden ilişki arayışına girmişti. Hatta açıkça Saddam'ın Güneye müdahale etmesini istiyordu. Bu

gelişmeler üzerine ABD inisiyatifi yeniden eline aldı. “Ankara süreci”ni canlandırmak için harekete geçti. Bir yandan Barzani'yi Irak'la ilişkilere girmemesi için uyarırken, diğer yandan Talabani'yi Washington'a davet etti. Bu arada TC'ye Talabani ile ilişkilerini normalleştirilmesi için mesaj göndermeyi de ihmal etmedi.

Celal Talabani istediği inisiyatifi almıştı. Önce Londra'ya uğradı. Ardından New York ve Washington'a gitti. Günlerce New York ve Washington arasında mekik dokudu. ABD'de Dışişleri Bakanı ve dışişleri üst düzey yetkilileri ile bir dizi görüşme yaptı. Taleplerini sıraladı. Celal Talabani ABD'den TC'ye baskı yapmasını, TC'nin KDP ile ilişkiler geliştirip kendisini dışlama politikasını terketmesini sağlamasını istedi. Aksi halde “Ankara süreci”nin yürümeyeceğini açıkladı. Dahası, Irak'ın Kerkük'te Kürt ve Türkmenler'e dönük bir etnik temizlik çabası içinde olduğunu, bunun önlenmesi için harekete geçilmesi gerektiğini belirtti. Önlem olarak, Güney Kürdistan'daki “güvenlik bölgesi”nin 36. paralelden Kerkük'ü de kapsayan 34. paralele doğru genişletilmesini önerdi. Talabani BM genel sekreteri Kofi Annan'la görüşmesinde de bu talebini dile getirmeyi unutmadı.

“Güvenlik bölgesi”nin 34. paralele doğru genişletilmesi demek, 1975'te Bağdat yönetimi ile yapılan özerklik anlaşmasının belirlediği sınırlara ulaşmak demekti. Dahası Kerkük bir petrol bölgesiydi. Talabani kendi bencil-burjuva çıkarlarını gözetiyordu. Önerisinin kabul edilip-gerçekleşmesi halinde, hem bugün için kağıt üzerinde kalan “federe Kürt devleti”nin sınırlarını genişletmiş olacak ve hem de kırıntılar halinde de olsa petrol gelirlerinden yararlanma olanağı elde edecekti.

ABD stratejik çıkarları ile uyduğu

için Talabani'nin bu önerisine sıcak bakıyordu. Talabani ABD'den belli bir tatmin duygusuyla ayrıldı.

Talabani Washington'daki temaslarını tamamladıktan sonra Ankara'ya geldi ve Türk Dışişleri Bakanı İsmail Cem, dışişleri çevreleri ve Deniz Baykal ile bir dizi görüşme gerçekleştirdi.

Talabani'nin hem ABD ve hem de Türkiye'de yaptığı görüşmelerin ana teması kuşkusuz ki PKK idi. Gerek ABD ve gerekse TC yetkilileri bu görüşmeler esnasında çok net bir biçimde Talabani'den PKK'ye tavır almasını, kendi bölgesinde PKK'nin barınmasına izin vermemesini istediler. Yaptığı görüşmelerin son derece “sıcak ve yapıcı” bir atmosferde geçtiğini açıklayan Talabani, besbelli ki Türk devletinin PKK ile ilgili taleplerine olumlu yanıt vermiştir.

Talabani'nin Londra, Washington ve Ankara'da gerçekleştirdiği görüşmelerden çıkan bir diğer sonuç ise şu oldu. Talabani'nin katılmaması nedeniyle kesintiye uğrayan “Ankara süreci” yeniden canlandırılacak. Bu karar gereğince ABD-İngiltere, Türkiye ve Güneyli işbirlikçiler Eylül ayında Ankara'da bir kez daha biraraya gelecekler. “Ankara süreci”nin yeniden canlandırılması, Güney Kürdistan'a dönük yeni bir müdahale demektir. Güney'e dönük müdahalenin bu kez Talabani'nin talebi üzerine gerçekleşeceği anlaşılıyor. Hain Talabani'nin, Irak lideri Saddam Hüseyin'in Lübnan'daki bir kısım Arap'ı Güney Kürdistan'a (Kerkük'e) yerleştirmek istediğini ileri sürerek TC'den yardım isteyebileceğini açıklaması da bunu doğruluyor.

Talabani ve Barzani yıllardır aynı şeyi yapıyorlar. Bu burjuva feodal önderliğin tarihi Kürt halkına ihanetin tarihidir.

Güneyli işbirlikçiler '70'lerin başından itibaren belirgin biçimde ABD'nin denetimine girdiler ve ona hizmet ettiler. Kürt halkının özgürlük mücadelesi bu yıllarda baba Barzani tarafından CIA'nın ve ABD'nin jandarması İran Şahı'nın basit oyunlarının aleti haline getirildi. Süreç '75'te yaşanan büyük yıkımla sonuçlandı. Ardından kıyıcı Bağdat yönetimi ile uzlaşma yolunu tuttular. Günümüzde ise sömürgeci Türk devleti ile işbirliği yapıyorlar.

“Bu işbirlikçi çizgi son yıllarda tepeden tırnağa ihanete batmıştır. Bunun nedeni yalnızca, halkın devrimci atılımı yerine emperyalizme ve komşu sömürgeci devletlere dayanmak değildir. Bu kadarı onların her zamanki tutumudur. Yeni olan, Türkiye Kürdistanı'ndaki büyük devrimci ulusal uyanıştır. Feodal aşiret ilişkilerine dayalı toplumsal yapıda büyük sarsıntılar yaratan ve modern bir ulusal kimliği hızla geliştiren bu mücadeleyi, Güneyli işbirlikçiler, yerinde bir tutumla, kendi toplumsal varlıkları ve Kürt hareketi üzerindeki siyasal egemenlikleri için büyük bir tehdit olarak algılamışlardır.

“Bunun için de, bir yandan PKK'yi ABD emperyalizminin dayattığı 'yeni dünya düzeni'ne boyun eğmeye zorlamışlardır; öte yandan ise, PKK'nin ezilmesi için Türk devletine hizmet etmekte kusur etmemişlerdir.” (Ekim, sayı: 129, 1 Eylül '95)

Talabani eliyle hazırlanan yeni ihanet bu işbirlikçi çizginin daha da derinleştirilerek sürdürüleceğini gösteriyor.

Solda kısır çekişme sorumsuzluğu

Yasakçı zihniyet ve sol içi şiddet

olabilir ancak.

Siyasal sınıf çalışmasında sık sık karşılaştığımız bir durum vardır. Sendika bürokratları “sendika dışında kimse greve müdahale edemez”, “işçiler arasında huzursuzluk doğuyor”, “eylem disiplini bozuluyor”, “polis provokasyonuna zemin oluyor” gibi gerekçelerle devrimci çalışmaya engel olmaya çalışırlar. Devrimci bir yapının diğer sol çevrelerin siyasal faaliyetine “burada bizim emeğimiz vardır”, “halk rahatsız oluyor”, “disiplinin önünde engel oluyor” vb. gerekçelerle sınır getirmek istemesi ile bu tutum arasında özünde bir fark yoktur. Her iki tutum da sonuçta aynı samimiyetsiz ve demagojik mantığa dayanmaktadır.

Ne var ki, sözkonusu mantığı ilkesel bir tarzda mahkum etmeden, sol içi yasakçı zihniyete karşı kararlı bir duruş sağlamak, bu küçük-burjuva hastalığı devrimci saflardan temizlemek de mümkün değildir.

Nurtepe-Kağıthane ve Okmeydanı bölgeleri üzerinde hak iddia eden, bunda diğer sol yapıların faaliyetini sınırlandıran kural ve yasaklar koyacak denli ileri giden DHKP-C'nin tutumu kuşkusuz ki hiçbir biçimde kabul edilemez. Ne var ki, “siyasal faaliyetim engelleniyor” diyerek “mazlum” pozlarına bürünen SİP'in de yeri geldikçe aynı yasakçı zihniyetin bir taşıyıcısı ve savunucusu olarak hareket ettiği bilinmektedir. Tıpkı HÖP ve ÖDP gibi SİP de, örneğin kitle gösteri ve eylemlerinde, “kortej disiplini” bahane ederek devrimci siyasal propaganda-ajitasyon çalışmalarına engellemeler getirebilmektedir. Dahası, sözkonusu yasakçı zihniyeti tanımayan devrimci güçlere karşı şiddet uygulamaktan da geri durmamaktadır. (19 Ocak İstanbul mitinginde SİP kortejine kuş attığı için *Maya* dergisi çalışanının dövülmesi buna sadece bir örnektir.)

Siyasal propaganda ve ajitasyonu engelleyen mantık bir kez kabul edildi mi, artık bu yasakçı zihniyete sınır koymak, onun kendisini nerede üreteceğini tayin etmek de olanaksız hale gelir. “Eylem birliği” ve “eylem disiplini” gibi uydurma, samimiyetsiz ve demagojik gerekçelerin herhangi bir meşruluğu yoktur. Tüm tarihsel ve

güncel deneyimler “propaganda ve ajitasyon özgürlüğü” olmadan devrimci güç ve eylem birliklerinin de hayat bulmadığını ortaya koymaktadır. Dahası eylem anında, ortak eylemin disiplinini bozan davranışları bertaraf etmenin yolu da hiçbir zaman yasakçı tutumlar ve buna eşlik eden sol içi şiddet olmamıştır. Aksine, bunların yaşandığı her yerde polis provokasyonuna uygun bir zemin doğmuş, sınıf ve kitlelerin olumsuz tepkisini çeken bir kaos ortamı oluşmuştur.

İster yasakçı tutumlara eşlik etsin, ister son olaylarda SİP şahsında yaşandığı gibi yasakçı tutumların karşısına güya kararlı ve tavizsizce dikilmek adına sergilensin, sol içi şiddet her zaman bir aczin ve sorumsuzluğun ifadesidir. Propaganda ve ajitasyon özgürlüğünün, siyasal çalışma serbestliğinin karşısına çıkan yasakçı zihniyet gibi, sol içi şiddet de, ideolojik zayıflıktan ve yapısal tutarsızlıklardan kaynaklanmaktadır.

Kendi taraftar ve kadrolarından diğer devrimci yapıların propaganda materyallerini kaçıranlar, kortejlerine dağıtım yapılmasını engelleyenler, saflardan ayrılan ve/veya başka yapılara giden güçleri şiddet konusu yapanlar ile yasakçı tutum ve kurallarla herhangi bir alanda siyasal faaliyete sınırlama getirenler, hep aynı sorumsuz ve aciz küçük-burjuva zihniyetin taşıyıcıları ve temsilcileridir.

Son gelişmeler, geçmiş olumsuz gelenekten güç alan bu tutumların kendisini özellikle küçük burjuva devrimci ve reformist yapıların büyük bir tikanıklık, dağılma ve çürüme içerisinde olduğu bugünkü koşullarda hızla ürettiğini ortaya koymaktadır. Sınıf ve kitle hareketinin gerçek sorunlarını değil, kendi iç çekişmelerini ana gündem maddesi haline getirmenin başka bir izahı yoktur ve devrim ve sosyalizm davasına karşı büyük bir sorumsuzluktur.

Devrimci kamuoyunu bu tutum ve davranışları mahkum etmeye, SİP ve DHKP-C'yi ise devrimci sorumluluğun gereklerine uygun bir tutum ve davranışa çağırıyoruz.

(*Ekim'in 1 Ağustos '97 tarihli 174. sayısından alınmıştır.*)

Eksen Yayıncılık Kitapları

1. Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi)
2. Baskı 300 000 TL.
2. Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi) 650 000 TL.
3. Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı 175 000 TL.
4. Devrimci Harekette Reformist Eğilim 400 000 TL.
5. Teori ve Program Sorunları 550 000 TL.
6. Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tük.) 250 000 TL.
7. Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi 450 000 TL.
8. Bir Gün Bile Yaşamak, (Tükendi) (Roman: O. İyiler) 1.400 000 TL.
9. EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirme ve Kararlar 550 000 TL.
10. ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi) 700 000 TL.
11. ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi 700 000 TL.
12. Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tük.) 350 000 TL.
13. İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık 400 000 TL.
14. EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları 550 000 TL.
15. Kürt Ulusal Sorunu Teorik-Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler (Genişletilmiş 2. Baskısı Hazırlanıyor) 650 000 TL.
16. Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar 450 000 TL.
17. Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Bas. 550 000 TL.
18. Gebze Direnişinin Ardından 175 000 TL.
19. 20 Temmuz Dersleri 175 000 TL.
20. Dünya'da ve Türkiye'de ●zelleştirme Saldırısı 175 000 TL.
21. “İş-ekmek-özgürlük” sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskısı 250 000 TL.
22. EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler 650 000 TL.
23. Küçük Burjuva Popülistmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem'e Cevap) 450 000 TL.
24. EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar) 750 000 TL.
25. Demokratizmi Savunmanın Sınırları 200 000 TL.

İKTİDAR

**Küçük
Burjuva
Popülistmi
ve
Proleter
Sosyalizmi**

W ESEN YAYINCILIK

Program sorunları üzerine konferanslar: Anti-emperyalizm

Farklı sorunlar

Bir ulusun burjuva uluslaşma, bir ulusal kimliğe kavuşma sürecinin önündeki engel Batıda feodalizmdi, Doğuda feodalizm artı emperyalizm oldu. Batı kendi burjuva-ulusal gelişmesini yaşadı, kapitalist egemenlik oluştu ve buna henüz kapitalist gelişme girdabına girmemiş ülkelerin sömürgeleştirilmesi süreci eşlik etti. Dolayısıyla onların iç gelişme dinamikleri bu noktada zaafa uğradı. Dahası, Batı sömürgeciliği bu ülkelerdeki feodal sınıflara ve onların temsil ettiği ilişkilere dayanarak, onları destekleyip yaşatarak bu ulusların kendi iç dinamiklerini ayrıca sınırladı. Dolayısıyla bu ülkelerde burjuva-ulusal gelişme, içte feodalizmin tasfiyesi ve dışta sömürgeci emperyalist egemenliğin tasfiyesiydi; bu çerçevede bu, bir burjuva-demokratik gelişmeydi.

Emperyalizmin egemenliğinden tam kurtuluş, bu anlamda genel bağımsızlık sorunu ile onun özel, dar, sınırlı bir biçimi olan siyasal bağımsızlık arasındaki temelli fark hakkında, konuya ilişkin toplam anlatım ve tartışmaların yeterli açıklığı sağladığını zannediyorum. Geleneksel halkçı akımların pek farkında olmadıkları ya da birçok durumda birbirine karıştırdıkları, birbiriyle özdeş saydıkları bu sorun üzerinde böyle ayrıntılı durmak özellikle gerekliydi. Düşününüz ki, anti-emperyalist mücadele gibi temel önemde bir sorun tartışılırken, birileri buna Lenin'in "emperyalist ekonomistler" in demokratik siyasal sorunlara ilişkin yanılgıları hakkında söylediklerinden dayanaklar bulmaya çalışabiliyorlar. Bu sözünü ettiğim karıştırmanın ya da özdeşleştirmenin bir göstergesidir.

Emperyalizme bağımlılığın toplumsal ve iktisadi temellerini ortadan kaldırmaya ilişkin genel devrimci perspektifi doğru bir biçimde ortaya koymak ile emperyalizme karşı mücadelenin bütün o ara sorunlarını, siyasal reformlar olarak tanımlayabileceğimiz istemlerini görmezlikten gelmek ya da bunlar uğruna mücadeleyi küçümsemek arasında herhangi bir ilişki yoktur. Devrimci perspektifi doğru koyunuz, bu devrimci perspektif içerisinde siyasal bağımsızlık kapsamına giren çeşitli alt ya da özel istemleri formüle ediniz, bunlar uğruna kararlı bir mücadele yürütünüz. Konuya doğru devrimci marksist yaklaşımın, sorunun çözümünü devrimci açıdan ortaya koymanın biricik doğru yolu

budur. Bu, tıpkı demokrasi sorununun ele alınışı üzerine ortaya koyduğumuz bütünsel diyalektik kavrayış gibidir. Örneğin demokrasi sorununun temelde sermayenin sınıf egemenliğinin yıkılması çerçevesinde çözüleceğini, bu perspektif içinde ele alınması gerektiğini söylüyoruz. Ama bu, her türlü demokratik siyasal istemi ileri sürmemize, her türlü demokratik sorunu anında, gündelik mücadele içerisinde değerlendirmemize bir engel oluşturmaz, tersine bütünsel devrimci perspektif içinde özellikle gerektirir.

Bazıları zannediyorlar ki; en tam bir siyasal bağımsızlığı kazandığımızda, iktisadi ve mali bağımsızlığı da kazanmış olacağız, ama bu yine de henüz sosyalizm olmayacak. Oysa; eğer siz uluslararası sermaye cephesinin dışına çıkmamışsanız, eğer kapitalist burjuvaziyi devirip sosyalizme geçmemişseniz, en tam bir siyasal bağımsızlık kazansanız bile, hiçbir biçimde iktisadi ve mali açıdan bağımsız olamayacaksınız. Bunlar farklı sorunlardır. Siyasal bağımsızlık kavramının, sorun teorik açıdan alındığında, iktisadi ve mali bağımsızlıkla bu noktada bir ilişkisi yoktur. Siz bugünün çağdaş dünyasında (soyut konuşmuyoruz, yaşadığımız somut dünyadan, emperyalizm çağı gerçekliğinin belirlediği gerçek dünyadan söz ediyoruz), bu tarihsel-evrensel zemin üzerinde uluslararası sermaye cephesinin dışına çıkmadan, iktisadi ve mali bağımsızlıkla birleşmiş bir siyasal bağımsızlığı elde edemezsiniz. Bu tür bir bağımsızlık bir proleter devrimin sorunudur, oysa salt siyasal bağımsızlık ise burjuva-demokratik devrimin bir sorunudur. İktisadi ve mali bağımsızlık temeli üzerinde bir siyasal bağımsızlık, ancak ve ancak bir proleter devrimin sorunudur dedim. Neden? Çünkü bu tür bir bağımsızlığı elde etmek için içeride ve dışarda kapitalist ilişkilerin çerçevesi dışına çıkmanız teorik ve tarihsel bir zorunluluktur, bu ise proleter devrim olmaksızın, sosyalizme geçmeksiz olanaksızdır.

Yoldaşın kendisini halkçı ideolojik hasımlarımızın yerine koyarak formüle ettiği sorulardan bir ötekine geçiyorum: "*Ülkemizde emperyalizmin ekonomik ve siyasal egemenliği ulusal gelişmeyi engellemektedir. Türkiye ABD emperyalizminin bir kuklası durumundadır. Bu açıdan burjuvazinin egemen oligarşi dışındaki bazı kesimleri anti-emperyalist mücadelenin zorunlu unsurları olabilirler. Sizin soyut anti-emperyalizm anlayışınız mücadeleyi bu yönden de zayıflatmıyor mu?*"

Dünkü konuşmalarda yeterli açıklıkta ortaya konuldu; ulusların tarihsel olarak bir ulusal gelişme aşamasından geçmeleri bir zorunluluktur. Bu, burjuva uluslaşma süreci dediğimiz süreçtir ve her ulus içinde bulunduğu tarihi koşullara bağlı olarak bu süreçten şu veya bu biçimde geçmiştir. Ama kapitalist pazar etrafında ulusal birliğini kurup ulusal devlette somutlayarak, ama emperyalizmin sömürgeci köleliğine başkaldırıp ulusal-siyasal bağımsızlığını kazanarak...

Feodalizmin, ortaçağın egemenliğinden kurtulmak, bir burjuva-ulusal gelişme ve serpilme dönemi yaşamak, modern bir ulus kimliği kazanmak için tarihsel bir zorunluluktur. Ulusal gelişme, ulusal kimliği ve kültürü oluşturma, bir burjuva-demokratik devrim sorunudur. Bunu daha önce Batılı ülkeler üzerinden örneklemiştim. Buralarda nedir burjuva-

ulusal gelişme? Feodal parçalanmışlıktan kurtulmak, kapitalist ilişkiler temeli üzerinde burjuva-ulusal bir kimlik yaratmak ve bunu ulusal devlette somutlamaktır.

20. yüzyılın başında, sömürge ve yarı-sömürge ülkeler için burjuva-ulusal gelişme neydi? İçte feodal, yarı-feodal ilişkilerin, tefeci-tüccar sermayesinin (bu da feodal toplumun bir kategorisidir) ve işbirlikçi komprador burjuvazinin egemenliğinden kurtulmak, köylülüğü toprak köleliğinden siyasal ve iktisadi bakımdan özgürleştirmekti. Bu aynı sürecin dış boyutu ise, içteki feodal egemenliğin dış dayanağı olan emperyalizmin egemenliğinden kurtulmaktı. Sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal tüm ülkeler için bunlar burjuva-ulusal gelişme için gerekli ve zorunlu tarihsel adımlardı. Bu ülkelerde sömürgecilğe karşı, genel olarak emperyalizme karşı verilecek ulusal kurtuluş devrimi bir burjuva demokratik devrimdir. Bu, burjuva-ulusal gelişmeyi sağlar, bir ulusun gelişip serpilmesinin önünü açar. Burjuva uluslaşmanın maddi-iktisadi temeli kapitalist ilişkilerdir. Bu bütün tarihsel dönemlerde ve bütün toplumlarda böyledir. Alman ulusu kendi uluslaşma sürecini kapitalist gelişme temeli üzerinde yaşamıştır. Aynı şey örneğin bir Fransız ulusu ve tüm öteki modern uluslar için geçerlidir. Fransa'da ulus kimliğine, dolayısıyla ulusun yurttaşı olma kimliğine, Fransız burjuva devrimiyle ulaşılmıştır.

Bir ulusun burjuva uluslaşma, bir ulusal kimliğe kavuşma sürecinin önündeki engel Batıda feodalizmdi, Doğuda feodalizm artı emperyalizm oldu. Batı kendi burjuva-ulusal gelişmesini yaşadı, kapitalist egemenlik oluştu ve buna henüz kapitalist gelişme girdabına girmemiş ülkelerin sömürgeleştirilmesi süreci eşlik etti. Dolayısıyla onların iç gelişme dinamikleri bu noktada zaafa uğradı. Dahası, Batı sömürgeciliği bu ülkelerdeki feodal sınıflara ve onların temsil ettiği ilişkilere dayanarak, onları destekleyip yaşatarak bu ulusların kendi iç dinamiklerini ayrıca sınırladı. Dolayısıyla bu ülkelerde burjuva-ulusal gelişme, içte feodalizmin tasfiyesi ve dışta sömürgeci emperyalist egemenliğin tasfiyesiydi; bu çerçevede bu, bir burjuva-demokratik gelişmeydi.

Peki bugünün Türkiye'si hangi burjuva-ulusal gelişmeyi yaşayacak? Türkiye burjuva-ulusal gelişmesini yaşadığı kadarıyla yaşamıştır ve burjuva ilişkilerin egemenliğini sağlayan bu gelişme, bu temel üzerinde geline yerde bir çürümeye dönüşmüştür. Türkiye'de Türk halkının ulusal gelişmesine toplumsal dinamik olacak herhangi bir burjuva-ulusal kategori kalmış mıdır? Eğer burjuva-ulusal gelişme ise sözkonusu olan, bunun gerisinde her zaman bir toplumsal mantık, burjuva-demokratik karakterde bir toplumsal etken vardır. Örneğin geri ülkelerde köylülüğün özgürleşmesi ve toprağa kavuşması, bu türden burjuva-demokratik bir anlam taşır. Bu tür ülkelerde burjuva demokratik karakterin toplumsal mantığı, köylülüğün bu devrimler içinde tuttuğu çok özel yerde anlamını bulur. Köylülük kapitalizmin bir kategorisidir; köylülük mülkiyet temeli üzerinde varolan bir sınıftır. Toprak devrimi ona toprak kazandıracaktır ve eğer bu devrim genelde proletarya devrimiyle birleşmemişse, bu kapitalizmin bir kategorisi olan küçük-mülk sahipliğinin yaygınlaşması

Anti-emperyalizm/bağımsızlık sorunu-9

r üzerine tartışmalar

(Devam)

anlamına gelecektir. Bu sorun Lenin tarafından tam da ulusal kurtuluş sorunları çerçevesinde son derece açık bir biçimde konulmuştur. Lenin, Komünist Enternasyonalin İkinci Kongre'sinde, sömürge ve yarı-sömürge ülkeler üzerine tezleri tartışan komisyonunun başkanı ve sözcüsü olarak şunları söylemiştir:

"Üçüncüsü, geri ülkelerdeki burjuva-demokratik hareket sorununu özellikle vurgulamak istiyorum. Bu sorun bazı görüş ayrılıklarına yol açmıştır. Komünist Enternasyonel'in ve komünist partilerin, geri ülkelerdeki burjuva demokratik hareketi desteklemeleri gerektiğini ifade etmenin, ilke ve teori açısından doğru mu yanlış mı olduğunu tartıştık. Görüşmemizin sonunda 'burjuva-demokratik hareket'ten çok ulusal-devrimci hareketten söz etmeye oybirliğiyle karar verdik. **Geri ülkelerde nüfusun ezici çoğunluğu, burjuva-kapitalist ilişkileri temsil eden köylülerden oluştuğuna göre, herhangi bir ulusal hareketin, yalnızca burjuva-demokratik bir hareket olacağına kuşku yoktur.** Bu geri ülkelerde - eğer ortaya çıkarılabilirse- proleter partilerinin, köylü hareketiyle belli ilişkiler kurmaksızın ve o hareketi desteklemeksizin komünist taktikler ve komünist bir siyaset izleyebileceklerine inanmak ütöpik olur." vb.(Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları, Sol Yayınları, s.404, vurgular bizim-Red.)

Olayın özü şudur: Biz komisyonda meseleyi tartıştık ve geri ülkelerdeki ulusal özgürlük mücadelelerini "burjuva-demokratik hareket" olarak nitelemek yerine, "ulusal-devrimci hareket" olarak nitelemenin daha doğru olacağı sonucuna vardık. Gerçi burjuva-demokratik hareket nitelemesi teorik olarak elbette doğru bir niteleme, ama biz buna rağmen bu terimi değiştirmeye karar verdik diyor Lenin ve hemen ardından şunları ekliyor: "**Geri ülkelerde nüfusun ezici çoğunluğu, burjuva-kapitalist ilişkileri temsil eden köylülerden oluştuğuna göre, herhangi bir ulusal hareketin yalnızca burjuva-demokratik bir hareket olacağına herhangi bir kuşku yoktur.**"

Eğer bir ulusun burjuva-ulusal gelişmesinden, aynı anlama gelmek üzere ulusal kurtuluş sürecinden söz edilebiliyorsa (siz buna ulusal-demokratik gelişme de diyebilirsiniz), bunun gerisinde mutlaka burjuva ilişkilerin temsilcisi bir toplumsal kategorinin olması gerekiyor. Lenin'in verdiği örnekte, bu, geniş köylü yığınlarıdır. Geniş köylü yığınlarının feodal ilişkilerden özgürleşmesi ve toprağa kavuşması, burjuva karakterde bir gelişmedir, burada, bu sınırlar içinde, sözkonusu olan burjuva-demokratik devrim kapsamında bir olaydır.

Peki Türkiye'de burjuva-ulusal gelişmemizin toplumsal tabanını oluşturan ya da oluşturacak olan hangi toplumsal kategori ya da kategoriler var? Örneğin devrim sürecindeki Çin'de olan neydi? Topraktaki feodal egemenliğin tasfiyesiydi. Yani milyonlarca, onmilyonlarca köylünün feodal kölelikten, toprağa bağımlılıktan ve elbetteki emperyalist egemen sistemden özgürleştirilmesi idi.

Burjuva-ulusal gelişme ise sözkonusu olan, bunun gerisinde her zaman bir toplumsal mantık, burjuva-demokratik karakterde bir toplumsal etken vardır. Örneğin geri ülkelerde köylülüğün özgürleşmesi ve toprağa kavuşması, bu türden burjuva-demokratik bir anlam taşır. Bu tür ülkelerde burjuva demokratik karakterin toplumsal mantığı, köylülüğün bu devrimler içinde tuttuğu çok özel yerde anlamını bulur. Köylülük kapitalizmin bir kategorisidir; köylülük mülkiyet temeli üzerinde varolan bir sınıftır. Toprak devrimi ona toprak kazandıracaktır ve eğer bu devrim genelde proletarya devrimiyle birleşmemişse, bu kapitalizmin bir kategorisi olan küçük-mülk sahipliğinin yaygınlaşması anlamına gelecektir.

Dolayısıyla, buradaki burjuva-demokratik karakterdeki ulusal gelişmenin gerisinde, böyle bir toplumsal gerçeklik vardır. Kapitalist ilişkilerin egemen hale geldiği ve tüm toplumsal ilişkileri belirlediği bugünün Türkiye'sinde bu ne olacaktır? Kimse nüfusumuzun ezici bir çoğunluğu feodal ilişkiler içerisinde acı çeken köylülerden oluşmaktadır; dolayısıyla feodalizm tasfiye edilmeden burjuva ulusal gelişme sürecimiz tamamlanamaz ve bu ülke daha ileri bir devrim aşamasına geçemez diyebiliyor mu? Bugün Türkiye'de zaman tünelineki bazı maocu gruplar dışında artık kimse bunu söyleyemiyor. Burjuva-demokrat devrimin en bağınaz savunucuları bile bunu söyleyecek gücü artık kendilerinde göremiyorlar.

'60'lı yıllarda burjuva sosyalistleri, '70'li yıllarda küçük-burjuva sosyalistleri, burjuva-ulusal gelişmeye köylülüğün yanısıra bir başka iktisadi-toplumsal dayanak gösteriyorlardı: Milli burjuvazi ve milli sanayi kapitalizmi. Burada, *Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm* kitabında, o dönemin belgelerinden geniş kanıtlar var. Ulusal demokratik halk devrimi, ulusal kapitalizmi (ona sanayi kapitalizmi diyorlardı aynı zamanda) tasfiye etmek bir yana, gelişip serpilmesi için daha uygun bir zemin yaratacaktır, diyebiliyorlardı. Bu gerici bir ütopyaydı. Bu ülkede burjuva-demokratik gelişmenin dinamiği olabilecek bir ulusal-sanayi burjuvazisinin olmadığı, bunun boş bir kuruntu olduğu artık bu fikirlerin sahipleri tarafından da bugün kabul edilir hale geldi.

Kabul ettiler de ne oldu, daha ileri bir perspektife mi kaydılar? Hayır daha geri bir perspektife düştüler. Dünya kapitalist ilişkiler sistemi içerisinde, temelde emperyalizme bağımlılık ilişkileri sistemi içerisinde bir "demokratik devlet" çizgisine gerilediler. "Demokratik devlet", "demokratik anayasa", demokratik ordu" vb. istemlere dayalı bir programa kadar düştüler. Biraz daha kişilikli bir ulusal dış politika ile NATO ve IMF karşıtlığı ise, bu aynı programın sözde anti-emperyalist boyutu sayılmalıdır. Geçmişin gerici ütopyaları, zaman içinde bugünün burjuva-demokratik reformizmini üretti. Devrimci perspektif tümünden kaybedildi. İş artık geldi, sistemi kendi içinde demokratikleştirmeye dönüştü; "demokratik devlet", "demokratik anayasa", "demokratik ordu", "Kürt halkına demokratik-anayasal haklar" ve tabii ki dış dünyayla ilişkilerde daha demokratik bir tutum, ulusal onura dayalı daha

kişilikli bir dış politika... "Demokratik ordu", "demokratik devlet", "demokratik anayasa" vb., tüm bunlar gerici reformist açılımlardır. Demokratik ordu işçilerin-emekçilerin silahlanmasına dayalı bir ordu olabilir ancak. Siz mevcut orduyu kendi içinde demokratikleştiremezsiniz, bu gerici ve çok tehlikeli bir ütopyadır. Tekellerin egemenliği çağında mevcut ordu tekellerin ordusu olabilir; militarizmin, yayılmacılığın, saldırganlığın, terörün ve faşist gericiğin dayanağı olabilir. Bu ordudan

başka birşey çıkmaz. Demokratik ordu işçilerin ve emekçilerin silahlanmasına dayalı bir halk ordusu olabilir ancak. Yeni reformistlerin bu sistemi kendi içinde demokratikleştirme çizgileri aynı zamanda gerici bir ütopyadır. Kazara bu mümkün olabilseydi eğer, Türkiye'nin kapitalist düzeni de ideal hale gelir, ve böylece uzun süreli bir yaşam gücüne kavuşurdu. Demokratik anayasası, demokratik devleti, çağdaş değerleri, Kürt halkına tanınmış demokratik hakları olan, bütün bunları iktisadi ve sosyal açıdan kaldırabilen bir düzen niye yaşamasın ki? Bu sınıf mücadelesini kızıştıran sorunların alabildiğine hafifletilmesinden, sınıf çelişkilerinin alabildiğine yumuşatılmasından başka ne anlama gelir ki? 30 yıldır sosyal çalkantılar içerisinde bulunan, karşı karşıya bulunulan hiçbir temel soruna çözüm üretemeyen bir düzenin böyle bir şansı olmadığını biliyoruz. Sözkonusu olan yalnızca yeni reformistlerin kendi gerici hayalleridir. Onların devrim ve devrimci iktidar çizgisinden tümüyle kopmaları, kendilerini düzen içi reformlar çizgisine bağlamalarıdır. Lenin'in Kautsky'nin şahsında demokratik istemlerin "barışçıl kapitalizme göre formüle edilmesi" diye mahkum ettiği şey tam da budur.

Tüm demokratik siyasal istemleri toplumsal devrime göre formüle etmek, bunları sermayenin sınıf egemenliğini devirebilmenin manivelalarına dönüştürmek -işte bu tümüyle başka bir şeydir. Bu, demokrasi sorunundaki devrimci perspektif dediğimiz şeydir. Altı bölümlük *Demokrasi Sorunu* dizisinde anlatılan perspektif budur ve bu komünist hareketin, EKİM'in perspektifidir.

Ne diyordu Lenin? Yanlış olan demokratik siyasal istemleri kendi içinde formüle etmek değildir; yanlış olan, Kautsky'in bunu barışçıl kapitalizme göre formüle etmesidir. Doğru olan, marksistlerin bu aynı siyasal reform istemlerini toplumsal devrime göre formüle etmesidir. Bu demokratik siyasal istemler uğruna mücadeleyi toplumsal devrimin manivelalarına dönüştürebilmesidir. Kitlelerin demokratik duyarlılığını bu doğrultuda seferber edebilmesidir. Lenin'in o son derece özlü sözleriyle; demokrasi sorununun marksist çözümü, proletaryanın, burjuvazinin devrilmesi ve kendi zaferini hazırlamak üzere, tüm demokratik istemleri, özelemleri, araçları, kurumları burjuvaziye karşı kendi sınıf iktidarı mücadelesinde seferber etmesidir.

Biz demokratik siyasal istemler uğruna

mücadeleyi burjuvazinin siyasal sınıf egemenliğini yıkmayı, toplumsal sınıf egemenliğini yıkmayı amaçları ve imkanları olarak kullanmaya bakarız. Eğer biz o demokratik siyasal istemleri, bu sistemi kendi içinde terbiye etmek için kullanmaya kalkarsak, zaten sonuçta bu sistemi terbiye de edemeyiz, sadece devrimci perspektifi kaybeder ve bu sistemin basit eklentilerine dönüşürüz. Devrimci perspektif korunamazsa ve devrimci bir mücadele çizgisi izlenemezse, bu sistem kendi içinde bile bir parça terbiye edilemez. Zira biliyoruz ki reformlar bile ancak burjuvazinin devrimin ya da devrimci mücadelenin basıncı karşısında yığınlara verdiği tavizlerdir. Reformlar ancak devrimin yan ürünleri olabilir. Devrimin yolunu kesmek için burjuvazi yığınlara reform tavizleri verir. Ama eğer yığınlar örgütlüyse, sınıf bilincine sahipse ve devrimci önderliği de varsa, bu önderlik verilen tavizlerin kitleleri aldatmanın bir aracı olmasını engeller, tersine, bu tavizleri, yığınların kendine özgüvenini pekiştirmenin ve burjuvaziye daha ileri bir saldırı yöneltmenin bir imkanına dönüştürür.

Nitekim burjuvazi de mücadelenin bu temel gerçeğinden kendisi için gerekli tarihsel dersi çıkardı. Kissinger'in ünlü formülü şöyleydi; "önce ez sonra çöz". Bu İran Devrimi'nin bastırılması için önerilmiş ve sonradan gerisin geri Şah'ın başarısızlığından süzülmuş bir sonuçtur. Şah döneme yığınlar tavizler veriyordu. 20-30 yıl kan kusturmuştu topluma, yığınlar ne zamanki sokaklara döküldüler, böyle bir dönemde, onların hareketini durdurmak için peşpeşe tavizler vermeye başladı. Böyle tavizler burjuvazinin zayıflığını gösteriyor ve sadece yığınların kendine özgüvenini pekiştiriyor, sonuçta daha ileri bir saldırıyı alevlendiriyor. Kissinger bundan anında sonucu çıkardı ve durumu formüle etti; "önce ez sonra çöz"! Önce hareketi ez, sonra dönüp yığınların duyarlılık gösterdiği noktalarda belli tavizler ver ki, bir daha bu sorunlar üzerinden harekete geçmeye kalkmasınlar. Şimdi Kürt sorununda yapılmaya çalışılan da budur. Bugün için bunu başaramadıkları, sorunu bu çerçevede çözemedikleri için de savaş sürüyor, Kürt sorunu sürünüp duruyor.

Sorunun son cümlesi şöyleydi: "Sizin soyut anti-emperyalizm anlayışınız bu mücadeleyi zayıflatmıyor mu?"

Bizim anti-emperyalist perspektifimiz tersine son derece somuttur. Bunu konuşmanın en başında farklı yönlerden enine-boyuna ve yeterli açıklıkta ortaya koyduğumuzu sanıyorum. Biz en açık şekilde diyoruz ki, bu ülkede, bu topraklarda, sadece emperyalizmin bugünkü kurumsallaşmış çok yönlü egemenliği ile değil, fakat aynı zamanda, yarın onun bölgesel egemenliğiyle hesaplaşmaksızın, bu yolla devrime yapacağı fiili politik ve askeri müdahaleleri karşılamaksızın, bunları püskürtmeksizin, herhangi bir devrim olanaksızdır. Bu gerçek yığınlar bugünden anlatılmalıdır ki, yığınlar devrimin zaferi konusunda dayanaksız hayallere kapılmasınlar. Bu düzenin gerisinde koca bir emperyalist dünya duruyor. Emperyalist dünya ile, onun bu üstünde yaşadığımız coğrafya üzerindeki egemenliğiyle hesaplaşmayı göze alamayan hiçbir devrimin başarı şansı yoktur. Bugün Türkiye'nin İsrail'le kurduğu siyasal-askeri ilişkiler yarın devrimimiz karşısında dolaysız bir engel olarak çıkacaktır. Bütün antlaşmaların gizli bölümleri vardır; bu gizli bölümler iç krizlerde antlaşmaya taraf ülkelerin birbirinden her türlü yardım almasını hukuksal temellere bağlar. Yarın Türk burjuvazisinin sınıf egemenliğini ciddi biçimde tehdit eden bir devrimci süreç geliştiği taktirde, doğrudan Amerikan 6. filosu, 7. filosu, siyonizmin güçleri, bölgedeki bir takım başka gerici güçler, bu devrime karşı dolaysız olarak harekete geçeceklerdir.

"Soyut anti-emperyalizm kavrayışı"ymış! Bu, soruyu hazırlayan yoldaşın onlara mal ettiği bir uç ifade değil, gerçekten tam da böyle iddia ediyorlar. Buna göre, güya biz, anti-emperyalist mücadelenin, bağımsızlık mücadelesinin varlığını ve gereğini şöyle

Biz demokratik siyasal istemler uğruna mücadeleyi burjuvazinin siyasal sınıf egemenliğini yıkmayı, toplumsal sınıf egemenliğini yıkmayı amaçları ve imkanları olarak kullanmaya bakarız. Eğer biz o demokratik siyasal istemleri, bu sistemi kendi içinde terbiye etmek için kullanmaya kalkarsak, zaten sonuçta bu sistemi terbiye de edemeyiz, sadece devrimci perspektifi kaybeder ve bu sistemin basit eklentilerine dönüşürüz.

bir lütfen kabul ediyor, onu tali, taktik önemde, dolayısıyla stratejik açıdan önemsiz bir sorun sayıyormuşuz. Arada sırada bununla ilgili propaganda yapmakta fayda var diyormuşuz. Açalım bakalım yayınlara, bu ülkenin içinde, çevresinde ve dünyada emperyalizme karşı en etkili ajitasyon, teşhir ve siyasal değerlendirmeleri hangi yayın ve dolayısıyla hangi hareket yapıyor? Biz emperyalizmin politika ve etkinliklerini adım adım dünya ölçüsünde izliyoruz, bölgede izliyoruz, ve Türkiye'de izliyoruz. Biz soyut propaganda, onlar ise somut ve zengin bir ajitasyon yapıyorlarmış? Gerçekten bunu yapıyorlar mı? Bana göre halkçı hareket pratik politikada anti-emperyalist mücadeleyi çoktandır unuttu. Bağımsızlık ve anti-emperyalizm, sadece bir önyargı olarak devrim formülasyonlarında yer alıyor. Devrimci ya da sol yayınların doğru dürüst dış politika sayfalarının bile olmaması neyi anlatıyor? Burada ciddi bir anti-emperyalist perspektif olabilir mi? Burada emperyalizme karşı bilinçli bir bakış olabilir mi? Dünya emperyalizminin gerçekliğini tanıma imkanı olabilir mi? Yayınlarının doğru dürüst dış politika sayfalarının bile olmaması, onların bu konuda tam bir ekonomist darlık içerisinde olduklarını göstermiyor mu?

Soruda bir ara cümle daha var, deniliyor ki; "Bu açıdan burjuvazinin bazı kesimleri, egemen oligarşi dışındaki kesimleri, anti-emperyalist mücadelenin zorunlu unsurları olmayacaklar mıdır?"

Bu tümüyle somut bir tahlil ve kanıtlama sorunudur. Burjuvazinin böyle kesimleri varsa, birileri oturup ortaya koysunlar. Koyan var mı? Bu yeterince tartışıldığı için üzerinde durmuyorum. Siyaset sahnesine bakalım; burjuva siyaset sahnesinde sol kanat CHP'dir. CHP ise emperyalist iktisadi ve mali köleliği herhangi bir biçimde tartışma konusu etmiyor. Dahası, örneğin Gümrük Birliği yoluyla daha ileri bir düzeye çıkarmak perspektifiyle hareket ediyor. CHP bugün Gümrük Birliği'ne ilişkin antlaşmaları imzalamanın onurunu taşımakla övünabiliyor.

Hani nerede, hangi siyasal akımın şahsında böyle bir şey çıkıyor? En ileri örneği kimdir? Doğu Perinçek, burjuva radikalizminin en ileri örneğidir. Formülasyonu nedir? İç piyasayı savunma. İç piyasa dediği nedir, neyi savunuyor? Bildiğimiz ithal ikameci modeli savunuyor. Bu ülkede 12 Eylül'e kadar iç piyasa egemendi. Yani gümrük duvarları yüksekti, Türk parasını koruma kanunu vardı, başka bazı tedbirler vardı. İthal ikameci sanayileşme denilen temel üzerine kurulmuş iç piyasa işte buydu. Mantığı neydi bunun? Herhangi bir emperyalist tekel Türkiye'deki herhangi bir sermaye grubu ile içiçe yatırım yapacak, bir sanayi kolunda bir pazar oluşacak. Bu pazar, öteki emperyalist tekellerin rekabetine karşı yüksek gümrük duvarlarıyla korunacak. Yani bir vesileyle faşist Türk Metal-İş'in dediği gibi, adi tenekeden otomobil üreteceksiniz, yüksek fiyatlarla satacaksınız, gümrük duvarları da sizin bu işi koruyacaktır. Kısacası, Savunulması gereken iç piyasa bu mudur? Gerisi

kamu iktisadi teşekküllerini, yani devlet mülkiyetini savunma olarak çıkıyor karşımıza? Devlet mülkiyeti, kapitalist mülkiyettir. Bu ülkede devletçiliğin ne olduğunu, kamu iktisadi teşekküllerinin hangi ihtiyaçtan doğduğunu, Türkiye'deki genel kapitalist gelişme süreci içerisinde nasıl bir rol oynadığını, bugün iyi kötü Türkiye'nin burjuva akademisyenleri bile bütün açıklığıyla ortaya koyuyorlar. Korkut Boratav bir burjuva sosyalistidir, "Türkiye'de Devletçilik" isimli bir kitabı vardır. Devletçi politikanın 1930'ların çok özel koşullarında zorunlu olarak gündeme geldiğini ve Türkiye'deki kapitalist gelişmenin bir ara aşaması olduğunu, ona hizmet ettiğini, biraz bir bilim adamı sadakati ile uzun uzun anlatmış. Kendisi bu ülkenin kemalist solcularından biridir, bir burjuva sosyalistidir.

Peki denilecektir, biz özelleştirmeye karşı kararlı bir mücadele yürütmüyor muyuz? Dolayısıyla biz bu noktada kamu iktisadi teşekküllerini savunmuyor muyuz? Hayır, biz hiç de kendi başına devlet mülkiyetini savunmuyoruz. Özelleştirme sınıfa saldırının bir aracıdır. Özelleştirme sendikasılaştırmanın, işten atmanın, sosyal kazanımları tasfiye etmenin bir aracıdır. Biz buna karşı çıkıyoruz. Ve elbetteki halkın vergileriyle ve işçilerin azgın sömürsüyle oluşturulmuş bir zenginliğin yerli ve yabancı tekellerin yağmasına açılmasına ve yeni kârlı iş alanlarına dönüştürülmesine karşı çıkıyoruz. Biz ulusal devlet mülkiyeti kaygısı peşinde değiliz, bu burjuva bir perspektiftir, sorun bu değildir.

Kamu iktisadi teşekkülleri bütün tarihi boyunca özel sermayeye, özel mülkiyete birer arpalık hizmeti görmüşlerdir. Onlara ucuz girdi ve ucuz eleman yetiştiren işletmeler olmuşlardır. Eğer bugüne kadar burjuvazi onları devrilmemişse, bu iktisadi güce sahip olamadığı ve sözünü ettiği işlev çerçevesinde kendileri için daha yararlı, daha kârlı saydığı için almamıştır. Şimdi bile aslında büyük kamu iktisadi teşekküllerini kendi mülkiyetine alacak yeterli bir iktisadi ve mali güce sahip değildir. Bu nedenledir ki bu işi emperyalist tekellerle işbirliği içinde mümkün mertebe ucuza kapatarak yapmak istiyor.

Biz bu saldırının sosyal sonuçlarına, işçi sınıfına ve emekçilere çıkardığı iktisadi-sosyal faturaya karşı çıkıyoruz. Sürmekte olan "devlet mülkiyeti mi, özel mülkiyet mi" tartışması bizim sorunumuz değil. Bu burjuva sosyalistlerinin sorunu. Doğu Perinçek'in savunduğu iç piyasa bu. Doğu Perinçek'e bakarsan, bugün Gümrük Birliği'ne ya da Refahyol'un ithal oto yasasına karşı en kararlı direnişi Koç grubu gösteriyor. Bu iç piyasa/dış piyasa tartışmasının sahteliğini gösteriyor. Kaldı ki marksistlerin sorunu, kapitalizmi, kendi sınırları içerisinde, kendi ilişkileri temeli üzerinde terbiye etmek değildir asla. Kapitalizmin kendi yasaları, bu çerçevede kendi işleyişi vardır. Kapitalist ilişkiler temeli üzerinde olayın mantığı neyse kendi içinde o cereyan eder. Biz soruna bu ilişkilerin dışına çıkmak mücadelesinden bakarız; işçi sınıfının, emekçi köylülüğün, yoksulların, genel olarak çalışan emekçi sınıfların perspektifinden bakarız. Piyasayı kendi kuralları içerisinde tartışmak, onunla uğraşmak, ona ilişkin perspektifler oluşturmak bizim sorunumuz değil. Burjuva sosyalizmi dediğimiz akımların sorunu bu.

"Bu açıdan burjuvazinin bazı kesimleri (egemen oligarşi dışında) anti-emperyalist mücadelenin zorunlu unsurları olmayacaklar mıdır?"

Soruda böyle deniyordu. Size demin Lenin'den okuduğum parça 1920 tarihlidir. Tartışılan ülkeler Asya'nın ve Afrika'nın tarih sahnesine henüz yeni yeni çıkmakta olan, kapitalist gelişmenin henüz ilk evrelerini yaşayan toplumlar. Çok büyük ölçüde feodal, yarı-feodal tarımsal sömürge toplumları. Bu ülkelerde bile ulusal burjuvaziye marksistlerin o zaman nasıl yaklaştığını gördük. Lenin başkanlığındaki Komünist Enternasyonal komisyonu bu yüzden terim değişikliği bile öneriyor. Burjuva demokratik hareket demiylim, çünkü bu, her burjuva

Anti-emperyalist mücadele ve TİKB-2

Yeni olgulara eski kalıplar

Anti-emperyalist mücadelenin stratejik sorunlarına ilişkin geleneksel çizgiyi geleneksel argümanlarla gerekçelendiren *"Emperyalizme Karşı Mücadele"* başlıklı makaleden yalnızca üç ay sonra kaleme alınan bir metinden şunları okuyoruz:

"Bugün Türkiye'de kapitalizmin mi, yoksa feodalizmin mi egemen olduğu tartışması -bir-iki antika grubu saymazsak- artık büyük ölçüde miadını doldurmuştur. Kapitalizmin yarı sömürge ülkelerde egemen olamayacağını iddia edip durmuş olan Türk Narodnizminin bu cephedeki savaşı çoktan kaybettiğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Kentsel nüfusun kırsal nüfusa ağır bastığı, tekelci burjuvazinin ülke ekonomisine hükmettiği, büyük toprak sahiplerinin önemli ölçüde burjuvallaştıkları ve kalabalık bir proletarya ordusunun yanı sıra geniş bir yarı porleterler kitlesinin olduğu bir ülkede, başka türlü de olamazdı zaten. Buna rağmen eğer birileri ortaya çıkıp da, Türk sanayinin "montajcılık" ve "ambalajcılık"tan ibaret olduğunu, yanı sıra tarıma "feodal mütegalibe"nin hükmettiğini iddia etmeye kalkışrsa, herhalde kimseyi ikna edemez. Şimdi artık tartışılması gündemde olan kapitalist gelişmenin düzeyi, tekelci sermayenin organik yapısı, modern çiftliklerin tarımdaki yeri, küçük üretimin durumu, ve elbette bütün bunların program üzerindeki yansımaları olsa gerektir." (B. Barkal, *Popülist Sosyalizmin Eski Bir Modeli/TKDP Eleştirisine Önsöz*, Devrimci Proletarya Yayınları, s. 25)

Bu pasaj ilk bakışta büyük bir ilerlemeyi, dahası, geleneksel devrim stratejisi çizgisinden belirgin bir kopuşu akla getiriyor. Nitekim, '60'lı ve '70'li yıllara egemen devrim anlayışına dayanak oluşturan sosyo-ekonomik tahlillerin çöktüğü; Türkiye'nin modern iktisadi ve sınıfsal gerçekleri üzerine geri tartışmaların yaşam tarafından geride bırakıldığı; bu geriliğe dayanak olarak kullanılan kırsal alana egemen feodal ilişkiler iddiası ile bağımlı çarpık kapitalizm ("nasıl bir kapitalizm?") argümanının tüm inandırıcılığını yitirdiği; temel önemde tüm bu tespitler açık seçik ve güvenli bir dille ortaya konuluyor. Daha da önemlisi, geline yerde artık yapılması gerekenin Türkiye'nin modern kapitalist gerçeklerinin programatik sonuçları ("program üzerindeki yansımaları") olduğu özellikle vurgulanıyor. Yazar söylediklerini açmak yoluna gitseydi, öteki şeyler yanında muhakkak ki, Türkiye'nin egemenliği artık tartışılmaz hale gelmiş bu modern iktisadi ve sosyal ilişkilerinin anti-emperyalist mücadele için açtığı yeni perspektiflere bakmak gerektiğini de vurgulardı. Emperyalist egemenliğin modern iktisadi ve sosyal temellerinin emperyalizme karşı mücadelenin karakteri ve kapsamını ne yönde ve nasıl değiştirdiğine, bu açıdan ne gibi programatik sonuçlar ortaya çıkardığına bakmak gerektiğine işaret etmek zorunda kalırdı. Aktardığımız pasajın genel muhakemesi ve mantığı çerçevesinde, bu yöntemsel açıdan son derece olağan bir davranış olurdu.

Yazar *Önsöz*'de bunu yapmıyor. tespitlerini açmak yoluna gitmiyor. Sadece yeni basım için *önsöz* yazdığı '80 öncesi döneme ait kitabına getirmek ihtiyacı duyduğu iki düzeltmeyi kısaca hatırlatmakla yetiniyor. Bunlardan ilki feodal kalıntılar, öteki orta burjuvaziyle ilgilidir. İlkine ilişkin olarak, "büyük toprak sahiplerinin burjuvallaşması süreci Türk bölgelerinde hemen hemen tamamlandıkça, Kürdistan'da da önemli

bir mesafe kaydetmiştir" deniliyor (*Önsöz*, s.26).

İkincisine ilişkin olarak ise, "orta burjuvazinin genelde karşı-devrim kampında yer alan bir sınıf" olduğuna işaret ediliyor. (s.28)

Yazarın devrim anlayışı ve stratejisi yönünden kritik önem taşıyan, devrimin sorunlarına bütünsel bakıştan ayrı düşünülmemeyecek olan bu iki soruna ilişkin hatalı tespit ve değerlendirmelere tali, özel ve önemsiz şeylermiş gibi yaklaşması ve sonra da, '80 öncesi genel devrim anlayışının kendine özgü bir örneğinden başka bir şey olmayan kitabını gönüllü rahat bir biçimde olumlaması dikkate değerdir? Kuşkusuz bu tavır, onun yukarıya aktardığımız kendi yöntemsel vurgularını ne ölçüde ciddiye aldığı konusunda da bir fikir vermektedir.

Bu *Önsöz*'den yalnızca dört ay sonra okura sunulmuş *Kesintisiz Devrim ve Oportünizm* başlıklı kitaba (ki TİKB'nin yeni dönemde devrim sorunlarını irdeleyen temel belgesi durumundadır) geçiyoruz. Bu kitap, geri ve ilkel görüşlere sahip bir muhatap (TKP-ML Hareketi) üzerinden yürüttüğü uzun polemikte, anti-emperyalist mücadelenin kapsam ve karakteri konusunda Türkiye'nin modern gerçeklerini hesaba katan herhangi bir yeni görüş ortaya koyamıyor. İleriye dönük çeşitli vurguları geleneksel harekete ait o bildiğimiz genel kalıplar üzerinden gerisin geri boğuyor. Kitabın temel görüşlerini (dolayısıyla da onun uç noktaya vardırılmış eklektizmini) en iyi özetleyen pasajlardan biri olan ve bu nedenle olacak, arka kapağa da konulan şu sözler, bu konuda yeterli bir fikir veriyor:

"Hemen belirtelim ki, biz, Türkiye'nin mevcut sosyo-ekonomik ve politik sisteminden, halk sınıf ve tabakalarının nesnel ve öznel durumlarının değerlendirilmesinden hareketle devrimimizin bugünkü adımının anti emperyalist demokratik halk devrimi olması gerektiğini söylüyoruz. Bu koşullar devam ettiği sürece, anti emperyalist demokratik görevlerin üstünden atlayıp geçilemeyeceğini de söylüyoruz. Ama öte yandan, Türkiye devriminin, sadece zaman bakımından değil ülkenin ekonomik ve sosyal gelişme düzeyi, proletaryanın ve yarı proleter unsurların toplum içindeki nicel ve nitel gücü ve sınıf çelişkilerinin derinliği bakımından kendinden önceki birçok demokratik devrimden farklı yönler taşıyacağı da bir gerçektir. Ayrıca, Türkiye'de demokratik görevler görece daha dar bir kapsamda olduğu gibi, emek-sermaye çelişkisi de daha derindir. Buna, tekelci sermayenin iktidarın asıl sahibi olmasını ve bu sermayeye karşı mücadelenin ön planda yer almasını da ekleyebiliriz." (B. Barkal, *Kesintisiz Devrim ve Oportünizm*, Devrimci Proletarya Yayınları, s.118)

Bu son vurguların anlam ve kapsamının daha iyi anlaşılabilmesi için aynı konuda bir başka pasaj daha aktaralım: "... Peki devrim proletarya hegemonyasında zafere ulaşıp tekelci burjuvaziye siyasi bakımdan tasfiye ettiğinde sosyalist karakterde bir görevi yerine getirmiş olmayacak mıdır? Bu, iktidarı elde ettikten sonra başlatacağımız kapitalizmin tümüne karşı mücadelenin bir ilk halkası değil midir? Bizce, anti emperyalist demokratik halk devriminin zaferiyle birlikte tekelci sermayenin önce siyasi egemenliğinin, sonra da ekonomik temelinin tasfiyesi anti kapitalist, yani sosyalist karakterde bir görevdir. Devrimin sivri ucunu feodal toprak sahipliğine yönelten 1905 Devrimiyle, devrimin sivri ucunu tekelci burjuvaziye

demokratik hareketi, bu çerçevede ulusal burjuvaziye devrimci olup-olmadığına bakmaksızın, desteklemek durumunda bırakabilir bizi. Burjuva demokratik hareket terimi yerine ulusal devrimci hareket terimini kullanalım; zira biz ancak devrimci temellere ve kimliğe dayalı bir burjuva demokratik hareketi destekleyebiliriz sonucuna ulaşıyor bu komisyon.

Daha 1920'lerin başında ve kapitalizmin girdabına henüz yeni yeni giren ülkelerin burjuvazisine karşı böyle bir hassasiyet gösteriliyor, onun devrimciliğine büyük bir kuşkuyla bakılabiliyor. Biz yüzyılın sonundayız; yüzyıllık kapitalist gelişmenin ardından, yüzyıllık modern sınıflaşmanın ardından, kalkıyoruz hala bu toplumlarda ulusal gelişmenin, anti-emperyalist mücadelenin zorunlu ögesi olacak bir burjuva sınıf var mıdır, yok mudur diye sorabiliyoruz. Eğer proleter devrim dersek, bu yolla bu sınıfı ürkütmüş ve kaçırmış olmaz mıyız kaygısıyla hareket edebiliyoruz! Burjuva-demokratik önyargıların ve bu çerçevede burjuvazinin belli kesimlerine ilişkin hayallerin esiri küçük-burjuva devrimciliği bu budalalığa, bu saçmalığa düşebiliyor.

Ve tekrar ediyorum; bu akımların, anti-emperyalist mücadelenin bir ögesi olabilecek ulusal burjuvazileri yalnızca şablonlarda, yalnızca kafalarda var. Kimsegerçek yaşamda böyle bir sınıfa açık-seçik bir biçimde işaret edemiyor. İşaret etsinler ya, tüm tutarsızlığına rağmen bu sınıfla ittifak kurmamız gerekir diyerek onu somut olarak gösterebilirler ya! Onu somut iktisadi ilişkiler üzerinden ve belli siyasal akımlar şahsında tarif etsinler ya! Bugün düzen siyasetinin en radikal şahsiyeti Doğu Perinçek ve onun temsil ettiği siyasal akımdır. Ama orta burjuvazi ya da milli burjuvazi deyip duranlar onu karşı-devrimci olarak görüyor, Perinçek ve partisine demediğini bırakmıyorlar. Madem ulusal burjuvaziye, onun anti-emperyalizmine bir şeyler atfediyorsunuz; onun en iyi temsilci bence Doğu Perinçek'tir. Tutarsız da olsa onunla ittifak kurmak yoluna gitmeniz gerekmez mi? Bu ülkenin emperyalizme kölece bağımlılığına karşı en etkili ajitasyonlardan birini yürütenlerden biri değil midir Aydınlık? Neden onunla işbirliği yapmıyorsunuz? Tutarsız olabilir, tutarsızlıklarını gözetin. Yok Perinçek'i beğenmiyorsanız yeniden sormak gerekir. Şablonlarınızdaki ulusal-burjuvazinin toplum içindeki karşılığı nerededir, onun siyasal ve düşünsel temsilcileri kimlerdir?

Elbetteki bu sınıfın çıkarlarının, bu çerçevede ideolojik-politik eğilimlerinin temsilcisi durumunda olan siyasal akımlar ve partiler var. Bunları fazlasıyla konuştuk. Şimdilerde sosyal-demokrasi denilen burjuva reformist sol akım bu sınıfın temsilcisidir. Kurulacak ittifakı olanlar, orta burjuvaziye müttefik sayanlar, bu işi CHP ile yapsınlar ya. TDKP 1980'den önce CHP ile ittifakı ihanet sayıyordu. Ama ne oldu? 12 Eylül'ü hemen izleyen günlerde, tabi ki ulusal-burjuvazinin temsilcisi CHP'dir, demokrasiyi onunla ittifak içinde kazanacağız diyerek hemen Ecevit'e ittifak çağrısı yapmadılar mı? Önden Ecevit'in CHP'siyle, ardından Ecevit'in DSP'siyle ittifak aramadılar mı?

Bugün de ufak ufak CHP'yle bir ittifak aramıyorlar mı? Neyleyelim ki geçmiş devrimci siyasal kültürün yarattığı bir ağırlık var, bunun etkisiyle bugün hala biraz utangaç davranıyorlar. Ama örneğin ÖDP'de bu tür bir utangaçlıktan eser kalmadı, ÖDP zaten bir yılı aşkın bir süredir "sol birlik" diyor, CHP ve DSP'yle seçim ittifakı öneriyor. Aynı arsızlığı, hiç kuşku duymayın, çok geçmeden EMEP de gösterecektir. Politika yapmak istiyorsa, gösterecektir. Olmaz olmaz demeyin, neler olmadı ki? Bugün artık "demokratik devlet" bile savunuluyor. Birkaç yıl öncesine kadar kimsenin aklına gelir miydi bu? Ama bunun bir ideolojik mantığı var. O şablonlarınızdaki soyut kategorilere toplum ilişkileri içerisinde bir karşılık aradığınız zaman, gidip bulacağınız işte bu burjuva sol partileridir.

(Devam edecek...)

yönelten Türkiye devrimi arasındaki farklardan birisi de budur işte.” (age., s.110)

Bu pasajlarda yeni, doğruya bir hayli yakın bir içerik, eski kalıp ve formüller içine hapsedilmeye çalışılıyor. Bunu TİKB’nin geleneksel hareketin formüllerinden (önyargılarından) kurtulamaması olarak da tanımlayabiliriz.

Yukardaki pasajlar, TİKB’nin, devrimin karakterine ve stratejisine ilişkin görüşlerinin Türkiye’nin nesnel koşullarına dayandırıldığı iddiasında. Bu nesnel koşulların ayırdedici özelliği ne peki? Aynı pasaja göre, “tekelci sermayenin iktidarın asıl sahibi olması” ve “bu sermayeye karşı mücadelenin önplanda yer alması”... “Anti-emperyalist demokratik devrim” üzerine eski kalıplar bu tespitlere dayandırılabilir. Anlaşıldığı kadarıyla bunu diyenler, bir devrime asıl karakterini veren, tüm öteki sorunların çözüm eksenini belirleyen bir temel olgudan sözettiğinin farkında bile değiller. Eğer farkında olsalardı, devrimimizin proleter karakterinin temel dayanaklarını oluşturan bu olgulara rağmen, kalkıp burjuva-demokratik karakterde bir “anti-emperyalist demokratik devrim”den sözdebilirler miydi?

Bir sonraki pasajda, bunun 1905 Rus Devrimi’yle Türkiye devrimi arasındaki “farklardan birisi” olduğu belirtilirken, önemsiz bir husustan söz ediliyormuşçasına bir dil kullanılabilir. Bir devrimin feodal karakterde bir sosyal sınıf egemenliğini hedeflemesi ile tekelci burjuva karakterde bir sosyal sınıf egemenliğini hedeflemesi arasındaki temelli farkın ancak iki **ayrı sınıfsal karakterde** devrimde ifadesini bulabileceği, başka türlüünün düşünülmemeyeceği yazarın aklına bile gelmiyor. Tekelci sermayenin salt “ekonomik temeli”nin değil, fakat “siyasal egemenliği”nin tasfiyesinin de “anti-kapitalist, yani sosyalist karakterde bir görev” olduğunu bizzat kendi söylüyor da, buna rağmen dönüp Türkiye devriminin hala burjuva-demokratik karakterde olduğu önyargısını yineleyebiliyor. Eklektizmin bu kadarını anlamak gerçekten güç. Bu eklektizmi yaşayanlar, “sivri uç” ya da “asıl sahibi” gibi ifadelerin burada durumu bir parça dengelediğini sanıyorlarsa, bununla yalnızca kendilerini aldatıyorlar. Kaldı ki bu ifadeler, **hakim karakteri** dile getirdikleri ölçüde, gerçekte bunlara sığınanları boşa çıkarmış olurlar.

“Türkiye devrimi çözmekle yükümlü olduğu ulusal bağımsızlık, Kürt ulusal sorunu, toprak reformu, faşizmin yıkılması vb. gibi temel önemdeki görevler nedeniyle anti-emperyalist demokratik bir karakter taşıyacaktır.” (s.93-94)

Kesintisiz Devrim ve Oportünizm kitabının devrimin karakterine ilişkin tanımlaması böyle. Bu, geleneksel halkçı akımların o bildiğimiz temel argümanıdır. Oysa, kendi başına bu sorunların varlığı bir devrimin genel karakteri konusunda gerekli açıklığı sağlamaz. Önemli ve belirleyici olan, bu sorunların hangi iktisadi temel üzerinde ve hangi temel sınıf ilişkileri içinde varlıklarını sürdürdükleri ya da yeniden ürettikleridir. Türkiye’nin kapitalizm tarafından belirlenen modern iktisadi ve sosyal gerçeklerini, bu çerçevede egemen sınıf iktidarının burjuva karakterini açıklıkla kabul eden bir akımın, sayılan sorunların çözümüne de bu temelde yaklaşması, dolayısıyla devrimimizin karakterini de buradan giderek saptaması gerekmez mi?

Bu, TİKB çizgisinin onulmaz çelişkisidir. Onulmaz diyoruz; zira buradaki tutarsızlığı gidermek, ancak savunulagelen devrim anlayışının temelden değiştirilmesiyle olanaklıdır. Bu köklü adımdan geri

Bir devrimin feodal karakterde bir sosyal sınıf egemenliğini hedeflemesi ile tekelci burjuva karakterde bir sosyal sınıf egemenliğini hedeflemesi arasındaki temelli farkın ancak iki **ayrı sınıfsal karakterde** devrimde ifadesini bulabileceği, başka türlüünün düşünülmemeyeceği yazarın aklına bile gelmiyor. Tekelci sermayenin salt “ekonomik temeli”nin değil, fakat “siyasal egemenliği”nin tasfiyesinin de “anti-kapitalist, yani sosyalist karakterde bir görev” olduğunu bizzat kendi söylüyor da, buna rağmen dönüp Türkiye devriminin hala burjuva-demokratik karakterde olduğu önyargısını yineleyebiliyor. Eklektizmin bu kadarını anlamak gerçekten güç.

durulup, savunulan devrim anlayışı kendi içinde düzeltilmeye çalışıldığı ölçüde ise, tutarsızlığı ve eklektizmi derinleştirmekten başka bir sonuca varılamıyor.

Geleneksel halkçı akımlarla araya güya sınır çizmek için Rus Devrimi ile Türkiye devrimi arasındaki farklılıkları dile getiren sözler bile, gerçekte kendi başına bu çizginin teorik çöküntüsü için yeterli bir kanıttır. Esası yönünden feodal toprak sahipliğini hedef alan bir devrim ile esası yönünden tekelci burjuvaziye hedef alan bir devrim, aynı tarihsel-toplumsal karakter ve kategoride olabilir mi? TİKB olabileceğini sanabiliyor. Geleneksel akımların dogmatizminden uzak olduğunu gösterme çabası içinde, gerçekte, burjuva karakterde bir demokratik devrim ile proleter karakterde bir sosyalist devrimi teorik ve tarihsel açıdan birbirinden ayıranın ne olduğu konusunda açık bir fikirden yoksun olduğunu göstermiş oluyor.

Türkiye’de egemen sınıfın tekelci burjuvazi olduğunu ve bu sınıfın siyasal ve toplumsal egemenliğinin tasfiyesinin “anti-kapitalist ve sosyalist karakterde bir görev” olduğunu bizzat yazar söylüyor. Rusya’da feodal soylular sınıfı egemen olduğu sürece devrimin burjuva-demokratik bir karakter taşıdığını, bu sınıfın iktidarı kaybettiği ve yerini burjuvazinin aldığı 1917 Şubat’ından itibaren ise devrimin yeni bir aşamaya, sosyalist devrim aşamasına geçtiğini ise klasik eserler yazıyor ve bunu hemen herkes biliyor. Bu durumda, Türkiye devrimi ile Şubat öncesi dönemin Rus Devrimi arasında bazı farklılıklar olmakla birlikte, bunların temelde aynı toplumsal karakterde devrimler olduğu söylenebilir mi? Tekelci burjuvaziye devirerek “sosyalist karakterde” temel tarihsel bir görevi yerine getiren bir devrim, buna rağmen burjuva-demokratik karakterde bir “anti-emperyalist demokratik devrim” olabilir mi?

Şubat Devrimi’nin ardından, devrimin yeni bir aşamaya geçtiğini ve karakterinin temelden değiştiğini anlayamayanların temel argümanı, geride kalan bir dizi demokratik karakterde sorun olmuştu. Bu durumda, içlerinden bir kısmı kendi sınırları içinde salt demokratik bir karakter taşıyan bazı sorunları sıralayarak, bu sorunların hangi hakim ilişkiler içinde varlıklarını sürdürdükleri ve hangi temel engellerin aşılmasıyla çözüm bulabilecekleri gerçeğine bakmaksızın, bir devrimin karakterini tanımlamaya kalkmak, Rus Kamanevleri ile aynı konuma düşmek değil midir?

Kesintisiz Devrim ve Oportünizm kitabı, burjuva demokratik önyargıların esiri olan muhataplarını yanıtlarken, şunları söyleyebiliyor: “... Ne var ki, bu formülasyonun Rusya’daki monarşik rejime, feodal ayrıcalıklar ve kast sistemine karşı mücadelenin ayrılmaz ve vazgeçilmez bir parçası olduğu, Rus devriminin anti feodal demokratik karakterinin belirgin bir biçimde ağır bastığı da unutulmamalıdır. Buna karşılık Türkiye’de hem siyasal özgürlüklerin önündeki en büyük engel, hem de faşizmin temel dayanağı, tekelci burjuvazidir.” (s.97)

Güzel! Demek ki, Türkiye’de gerek siyasal

gericiliğin ve faşizmin “temel dayanağı”, gerekse siyasal özgürlüklerin önündeki “en büyük engel”, bizzat tekelci burjuvazidir, onun siyasal ve toplumsal iktidarındır. Bu, bu sorunların devrimci açıdan çözümünün bu sınıfın egemenliğini yıkmaya eksenine bağlandığını gösterir. Aynı şeyi aynı rahatlıkla demokratik siyasal bir sorun olan Kürt ulusal sorunu için de söyleyebiliriz. Zira kendi sınırları içinde ele alındığında demokratik nitelikte olan bu sorunun kaynağı

da tekelci burjuvazinin sınıf egemenliğidir. Dolayısıyla köklü ve kalıcı bir devrimci çözümü de bu egemenliğin yıkılmasından geçmektedir. Demek ki tüm demokratik siyasal sorunların gelip düğümlendiği bir eksen vardır ve bizzat siz kendiniz, bu düğümün çözülmesinin burjuvazinin sınıf iktidarının yıkılması demek olduğunu ve bunun ise sosyalist karakterde bir temel tarihsel adım olduğunu vurguluyorsunuz. Peki çözümü beraberinde geride kalmış burjuva-demokratik karakterde sorunların da çözümünü getirecek olan sosyalist karakterde bir temel tarihsel adımla belirlenen bir devrim, neden hala burjuva-demokratik karakterde olsun? TİKB’nin buna ciddi herhangi bir yanıtı yoktur. Gösterebildiği tek dayanak, gerçek bir teorik hafiflik örneği olarak “tipik bir örnek” saydığı Arnavutluk Devrimi ve bu çerçevede *AEP Tarihi*’nin bazı tanımlamalarıdır. (s.120 ve 135)

Nihayet devrim anlayışına ilişkin bu genel çerçeve içinde kendi özel konumuza, emperyalizme karşı mücadele sorununa geliyoruz. *Kesintisiz Devrim ve Oportünizm* kitabı açık seçik biçimde, Türkiye’de tekelci burjuvazinin “iktidarın asıl sahibi” olduğunu, bu sınıfa karşı mücadelenin devrimin asıl hedefi olduğunu ve bu mücadelenin sosyalist bir karakter taşıdığını söylüyor. Peki bu temel önemde olgular, emperyalist egemenliğin temellerine ve dolayısıyla buna karşı mücadelenin karakterine ve kapsamına yeni bir açıklama getirmeyi gerektirmez mi? Tekelci burjuvazinin sosyal varlığına ve sınıf egemenliğine dayanan, kendini kapitalist ilişkiler temeli üzerinde üreten ve pekiştiren bir emperyalist bağımlılığa karşı mücadele, buna rağmen burjuva-demokratik kapsam ve karaktere indirgenebilir mi?

Kesintisiz Devrim ve Oportünizm bu konuda yeni hiçbir şey getirmiyor, eski önyargıları olduğu gibi yineliyor. Dahası, kitaba egemen düşünce çizgisine göre, tekelci burjuvazinin sınıf iktidarını devirerek “anti-kapitalist, yani sosyalist karakterde bir görev” gerçekleştirecek olan devrim eğer buna rağmen hala “anti-emperyalist demokratik” karakterde tanımlanıyorsa, bunun temel nedenlerinden biri de “burjuva-demokratik karakterde” görülen emperyalizme karşı mücadelenin kendisidir.

En katı bir önyargı halinde süreklileştirilen bu görüşün ortaya ne denli kaba çelişkiler ve ne denli gülünç tutarsızlıklar çıkardığını görebilmek için *Devrimci Proletarya* dergisinin Haziran ‘95 tarihli 37. sayısında yer alan açıklamalara geçiyoruz. Bu sayıda yer alan “*Küreselleşme*” ciliğin “*Sol*” Yüzü: *Anti-emperyalist Ulusal Kurtuluşçuluğun Reddi* başlıklı yazı, tıpkı *Kesintisiz Devrim ve Oportünizm* gibi, nesnel ilişki ve olguların ileriden tespiti ile onların geriden, geleneksel halkçı hareketin bakışaçasından yorumunu birleştirmenin kötü bir örneği durumunda. İşte bu yazıdaki en kritik parça:

“... Mali sermaye yatırımları vd. yollardan daha derinleşmiş emperyalizmin hakimiyeti, işbirlikçi tekelci sermaye ile kurulan bağların daha sıkı ve girift hale gelmesi, emperyalizmle savaşımın onun içindeki dayanaklarına ve tüm bu ilişki sistemine karşı, çok daha köklü ve söküp atıcı bir mücadele çizgisini,

bağımlı kapitalizme karşı tümüyle karşıt bir cepheden tavır alışı gerektirmektedir. Dolayısıyla, kapitalizmle uzlaşmaz karşıtlık içerisinde bir antiemperyalist çizgi geliştirilmelidir. Bu ise ancak, proletaryanın sınıf mevzinden olanaklıdır.” (Devrimci Proletarya, sayı: 37, s.36)

Bilerek seçip aktardığımız bu pasajda söylenenler tümüyle doğrudur. Gelgelelim söz konusu yazıya egemen tüm öteki açıklamalar, bu pasaja egemen fikirlerle çelişki halindedir. Emperyalist egemenliğin iktisadi ve sosyal temellerini böyle tanımlayanların, bununla kalmayıp, bu temeller üzerinde yükselen bir emperyalist egemenliğe karşı mücadelenin ancak “kapitalizmle uzlaşmaz karşıtlık içerisinde bir anti-emperyalist çizgi”ye oturabildiği ölçüde “köklü ve söküp atıcı” olabileceğini söyleyenlerin, sonra da dönüp, “burjuva demokratik nitelikte bir görev olan emperyalizme karşı mücadele”den söz etmeleri, eski önyargıları olduğu gibi yinelemeleri, tepeden tırnağa çelişkiye boğulmaktan başka birşey değildir.

Yukarıdaki pasajın güya “sosyalist devrim stratejisine” yolu düzleyen ve “emperyalist ekonomist” olarak nitelenen görüşler eleştirilirken dile getirildiğini özellikle hatırlatalım. Bu, tutarsızlığa yeni boyutlar ekleyen, bir ne dediğini, neyi eleştirdiğini bilememe durumudur. “Emperyalist ekonomistler” emperyalizmin iktisadi ve mali gücünü ve egemenliğini gerekçe göstererek, siyasal sorunları, bu arada ulusların kendi kaderini tayin hakkını, bununla aynı anlama gelen siyasal bağımsızlık sorununu küçümsüyor, bu sorunlara ilgisiz kalıyorlardı. *Devrimci Proletarya*, bağımlı kapitalist bir ülkede emperyalizme karşı mücadele gibi salt siyasal değil iktisadi içeriği de olan, emperyalizme bağımlılıktan iktisadi, mali, siyasi, kültürel açılardan çok yönlü bir kurtuluşu anlatan kapsamlı bir temel sorunu, “emperyalist ekonomistler”in ayağına dolanan sınırlı ve özel sorunla karıştırmakla, gerçekte konuyu kavramaktan ne kadar uzak olduğunu göstermiş oluyor. Yoksa *Devrimci Proletarya* emperyalizmden kurtuluşun salt siyasal mahiyette bir sorun olduğunu mu sanıyor? Anlaşılan onun anti-emperyalist mücadeleyi ısrarla burjuva-demokratik karakterde bir mücadele olarak görmesinin gerisinde bu konudaki kafa karışıklığının da belli bir rolü var.

İyi ama, emperyalist egemenlikten siyasal sınırlar içinde bir kurtuluşun emperyalizmin iktisadi ve mali köleliğini dışarda bıraktığını; kendi sınırları içinde alındığında hiçbir biçimde bu tür bir bağımlılığı ortadan kaldırmadığını; Lenin’in, “emperyalist ekonomistler”e, siyasal sorunlarla iktisadi sorunları birbirine karıştırıyorsunuz derken tam da bunu anlatmaya çalıştığını, tüm bunları *Devrimci Proletarya* yazarları bilmezler mi? Aynı şekilde, ulusal kurtuluş ve siyasal bağımsızlık süreçlerinden geçen bir dizi eski sömürge ülkenin buna rağmen emperyalist egemenlik sistemi içinde kalmalarının tam da bu gerçeği doğruladığını, çağdaş yeni sömürgeciliğin tam da bu temel üzerinden kendini gösterdiğini, *Devrimci Proletarya* yazarları bilmezler mi?

Bilmemelerine inanmak gerçekten güç. Yazılarının başka bölümlerine bakıldığında bunu iyi-kötü bildikleri anlaşılıyor (s.44). Fakat, Türkiye toplumunda emperyalist egemenliğin kapitalist temeller üzerinde yükseldiğini, bu nedenle de emperyalizme karşı mücadelenin burjuva-demokratik yönlerini ya da unsurlarını kaybetmeksizin, temelde artık anti-kapitalist bir muhtevaya genişlediğini söyleyenlere verdikleri yanıtlar, sorunu gerçekte tam kavrayamadıklarını, onu yerli yerine oturtmayı başaramadıklarını gösteriyor. Aynı şekilde, kapitalist

Emperyalist egemenlikten siyasal sınırlar içinde bir kurtuluşun emperyalizmin iktisadi ve mali köleliğini dışarda bıraktığını; kendi sınırları içinde alındığında hiçbir biçimde bu tür bir bağımlılığı ortadan kaldırmadığını; Lenin’in, “emperyalist ekonomistler”e, siyasal sorunlarla iktisadi sorunları birbirine karıştırıyorsunuz derken tam da bunu anlatmaya çalıştığını, tüm bunları *Devrimci Proletarya* yazarları bilmezler mi?

bir ülkede, anti-kapitalist iktisadi içeriğinden koparılmış salt burjuva-demokratik içerikte bir anti-emperyalist mücadelenin, devrimci niteliğini yitirerek burjuva ya da küçük-burjuva yurtsever bir refomlar mücadelesi olarak yozlaşacağını gözetemeyen tutumları da, sorunu kavrayamadıklarını gösteriyor. EKİM’in emperyalizme karşı mücadeleyi gerçek devrimci kapsamıyla ortaya koyan tutumunun karşısına, “aslında bu tür görüşler hiç de yeni değildir” deyip, “emperyalist ekonomizm” sorunu üzerine Lenin’den sözde destek bulmaya kalkmak da aynı kavrayışsızlığa bir gösterge sayılmalıdır. Bu, bunu yapanların, onların ulusal kendi kaderini tayin hakkı sorunu ile, ya da genel olarak demokratik siyasal sorunlar ile, emperyalizme karşı mücadele gibi kapsamlı ve derinlikli bir toplumsal-siyasal sorunu kabaca birbirine karıştırdıklarına delalet eder.

Fakat dahası var. Tüm bunların ardından, kapitalist bir ülkede emperyalizme karşı mücadelenin anti-kapitalist bir temelde ele alınması gerektiğini savunanlara karşı edilen onca lafin ardından, dönüp buna rağmen, emperyalist egemenliğin kapitalist ilişkiler temeli üzerinde kökleşmesini gerekçe göstererek, “kapitalizmle uzlaşmazlık içerisinde bir anti-emperyalist çizgi”nin gerekliliğini savunmak, gerçekten ne dediğini bilememektir. Bu, tutarsızlıkları gülünçlüğe vardır. Yazık ki, *Devrimci Proletarya*’nın konumu ve tutumu budur.

“*Emperyalizm ve İşçi Sınıfı*” başlıklı bu üç bölümlük koca bir dizi yazıda güya çağdaş kapitalizmin günümüzde ulaştığı gelişme düzeyini ve ortaya çıkardığı yeni olguları irdeleyen *Devrimci Proletarya*, sıra bundan devrimin karakteri ve kapsamı, izlenecek devrim stratejisinin niteliği konusunda sosyo-politik sonuçlar çıkarmaya gelince, sözü edilebilir yeni hiçbir şey söylemiyor, yalnızca o bilinen eski önyargıları yineliyor:

“... komünist partisi... siyasetini, ulusal sorunda da, soyut ve biçimsel ilkelere göre değil, ama birincisi, tarihsel özel durumun ve hepsinin üstünde ekonomik koşulların doğru bir değerlendirmesine dayandırılmalıdır.”

Bu sözler Lenin’e ait ve *Devrimci Proletarya* tarafından aktarılıyor. Gelgelelim “ekonomik koşullar”daki köklü değişiklikler üzerine üç sayı uzun uzun konuşanlar, üçüncü sayıda dönüp “burjuva demokratik nitelikte bir görev olan anti-emperyalist mücadele” önyargısını yinelemekte herhangi bir güçlük çekmiyorlar. İkinci Dünya Savaşı sonrasında emperyalist sermayenin bağımlı ülkelere “doğrudan ve dolaylı yatırımlar yoluyla” daha derinlemesine bir biçimde girdiğini, egemenliğini ve sömürüsünü kapitalist ilişkilerle temellendirdiğini, bunun geleneksel orta burjuvaziyi de dönüştürerek onu yerli ve yabancı tekellere bağımlı hale getirdiğini vb. söyleyenler, gariptir tüm bu tespitlerden hiçbir ciddi siyasal sonuç çıkaramıyorlar. Ya da çıkardıkları tek dikkate değer sonuç, orta burjuvazinin artık “tartışma götürür” hale gelmiş “milli”ci eğilimlerine ilişkin şu hala titrek ve tartışma götürür görüşlerden ibaret kalıyor:

“... Emperyalist burjuvazinin, metropol ve bağımlı ülkelerde üretimin örgütlenmesinin yeni modellerini geliştirdiği günümüz koşullarında küçük ve orta ölçekli işletmelerin dahi yerli ve yabancı büyük

tekellere bağımlılığının artışı gözönüne getirilecek olursa, bu burjuvazinin ne kadar ‘milli’, ne ölçüde ‘bağımsızlık’ yandaşı olduğu tartışma götürür.” (s. 22) “...Küçük ve orta ölçekli işletmeler, büyük ölçüde, yerli ve yabancı tekellere bağımlı hale gelmişlerdir. ... Bu yüzden bunlar artık pratikte tekellerin uzantısı durumundadırlar. Süreç aynı

zamanda emperyalizme bağımlılık yönünde derinleştikçe, tekeldışı orta ve küçük işletme sahiplerinin ‘milli’ karakteri de zayıflamaktadır.” (s.23-24)

Geriye ne kalıyor? Geriye TİKB çizgisinin kökleşmiş burjuva-demokratik önyargılarına dayanak olarak kullanılan, “anti-emperyalist duyarlılıkları artmakta olan küçük-burjuva kitleler” ile köylülüğün “bizim anti-kapitalist programımızı benimsemeyecekleri” üzerine boş teselliler kalıyor. Nitekim *Devrimci Proletarya*’nın yazısı döne döne bu küçük-burjuva etkeni tekrarlıyor. Gelgelelim biz, kapitalist ilişkilerin egemenliği (ve bu temel üzerinde yükselen bir emperyalist egemenlik) koşullarında, küçük-burjuva yığınların tepkilerinin nesnel hedefleri ve proletaryanın devrimci önderliğinin bunu nasıl değerlendirebileceği üzerinde bugüne dek öylesine çok durduk ki, burada yeni bir yineleme için fazla bir neden göremiyoruz.

Proletarya dışı emekçi halk katmanlarını kastederek şu gözlemi bizzat *Devrimci Proletarya*’nın kendisi ortaya koyuyor: “Öte yandan, emperyalist kapitalizmin proletarya dışında, diğer halk katmanlarını iktisadi ve sınıfsal olarak geriye itmekte, çözmekte ve kendi başlarına başarı olanaklarını sınırlamakta, yok etmektedir.”

Bu sözleri söyleyenler eğer bunlar üzerine bir parça derinlemesine düşünebilselerdi, küçük-burjuva kitlelerin “anti-emperyalist duyarlılıkları”nın neden “bizim anti-kapitalist programımız” çerçevesinde yönlendirilebileceğini de kavramakta çok fazla zorlanmayabilirlerdi.

“Küçük-burjuvazi sorunu” yeni dönemde geleneksel halkçı akımlar için küçük-burjuva devrim teorisini savunabilmenin son dayanağı haline gelmiş bulunuyordu. Geline yerde TİKB’nin de buna sığınarak anti-emperyalist mücadeleye ilişkin burjuva-demokratik önyargılarına buradan dayanak bulmaya çalışmasını anlaşılır, fakat umutsuz bir girişim sayıyoruz.

Teori ve Program Sorunları

14. Uluslararası Gençlik ve Öğrenci Festivali'ne dünyanın dört bir tarafından binlerce genç katıldı

Küba ile enternasyonal dayanışma bayrağı yükseltildi!

(Küba Uluslararası Gençlik Festivali'ne Avrupa'dan katılan bir grup genç yoldaşımızın izlenimlerini okurlarımıza sunuyoruz)

“Anti-emperyalist dayanışma ve barış!” şiarıyla düzenlenen Uluslararası Gençlik ve Öğrenci Festivali'nin 14.sü Havana'da gerçekleşti. 28 Temmuz'dan 5 Ağustos'a kadar süren festivale, 140 ülkeden 12 bin delege katıldı.

Bu görkemli katılım, festivalin politik anlamını ve Küba'ya sunulan enternasyonal desteğin önemini bilen emperyalist güçlerin çeşitli provokasyonlarla dünya gençliğinin Küba'ya akışını engelleme çabalarının boşa gittiğinin kanıtı olmuştur. Ne festivalden iki hafta önce CIA'in Havana'nın çeşitli yerlerine (otel, tünel vb.) yerleştirdiği bombalar, ne 700 kişilik ABD delegasyonunun Küba'ya uçuşuna izin verilmeyişi, ne Nikaragua, Macaristan, İtalya delegelerinin karşılaştığı benzer engellemeler, hiçbirisi dünya devrimci gençliğinin Küba ile enternasyonal dayanışmasının önüne set çekemedi.

Küba'dan ilk izlenimler

Aynı enternasyonal dayanışma duygusu etrafında birleşen binlerce delege gibi biz Ekim Gençliği temsilcileri de Küba'ya tarıfsız bir heyecan ile varıyoruz. Küba halkı bizi festival afiş ve sembollerıyla donatılmış kentte devrimci bir coşku ile selamlıyor. Küba'da kaldığımız süre boyunca her etkinlikte, her gösteride, kısaca her yerde dillerden düşmeyen “Comandat Che Guevara” marşıyla karşılanıyoruz.

Üç saatlik yolculuktan sonra Havana'dayız. Merkezi kayıt bürosunda kayıt işlemlerimizi tamamladıktan sonra otobüslerle Havana'ya 62 km. uzaklıkta bir tatil kampına hareket ediyoruz. Birçok ülke delegesi bizden önce buraya yerleşmiş. 2 gün boyunca çeşitli dünya ülkelerinden gelen gençlerle kaynaşiyor, düzenlenen politik, kültürel ve eğlence programlarına katılıyoruz. Küba'lı görevlilere Havana'ya daha yakın olmak isteğimizi belirtiyoruz. Bizi Lenin okuluna gönderiyorlar. Burası çok büyük bir yatılı okul. Akşam toplantı yapılıyor. Çeşitli politik konuların tartışıldığı toplantının bitiminde Angolalı bir genç söz alıyor. Herkes soru soracağını beklerken, o, Che, Fidel ve sosyalizm sözcüklerinin geçtiği bir slogan atıyor. Bu, toplantının gösteriye dönüşmesine yetiyor. Etrafı müthiş bir heyecan ve coşku sarıyor.

Okulda kaldığımız dönem boyunca

çeşitli ülke delegasyonları arasında yoğun bir tartışma trafiğine ve delegeler arası çok sıcak devrimci ilişkilere şahit oluyoruz.

Üzerinde Marks-Lenin resmi ve EKİM yazılı olan boyun bağlarımız, İngilizce ibareli “Gençlik gelecek, gelecek sosyalizm! Ekim Gençliği” imzalı tişörtlerimiz özel bir ilgi çekiyor. Birçok ülke delegasyonu bunların yanısıra yazılı materyallerimizi istiyorlar. İngilizce ürünlerimizin az olmasına rağmen, ilgi büyük.

28 Temmuz günü festival resmi olarak başlıyor. Yanına yerleşeceğimiz Küba'lı ailelerin evlerine doğru hareket ediyoruz. Otobüs konvoyu bir ara duruyor, hava çok sıcak, herkes iniyor. Enerjileri tükenmek bilmeyen Arjantinliler ve Bolivyalılar davulları ve marşlarıyla devrimci bir coşku atmosferinin hızla yayılmasına önayak oluyorlar. Yeniden hareket ediyoruz. Otobüs geniş bir alanda duruyor. Alan büyük bir insan kalabalığıyla dolu. Adeta izdiham yaşanıyor. Kübalı aileler evlerine misafir edecekleri delegelerin ismi ve altında “evimize hoşgeldiniz” yazılı dövizler taşıyor. Aileler delegelerini, delegeler ise ailelerini arıyorlar. Görüşüklerinde, yıllarca birbirinden ayrı kalmış aile fertlerinin yeniden buluşmasını andıran görüntüler yaşanıyor. Sevgi, heyecan, kucaklaşmalar, öpüşmeler ve sevinç gözyaşları...

Ailelerimizle birlikte yediğimiz ilk akşam yemeğinin ardından semtte delegeler için hoşgeldin ve tanışma şenliği düzenleniyor. Dört bir yandan müzik, devrimci marşlar ve dayanışma sloganları yükseliyor.

Görkemli dayanışma yürüyüşü

Ertesi sabah ailelerimizle birlikte otobüslerin kalkış yerinde toplanıyoruz.

Otobüslerle şehre hareket ediyoruz.

Deniz sahilinde çok uzun bir bulvardayız, onbinlerce insan var. Yaklaşık bir saat sonra “Dayanışma Yürüyüşü” başlıyor. Yürüyüşü gözlemlemek ve alana girebilmek için ön sıralara doğru yürüyoruz. Bir insan seli Havana Üniversitesi'ne doğru akıyor. Rengarenk pankartlar, kızıl bayraklar... Yürüyüşün geçtiği güzergahın sağ ve sol tarafı ise ayrı bir yürüyüş kortejini andırıyor. Sanki bütün Havanalılar sokakta. Binaların çatı ve balkonları insan dolu. Zafer işaretleri, sloganlar, haykırırlar. Adeta bir devrim şöleni yaşanıyor. Son derece görkemli bir yürüyüş. Her ülke delegasyonu ayrı ayrı kortejler oluşturmuş. Vietnamlılar disiplinleriyle, Latin Amerika ülke delegeleri coşkularıyla dikkat çekiyor.

Bir ara yürüyüş kolunun ortalarında. Belçikalılar 10-15 kişinin taşıyabildiği dev bir Engels portresi taşıyorlar ve çok canlılar. Arkalarında Fransa, Almanya, Avusturya delegeleri var. Enternasyonalist okuyorlar... Büyük enternasyonalist devrimci Che'nin resmini bir bayrak gibi taşımayan ülke delegesi ise hemen yok gibiydi. Küba delegasyonun korteji baştan sona Che

pankartları ile donanmış. “Yaşasın özgür Küba!”, “Yaşasın sosyalist Küba!”, “Yaşasın enternasyonal dayanışma!” Kübalıların sıkça attıkları sloganlar oluyor.

Bu arada arka taraflarda büyük bir kaynaşma yaşanıyor. Küba halkı bir alkış ve slogan fırtınası koparıyor. Merak edip arkaya gidiyorum. Arjantin, Bolivya, Angola delegasyonunun kortejleri geçiyor. Kübalılar büyük bir coşkuyla bu korteji selamlıyorlar. Hep bir ağızdan ve tempo tutarak Bolivyalı'lara “Che'yi bize geri verdiğiniz için teşekkürler size” diye haykırıyorlar. (Che'nin cesedi Bolivya'da bulundu ve Küba'ya getirildi). Birçok kortejde, Küba bayrakları ve emperyalist kuşatmayı protesto eden pankartlar taşıyor. “Küba dayan, dünya ayağa kalkıyor!”, “Yaşasın sosyalist Küba!”, “Küba si, Yanke goo!” delegelerin sıkça attığı sloganların başında geliyor. Küba delegasyonu ve Küba halkı bu sloganları “Yaşasın enternasyonal dayanışma!” sloganıyla yanıtlıyor.

Yürüyüş korteji alana sığmıyor, fakat dağılmıyor da. Alanda Küba müzik grubu devrimci marşlar okuyor. Nihayet kitleyi büyüleyen “Comandat Che Guevara” şarkısı söyleniyor. Büyük bir duygu ve heyecan seli arasında Fidel görünüyor, gülümseyerek kitleyi selamlıyor, alan inliyor. Fidel beklenen konuşmayı yapmıyor. Yürüyüş bitiyor, gruplar halinde devrim meydanına gidiyoruz. Buradaki konser gece geç saatlere kadar devam ediyor.

Fabrika, yaşlılar yurdu ve çocuk yuvası ziyaretleri

Ertesi günlerde devrimi savunma komitesinden genç bir üye ile görüşüyor, fabrikaları gezmek istediğimizi bildiriyoruz. Fabrika kapısı önünde fabrika müdürü, KP temsilcisi, işçi temsilcisi, sendika ve gençlik örgütü temsilcisi tarafından karşılanıyoruz. Gençlik örgütü temsilcisi, anti-emperyalist mücadelenin ve enternasyonalizmin önemi üzerine politik bir konuşma yapıyor. Fabrikayı gezdiriyorlar. İşçilerle röportaj yapmak istediğimizi söylüyoruz. Kabul ediyorlar. Röportaj yaparken gençlik temsilcisi yanımızdan hiç ayrılmıyor. Kapıda bekleyen dört polis dikkatimizi çekiyor. Polisler neden burada ve fabrikada sürekli polis bulunuyor mu? diye soruyoruz. “Hayır, bu festival boyunca alınan bir önlem ve delegelerin güvenliği açısından gerekli” yanıtını veriyorlar. Öğle yemeğini fabrika restoranında

Yiyoruz. Sendika temsilcisi yaşlı bayan servis yapıyor. Sade ve mütevazı... Bilgisayar merkezine gidiyoruz, müdür ve çalışanlar bizi kapıda karşıyorlar. Müdür, zorluklarını ve sıkıntılarını dile getiriyor. Sonra "Ama yenilmeyeceğiz!" diye ekliyor.

Bir başka gün yaşlılar yurdunu ziyaret ediyoruz. Yönetici, yurt hakkında bilgi veriyor. Burada kalanlar ücret ödemiyor. Ev biraz eski ama düzenli ve temiz. Sürekli doktor ve hemşireler bulunuyor. Yaşlı bir komünist bize festival için yazdığı bir şiir okuyor. Buradan kimsesiz çocuklar yurduna hareket ediyoruz. Karşılama hayli etkili. Bütün görevliler ve çocuklar bizleri ellerinde kızıl bayraklarıyla, dillerinde

Kısacası Küba bugün yaşadığı tüm sorunlara rağmen emperyalist dünyada sosyalizmi manevi olarak temsil eden bir ülke. Emperyalizme cepheden tavır alışı ve meydan okuyuşu, "adayı okyanusun altına batırır, ama teslim etmeyiz" kararlılığı, her fırsatta, "Ya sosyalizm, ya ölüm!" şiarını yükseltmesi son derece anlamlıdır. Bundan dolayıdır ki Küba, dünya halklarının büyük sempatisine sahip.

"Comendat Che Guvara" şarkısıyla karşıyorlar. Burası da çok temiz ve bakımlı. Yurtta hastahane de var... Ardından gıda araştırma merkezindeyiz. Bize ürünlerini tanıtıyor ve ikram ediyorlar. Konferans salonuna geçiyoruz. Yönetici konuşma yapıyor. Ardından yabancı delegelerle Küba delegeleri kendi ülkelerindeki gelişmeleri birbirine

aktaran bir tartışma başlatıyor.

Katıldığımız bir başka etkinlik anti-emperyalizm, bağımsızlık, ulusların kaderleri tayin hakkı paneli oluyor. Yanımıza İngilizce ve İspanyolca bilen Alman bir arkadaş alıyoruz. Birkaç bin kişiyi alan konferans salonu tıklım tıklım dolu. Her ülke delegasyonu pankart ve bayraklarını asmış. Salonda

devrimci coşku, panelden ziyade bizim politik geceleri andırıyor. Delegelerin konuşmaları slogan ve alkışlarla kesiliyor. Kübalılar ABD emperyalizminin şantaj ve provokasyonlarını somut örnekler üzerinden anlatıyorlar, eşliğinde film gösteriyorlar. ABD'nin Küba halkına dönük radyo yayını dinletiliyor. İspanyolca yapılan yayında Kübalılara rejimlerine karşı silahlanıp savaşmaları sabotaj ve bombalı eylemler gerçekleştirmeleri gerektiği, başka şanslarının kalmadığını vb. vb. "öğütleniyor". Salon inliyor, yuhlamalar, vurmalar ve sloganlar... Birçok Kübalı tanık oldukları olayların özetini sunuyor. 20 yıl CIA ile çalışan ama Kübalı devrimcilerle tanıştıktan sonra "vicdan azabı" duyup, "işini" bırakan eski bir ajan konuşuyor. Tüyler ürpertici açıklamalar yapıyor. Emperyalist teröristliğin, caniliğin, halklara düşmanlıkta sınır tanımazlığın, devrimden duyulan korkunun özetini somut örnekler üzerinden anlatıyor.

Aynı günün akşamı Amerika, Asya, Afrika, Küba evlerini geziyoruz. Bütün kulüplerde zengin programlar var. Bölgesel kulüpler arası ziyaret trafiği yoğun. Amerika evinde panel yapıldığını duyuyoruz. Oradayız. Kübalı yaşlı devrimciler konuşuyorlar. Değişik ülkelerde yaşadıklarını ve Che ile olan anılarını anlatıyorlar. Kübalı devrimcilerin zamanında çeşitli ülke devrimlerine gösterdikleri ilgi ve desteğin bugün dünya devrimcilerinin Küba'ya göstermesi gerektiğini, bunun bir görev olduğunu dile getiriyorlar. Delegelere hitaben "bunu yapacağınıza inanıyor, burada bulunmanızı bunun göstergesi kabul ediyoruz" diyorlar. Yeni bir devrimci dalganın gelmekte olduğuna ve bunun belirtilerine işaret eden, devrimci umut aşıl原因 konuşmalarını slogan ve alkışlar arasında bitiriyorlar.

Buna benzer bir dizi etkinlikle geçen ve her anı devrimci coşkuyla dolu olan festival başladığı kadar görkemli bir kutlama ile sona eriyor.

Küba ile devrimci enternasyonal dayanışmaya!

"Anti-Emperyalist Dayanışma ve Barış Festivali" adına uygun bir içerikte gerçekleşti. Her renkten ve ulustan binlerce insan, emperyalist sömürgeciliğe ve köleliğe olan öfke ve kinini, özgürlüğe ve sosyalizme olan özlemini dile getirdi. Bir yandan Küba ile devrimci enternasyonal dayanışma yükseltirken, diğer yandan dünyadaki devrimci siyasal mücadelenin sorunları tartışıldı, deneyimler aktarıldı.

Mükemmel bir organizasyona sahip festivalde herhangi bir aksama veya kargaşa yaşanmadı. Ancak ondan çok daha önemlisi festivalin politik içeriği olmuştur.

Sadece delegelerden oluşan yaklaşık 14 bin kişinin katıldığı festival bir dizi kültürel ve sanatsal etkinliğin yanı sıra zengin bir politik programa sahipti.

● Amerika-Avrupa-Asya-Afrika ve Ortadoğu halklarıyla dayanışma mitingleri

● İnsan hakları ve halkların hakları

● Kültürel ve sosyal haberleşme
● Çevre ve kalkınma
● Eğitim-bilim ve teknoloji
● Barış, güvenlik, nükleer silahlar, özgür dünya ve uluslararası dayanışma

● Çocuk ve kadın sorunu
● İşsizlik ve sağlık sorunu
● Demokrasi ve katılım
● Anti-emperyalist mücadele, bağımsızlık ve ulusların kendi kaderini tayin hakkı

● Uluslararası gençlik ve öğrenci hareketi festivalin başlıca politik tartışma konularıydı.

Küba'nın çok ciddi ekonomik sorunlarla yüzyüze olduğu biliniyor. Emperyalist kuşatma ve ambargo Küba'nın nefesini kesmiş bulunuyor. Sovyetler Birliği ve Doğu Bloku'nun yıkılışı bu durumu daha da ağırlaştırmış. Küba halkı gıda yoksulluğuyla yüzyüze. Her aileye ayda çok az miktarda gıda maddesi düşüyor. Alışverişler karneyle

yapılıyor.

Ancak istenilen hemen "herşey" in bulunduğu küçük alışveriş merkezleri de bulunuyor. Fakat buralarda alışveriş dolarla yapılıyor ve fiyatlar Küba standartlarına göre bir hayli yüksek. Halkın yaşam standartları ise düşük.

Çalışanlar arasında ücret farkı bulunuyor ve çok üreten "çok" kazanıyor. Bunun için ya uzun ya da iki işte çalışılıyor.

Durumu nispeten düzeltmeye dönük uygulanan ekonomik reformlar, Küba'ya belli bir nefes aldırılmışsa da (Kübalıların kendi ifadeleri) tehlikeli sonuçlarını da ortaya koymuş bulunuyor. Özel mülkiyetin, bu temel üzerinden yeni bir sınıfın gelişiminin yolu açılmış görünüyor. Kübalı yetkililer ve konuşma fırsatı bulduğumuz insanlar ekonomik reformların taşıdığı tehlikelerin bilincinde olduklarını, kontrol altında

tuttuklarını, başka çarelerinin kalmadığını söylüyorlar. Kendi ifadeleriyle NEP politikalarını uyguluyorlar. "NEP politikası" yazık ki tatsız görüntüler sunuyor.

Havana sokaklarında bu görüntülerin birçok örneğini görmek mümkün. Küba iktidarı, bütün hedefini halkın yaşam düzeyini yükseltmeye kilitlemiş. Bu doğrultuda belli adımlar atabileceklerini, ama ideolojik çizgilerinden ve sosyalist ilkelerinden taviz vermeyeceklerini söylüyorlar.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen Küba halkının büyük çoğunluğu kendi rejimlerini savunuyor. Özgürlüklerine ve bağımsızlıklarına kıskançlıkla bağlılar. Rejimden hoşnutsuz olan belli bir kesimin olduğu da bir gerçek. Ama rejim aleyhtarı olanlar bile rejimin bir dizi kazanımlarını sıralamadan edemiyorlar. (Sağlık, eğitim, sosyal haklar vb.) Hoşnutsuzluk daha ziyade yoksulluk zemininde şekilleniyor ve siyasal iktidara düşmanlık biçimini almıyor. Kısacası Küba bugün yaşadığı tüm sorunlara rağmen emperyalist dünyada sosyalizmi manevi olarak temsil eden bir ülke. Emperyalizme cepheden tavır alışı ve meydan okuyuşu, "adayı okyanusun altına batırır, ama teslim etmeyiz" kararlılığı, her fırsatta, "Ya sosyalizm, ya ölüm!" şiarını yükseltmesi son derece anlamlıdır. Bundan dolayıdır ki Küba, dünya halklarının büyük sempatisine sahip. Hemen tüm dünyanın festival vesilesiyle orada olması bunun bir kanıtıdır.

Bir devrim şenliği biçiminde yaşanan Uluslararası 14. Gençlik Festivali'nde yaklaşık 140 ülkenin insanların konuştuğu dil "tekti". Bu devrim ve sosyalizme duyulan özlemin "diliydi". Festivalde dünya devrimci gençliği adeta tek yumruk olup haykırdı: "Devrim bir harikadır, onun dışındaki herşey saçmadır!"

Haydi, Küba ile Enternasyonal Devrimci Dayanışma Bayrağını Yükseltmeye!

UPS'de kazanan işçiler oldu; Nakliyat Tekeline Grev Tokadı!

Dünyanın en büyük paket taşımacılığı şirketi UPS'de, 4 Ağustos'ta ABD çapında başlatılan grev üçüncü haftasında direnişçi işçilerin zaferi ile sonuçlandı. ABD'de son 25 yılın en büyük işçi eylemi olarak nitelenen greve Teamster nakliyat sendikasında örgütlü 185 bin işçi katıldı.

UPS işçilerinin kazandığı zafer, korunan sosyal haklar, elde edilen zam artışı ve esnek çalışma kapsamındaki geçici işçi statüsünde çalışanların kazanımlarından öte bir anlam ifade etmektedir. ABD işçi sınıfına uzun bir süredir hakim olan suskunluk grev süresince kırıldı. UPS kapitalistinin grev süresince pervasızca ve çok yönlü yoğunlaştırdığı saldırılara göğüs gerildi. Sermayenin taviz vermez, yenilmez görünümü yerle bir edildi. ABD işçi sınıfına önemli mesajlar verildi. UPS nakliyat işçilerinin en üst düzeyde sergiledikleri sınıf birliği, kararlılık, militanlıkları ve sınıf dayanışmasının yanı sıra eylemlerinin politik içeriği ile de küçümsenmeyecek bir başarı elde ettiler. İşçi ve emekçi kesimlerinin sempatisini, kapitalistlerin ise nefretini kazandılar.

Teamster sendika başkanı Ron Cavey bunu: "Amerikan işçileri uzun ve acı bir gerileme içindeydi. Tekellerin dünyasında kimliklerini kaybetmeye yüz tutmuşlardı. Bu grev yeni bir dönemin başlangıcı ve habercisidir. Bu grev tekellerin açgözlük kar hirsına karşı direnen Amerikan işçilerinin yürüyeceği yolun başlangıcıdır. Bu grev Amerikan işçi sınıfının yeniden kimliğini bulacağını ve ileriye atılacağını işaretini vermiştir" sözleriyle dile getiriyordu.

Nakliyat sektöründe azgın sömürü koşulları

Genelde taşımacılık/nakliyat sektörü, özelde ise bu alandaki en büyük tekeli olan UPS, ABD'de çalışma koşullarının en kötü olduğu sektörlerin başında gelmektedir. Bu sektörde hem ücretler düşük, hem de sosyal haklar ya hiç yok, ya da son derece sınırlıdır. İşçilerin çeşitli yöntemlerle paralyze edildiği bu sektörde örgütlülük -belli nesnel zorlukların da etkisiyle- geleneksel olarak çok zayıftır. Buna bir de sınıfın genel durgunluğu eklenince nakliyat işçileri yoğun sömürü koşullarına mahkum edilmektedir.

UPS tekeli karını azamileştirmek için sözleşmeli işçi sayısını -yoğun işçi çıkarımlarının eşliğinde- büyük bir hızla düşürdü. İşçilerin büyük bir kısmını "esnek/kısa çalışma" uygulamasına tabi tutarak "geçici işçi" statüsüne düşürdü. Düzenli bir şekilde kapı dışı ettiği sözleşmeli işçilerine ya "işsizlik" ya da "geçici işçi" seçeneklerini dayattı. Geline yerde 128 bin işçi bu statüde çalıştırılmaktadır. Tam gün çalışması gereken işlerin büyük bir bölümü ise

taşeronla verildi.

Sözleşmeli bir işçi 19,95 dolarlık bir saat ücreti almakta ve diğer sektörlerle kıyaslandığında, kısıtlı da olsa belli sosyal haklara sahip olmaktadır. Esnek/kısa çalışma uygulaması kapsamında çalışan geçici işçilere ise 15 yıldır zam uygulanmayan 8 dolarlık asgari ücret ödenmektedir. Sağlık sigortası dahil neredeyse hiç bir sosyal hak tanınmamaktadır. Esnek/kısa çalışma kapsamındaki geçici işçiler geçici iş sözleşmelerinde günde 4 saat çalışma üzerinde anlaşsalar da, çoğu zaman haftada 35 saat kadar çalıştırılmakta ve herhangi bir mesai ücreti almamaktadır.

Çalışma koşullarının ne kadar berbat olduğunun bir diğer göstergesi UPS'nin

geçtiğimiz yılda ABD çapında "iş kazası şampiyonu" ilan edilmesi olmuştur. İş kazalarının artışında en önemli etkenlerden biri, paketlerin azami ağırlığının bir çırpıda iki katına (68 kg) çıkartılmasına rağmen, buna uygun hiçbir teknik düzenlemenin yapılmamasıdır. UPS kapitalistinin mantığı, "elde edilecek fazla karın yanında işçi sağlığı/yaşamının anlamı nedir ki" şeklinde işlemektedir.

Direnış süreci

UPS işçileri bu sömürü koşullarına ve çifte standarta karşı uzun bir süredir hoşnutsuzluklarını yükseltiyorlardı. Fakat mevzi direnişler sınırlarında hapsolan bu çıkışlar, UPS kapitalistince

her defasında kısa sürede geri püskürtülüyor, işçiler hiçbir somut kazanım elde etmeden yenilgiye uğratılıyordu. Örgütlülüğün zayıflığına ABD işçi sınıfının genel durgunluğu tuz biber ekiyordu.

Fakat UPS işçileri yılmadılar. Uzun erimli bir çalışma sonucunda ilerici bir sendika olarak bilinen Teamster sendikası çatısı altında bugün başarıyla sonuçlanan eylemliliklerin yolunu adım adım döşediler.

Temmuz ayının ortasında nihayet ülke çapındaki işyeri sendika temsilcilerinin bir araya geldiği toplantı aşamasına gelindi. Toplantı UPS işçilerinin % 95 çoğunlukla aldıkları ülke çapındaki grev kararı ile sonlandı. Ülke çapındaki süresiz grevin temel sloganı "Eşit işe eşit ücret, eşit haklar!" oldu. Zorunlu "esnek/kısa çalışma" uygulaması ve geçici işçi statüsünün kaldırılması (öğrenciler ve gönüllüler hariç), gasp edilmeye çalışılan sosyal hakların yükseltilmesi (sendika denetimindeki emeklilik fonunun korunması, dayatılmaya çalışılan yeni sendika statüsünün reddi), işyerindeki çalışma koşullarının düzeltilmesi başlıca taleplerdi.

UPS patronu bu karar karşısında önce büyük bir güç gösterisinde bulundu. İşçilere son bir şans tanıyacağını, bu "hatalı kararlardan" dönmeleri için onlara bir gün süre vereceğini açıkladı. Geçmişte aldığı kolay yenilerin sarhoşluğuyla UPS işçilerinin uzun süre dayanamayacakları kesin güveni hakimdi ABD'nin en

Sermayenin "sıfır stok" politikası ve UPS grevi

UPS grevinin ortaya çıkardığı gerçeklerden bir diğeri de "sıfır stok" politikasının zayıflığıdır. Bilindiği gibi günümüzde "sıfır stok teorisi" gereği hiç bir mağaza stok bulundurmuyor. "Sıfır stok" politikası meta dağıtım ve pazarlama sürecinin temel öğelerinden birisi durumundadır ve gittikçe etkinleştirilmekte, merkezileşmektedir. Bilgisayarla yönetilen iletişim ağının gelişmişliği ve ulaşım olanaklarının hızı ile istenilen ürünün ya da yedek parçanın çok kısa zamanda dünyanın bir ucundan öteki ucuna siparişini ve transferini mümkün kılmaktadır. Bu olanaktan ötürü, ürün stokları fabrikalarda bekletiliyor, acentalarda ise sıfırlanıyor. Üretim birimleri, tüccarlar stok bulundurmamakla; kira, gereksiz transfer ücreti, riziko gibi ek masrafları bertaraf etmelerinin yanı sıra esas olarak işgücü tasarrufunda bulunmaktadır. Gelişmiş ülkelerde "sıfır stok" politikası kuruluş saat gibi

işlemektedir.

"Sıfır stok" politikasının genelleşmesi ile açılan ve dev boyutlar kazanan uluslararası taşıma sektörü hızla tekelleşmektedir. Dünya taşıma pazarının %60'ı UPS'in kontrolündedir. Dünya ölçeğinde dağıtımın sayılı merkezlerden idare edilmesi ve sayılı tekeller tarafından yapılması kapitalizmin ince damarını uluslararası düzeyde açığa çıkarmaktadır. UPS grevi eğer tatil dönemine denk düşürülmeseydi ya da biraz daha devam etme kudreti görtirebilseydi ABD ekonomisini altüst eder, felce uğrattırdı. Bu hassasiyet sadece taşıma şirketleri ile sınırlı değildir.

Aynı durumu farklı açıdan dünya ölçeğinde de düşünmek mümkün. "Sıfır stok" politikasının son derece stratejik bir önem kazandığı dağıtım ağının, bir yerde kesilmesi durumunda yaratacağı sonuçlar. Yakın geçmişe kadar ABD dahil, dünyanın herhangi

bir yerinde bir üretim biriminde üretimin kesilmesinin yarattığı etki başka ülkelerde pek hissedilmezdi ya da etkileri geç ulaşırdı. Bugün tamamen farklı bir ortamdayız. Dünya pazarının entegrasyonu, birbirine bağımlılık hızlı bir pekişme süreci yaşamaktadır. Bu koşullarda, örneğin, Almanya'da, Japonya'da vb. büyük ölçekli bir üretim biriminde üretimin durdurulması ve stokların dağıtımının engellenmesi halinde dünya ölçeğinde ona bağlı tüm birimler aynı sonuçlarla karşı karşıya kalmak durumundadırlar. Daha farklı bir ifade ile Pakistan'da, Hindistan'da, Meksika'da, Çekoslovakya'da herhangi bir tekeli için üretim yapan emekçilerin eyleminin etkisini dünyanın başka yörelerinde hissettirmesinin koşullarını yaratmaktadır. UPS grevinin bu gün ABD'de ortaya çıkardığı bu gerçek, yarınki emekçi mücadelelerinin dünya ölçeğinde yaratabilecekleri etkilerin, ön habercisi niteliğindedir.

büyük nakliyat tekelinin yönetim kademelerinde. İşçileri yıldıracaklarından, geri püskürteceklerinden, onlara yeni bir kolay darbe vuracaklarından eminlerdi. Zaten yoksulluk sınırında yaşayan işçilerin -ABD sendika sistemin olağan uygulaması- grev süresince ücret alamayacakları, soluklarının hemen kesileceği yargısını güçlendiriyordu.

UPS işçileri ise karşılarındaki tekele ancak olağanüstü bir çaba, birliktelik, dayanışma ve en önemlisi çetin bir mücadele ile karşı koyabileceklerini biliyorlardı. Ülke çapındaki grevin başarıyla sürdürülmesi için birliktelik, dayanışma ve mücadelecilik bir kimlik bir zorunluluktur.

UPS kapitalisti yanıldığını kısa bir süre sonra anladı ve pervasız tutumunu daha da tırmandırarak kapsamlı bir saldırıya geçti. UPS menejerlerinin ülke çapında başlattığı anti-propaganda saldırısına birçok tekelden ve burjuva siyasetçilerinden kimi zaman üstü kapalı kimi zaman aleni destek geldi. Geniş bir medya yelpazesinde yürütülen bu çirkin kampanya ile UPS işçileri "aç gözlü", "doyumsuz" gibi hakaretler eşliğinde pervasız bir tarzda karalandı. Haklı ve meşru eylemlilikleri türlü yöntemlerle çarpıtılarak yansıtmaya çalışıldı. Tırmandırılan kampanyada "zarar" a uğrayan şahıs ve işletmelerin Beyaz Saray'a mektup ve faks protestosunda bulunmaları örgütlenmeye çalışıldı.

UPS tekeline diz çöktürülüyor

UPS tekeli ABD gayri safi milli hasılanın % 5'ini taşıyan -günde 12 milyon sipariş hacmine sahip- dev bir tekel. Grev süresince 300 milyon dolar kayba uğradığı öne sürülmektedir. Birçok işletme de -orta ölçekli işletmeler başta olmak üzere- bu grevden ciddi zararlara uğradılar. Zira kapitalist üretimin

günümüz aşamasında dev depolar, büyük stoklar tarihe karışmış durumda. Siparişe göre yedek parça alımı yapılmaktadır. Birçok sanayi kuruluşunda bu

yüzden ciddi sıkıntılar başgösterdi. UPS'ye rakip nakliyat şirketleri siparişlerin yarısını bile karşılayamadı.

Yüksek dereceli bürokrat ve politikacıların cepheden UPS'e sundukları destek ABD burjuvazisinin her yolun mübah sayıldığı "sınıf dayanışması"na iyi bir örnek teşkil etmektedir. Öyle ki Virginia, Iowa ve Illinois eyaletleri valileri, devlet başkanı Bill Clinton'a grevi bitirmesi için resmen başvuruda bulundu. ABD yasaları gereği bir grevi bitirme yetkisi "ulusal güvenlik" gerekçesiyle sadece devlet başkanına tanınmış durumda.

Bu yılın şubat ayında pilot ve uçuş personelinin sürdürdüğü iş bırakma eylemini bu gerekçe ile bitiren Clinton ise demagojik birkaç dokundurmanın dışında suskun kalmayı yeğledi. "Uzlaşma"dan yana bir görünüm sergilemeye özen gösterdi. Fakat bunun ne kadar

ikiyüzlüce olduğu aşıkardır. UPS'nin burjuva çevrelerini arkasına alarak sürdürdüğü saldırı sonucunda, nakliyat işçileri sınıf düşmanlarının gerçek yüzünü gün be gün daha iyi görüp kavradılar. Mücadele azimleri daha da perçinleşti. Ortak düşmana karşı kinleri bilendi.

UPS işçilerinin yarısından fazlasının örgütlü olduğu Teamster sendikası temsilcileri, bu kararlılıktan aldıkları güçle ilk görüşmelerde dayatılmaya çalışılan gündem maddelerini dahi reddederek, "uzlaşma" pazarlıklarının sonuçsuz kalmasını, eylemliliğin ise bir üst boyuta sıçramasını sağladılar.

New York'lu bir grev komitesi sözcüsü bu tavizsiz tutumu "Tek bir geri adım yenilgi anlamına gelecektir. Patronları iyi tanıyoruz, parmağını uzattığında tüm kolunu kopartır, sonra da kolsuz işime yaramazsın diye üstüne üstlük kapının önüne de koyar... Sonuna kadar mücadelemizi sürdüreceğiz. Kendimizi güçlü hissediyoruz, çünkü haklıyız!" sözleriyle dile getirdi.

UPS tekeli bu kararlılık karşısında daha fazla aynı tutumu sürdüremedi. Önce sendikadan önerdiği gündemi kabul etmek zorunda kaldı, sonra da temel taleplerin büyük bölümünü. Buna göre:

- İlk aşamada 20 bin işçi sözleşmeli statüsüne geçirilecek. 5 yılda 140 bin işçi sözleşmeli durumuna getirilecek ve tam gün çalıştırılacak.

- Kısa/esnek çalışma kapsamındaki işçilerin saat ücretine 4, sözleşmelilere 3 dolar zam yapılacak.

- UPS işçilerinin sendika çatısı altındaki emeklilik fonu korunacak.

(Bu sınıf dayanışması açısından önemli bir madde. Zira UPS kapitalisti işçileri -daha yüksek bir emeklilik alacakları- kendi yönetimindeki bir emeklilik kasasına geçirmek istiyordu. Fakat bu durumda aynı sektörde örgütlü küçük ölçekli işletmelerin işçileri -185 bin üye aidatlarının kesilmesiyle daralacak- fondan çok düşük düzeyde faydalanabileceklerdi.)

- Sözleşmeli işçilere "esnek/kısa çalışma" kapsamındaki işçilere oranla tanınan işyerindeki ayrıcalıklar (ayrı sosyal tesis, prim vs.) kaldırılacak.

temel kazanımları elde edildi. Pazarın % 80'ini elinde bulunduran ve geçtiğimiz yıl net 1 milyar doların üzerinde kar elde eden UPS için bu anlaşma çok ağır bir yenilgi oldu. UPS'nin yürüttüğü çirkin kampanya ve sermayenin topyekün saldırısı geri püskürtülerek ABD işçi sınıfına önemli bir başarı kazandırılmış oldu.

UPS işçilerinin bu zaferi küçümsenmeyecek boyuttadır. UPS işçileri uzun soluklu, mücadelecilik ve kararlı bir işçi sınıfının hangi güce sahip olduğunu gösterdi. Ulusal ve uluslararası alanda örgütlenen destek ve dayanışma bu eylemin yarattığı etki ve sempatinin sadece bir göstergesidir. Başarıyla sonlanan bu eylem ABD işçi sınıfının üzerindeki ölü toprağı atmaya için önemli bir fırsattır.

UPS işçilerinin emeklilik fonu ve Teamsters sendikasının hesapları

UPS grevinin en önemli kazanımlarından birine, emekçilerin emeklilik fonlarının biriktirildiği kasanın reformuna geçmek istiyoruz. Amerika'da genel bir sosyal sigortalar kurumu mevcut değildir. Zaten emekçilerin önemli bir bölümü sigortasız çalıştırılmaktadırlar. Dolayısıyla, özel sigorta yaptırmak, özel emeklilik kasasına üye olmak gerekiyor. UPS gibi büyük hacimli bazı işyerlerinin ise kendi bünyelerinde oluşturulmuş emeklilik kasaları mevcuttur. Bu kasalarda emeklilik fonu adına emekçilerden kesilen dev meblağlar biriktirmektedir. Yer yer astronomik rakamları bulan bu kesinti birikimleri, onu idare etmekle görevli olanlar tarafından çoğu kez banka ve sigorta şirketlerinde sermaye olarak kullanılmaktadır. Yatırım yapmak, ticaret yapmak, gayri menkul almak, borsada vurgun vurmak vb. vb...

302.000 kişinin çalıştığı UPS 'in emeklilik kasasında bulunan mali sermayenin hacmini tahmin etmek zor değildir. Bu sermayenin idaresi ve kullanımı, eski bir toplu sözleşme gereği kamyon şoförleri sendikası Teamsters'e emanet edilmişti. Bu sermayeyi dilediği gibi kullanan, kimsenin hatırı kalmasın diye nöbetleşe Cumhuriyetçi Parti'nin ve Demokrat Parti'nin seçim kampanyalarına çömertçe katkıda bulunan sendika yönetimi bu güne kadar UPS emekçilerinin çalışma koşullarını pek umursamıyordu. Ancak, UPS işvereni emeklilik kasasında biriken dev birikime göz dikince durum değişti.

UPS yönetimi, sendika bürokrasisinin arpalığına göz dikince; işçi haklarının zayıflığı, çalışma koşullarının kötülüğü, istihdam politikasının abesliği gündeme geldi. Kendi imtiyazlarını korumak için emekçi haklarına sarılan Teamsters yöneticilerini sarı sendikacılar, sendika ağaları ya da sendikal bürokrasi olarak tanımlamak bile pek isabetli olmuyor. Amerikan ekonomisine zarar vermemek için grev kararını Ağustos ayı gibi yoğun bir tatil dönemine tekabül ettirmeleri bir yana, bunların sendikacılığın hiçbir versiyonu ile uzaktan yakından bir ilişkileri yok. Bunlar aslında emekçilerin başına çöreklenmiş ve hegemonyalarını şiddet yoluyla sürdüren bir gangaster şebekesi. Bu yeni bir olgu değil. Teamsters 1957 yılında A.F.L.-C.I.O.'dan (American Federasyon of Labor - Congress of Industrial Organisations) rüşvet ve yolsuzluk yüzünden ihraç edilmişti. Başkanı Jimmy Hoffa 8 yıl cezaevinde kaldıktan sonra serbest bırakılır bırakılmaz öldürülmüştü.

Ancak, sendika yöneticilerinin gerçek kimlikleri ne olursa olsun, UPS yönetimi ile Teamsters arasında çelişkinin açtığı gedik 185.000 UPS işçisinin önünde yol açmış, onların harekete geçmelerinin koşullarını yaratmıştır. Elde ettikleri maddi kazanımlardan öte, önemli olan toplumda bir eylem cereyanının esmiş olmasıdır. Bu ülkede de emekçilerin gür sesle konuşabileceklerini, ülke ekonomisini kilitleme kudretine sahip olduklarını, işverenden taviz koparabileceklerini kanıtlamaları kazanımların en büyüğüdür.

UPS grevi ve "esneklik"

UPS'nin Amerika'daki kollarında 302.000 kişi çalışmaktadır. Bu personelin %60'ı tam gün değil kısmi çalışmaktadır. Yani işverenin münasip gördüğü, günün herhangi bir zaman dilimi içinde işbaşına çağrılmakta ve en fazla birkaç saat çalıştırılmaktadırlar.

"Çalışma saatlerinde esneklik" olarak tanımlanan bu istihdam politikası sayesinde işveren, emekçinin yalnız normal çalışma süresini değil, günlük yaşamının tamamını kendi çıkarlarına, yani kar hirsına endekslemektedir. Emekçinin terimin en kaba anlamında bir kapı kulu konumuna indirildiği bu koşullarda, işveren aynı anda bir çok avantajdan yararlanmaktadır. Kısmi gün çalışanların ücretleri düşüktür, sosyal güvenlikleri çok sınırlıdır, kalıcı bir iş güvenceleri hiç yoktur. Dahası bu statülerinden ötürü daha zor çalışma koşulların katlanmak durumundadırlar. Üretim sürecinin rendelenmesi olarak nitelendirilebileceğimiz genelleştirilmiş bu istihdam politikası sonucu emekçiler arasında dayanışmanın doğması ve birliğin sağlanması da kolay değildir, mümkün olmamaktadır.

Böyle olunca da karşısında birleşik bir emekçi gücü olmayan işveren sömürünün dozunu dilediği gibi yükseltmekte, çalışma koşullarını zorlaştırmakta, ücret politikasını tek taraflı saptamakta herhangi bir zorluk çekmemektedir. ABD'de işverenler, diğer ileri kapitalist ülkelerin hiç birisiyle kıyaslanmayacak derecede kaygusuz bir biçimde, istihdamın MacDonald'laştırılması adı da verilen bu sömürü biçimini uygulamaktadır.

UPS grevi bu uygulamanın tipik bir örneği olarak gündeme geldi. Kamyon şoförlerinin esas talebi, yüzbinlerce insanı karın tokluğuna günde bir kaç saat çalıştıran ve çalışma koşullarını zorlaştıran "esneklik" politikasını reddetmekti.

EKİM

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN!

*İşçi sınıfının kurtuluşu
kendi eseri olacaktır!*

Sayı:174, 1 Ağustos '97, Başyazı

Reformizm ve siyasi mücadele

Reformizm, toplumun devrimci dönüşümü çizgisi ve pratiği karşısında, kurulu düzenin aşırılıklarının törpülenmesi ve çelişkilerinin yumuşatılması (sol iddialı burjuva reformizmi), ya da en iyi durumda onun genel barışçı ve evrimci değişimi (sosyalizm iddialı küçük-burjuva reformizmi) çizgisi ve pratiğidir. Burjuva ya da küçük-burjuva sosyal kökene sahip reformist ya da sosyal-reformist akımlar, toplumsal muhalefeti dizginlemek, düzen içi kanallarda tutmak ve bu arada işçi sınıfı hareketinin bağımsız bir devrimci konum ve kimlik kazanmasını engellemek gibi olumsuz ve yıkıcı bir rol oynadıkları için, reformizmi altıtmek her zaman devrimci siyasal mücadelenin temel bir sorunu olagelmıştır. Devrimci siyasal mücadeleler tarihi, bir toplumda devrimci mücadelenin az-çok başarılı bir seyrinin ve kuşkusuz sonuçta devrimin zaferinin, her türden reformist akıma karşı kesin, kararlı ve kesintisiz bir mücadele olmaksızın olanaksız olduğunu döne döne kanıtlamıştır.

Türkiye'nin modern temellere dayalı sosyal çalkantılara ve çatışmalara sahne olan son 30-35 yıllık döneminde, çeşitli akımlarıyla reformizm, hep güçlü bir biçimde varolageldi. Orta sınıf kökenli burjuva sol reformist akım, açıkça devrime ve sosyalizme karşı olan konumuna rağmen, toplumsal muhalefetin de ötesinde devrimci hareketin belli kesimlerini bile belirgin biçimde etkileyebildi. Bu etkiyi devrimci saflara taşımada bir ara halka rolü de oynayan sosyal-reformist akımlar (revizyonist parti ve gruplar), sınıf hareketinin devrimleşmeye en yatkın olduğu bir dönemde, bu hareketi kontrol etmeyi ve burjuva reformizmi üzerinden düzene bağlamayı başarabildiler. Türkiye'nin yakın tarihi, çeşitli akımlarıyla reformizmin, devrimci siyasal mücadele üzerinde ve sınıf hareketinin devrimleşmesi karşısında nasıl da ağır bir tahrir edici rol oynayabildiğini somut olarak gösterdi.

12 Eylül faşist darbesinin ardından yığın hareketinde yeni bir gelişme ve sol harekette yeni bir toparlanma dönemini işaretleyen 1987'den bu yana on yıl geçti. Bu on yılın toplamı üzerinden bakıldığında, toplumdaki görece ağırlığı belirgin biçimde azalmış bulunan sol hareket içinde reformizmin belirgin bir ağırlık kazandığı görülür. Oysa bu aynı dönemde reformizmin sol içindeki etki alanını görünürde

sınırlaması gereken iki önemli gelişme yaşandı. Bunlardan ilki, burjuva reformist akımın kendi reformcu söylemini bile büyük ölçüde bir yana bırakacak denli MGK-TÜSIAD merkezli sermaye politikaları ile özdeşleşmesi oldu. Bu kendiliğinden bir biçimde devrimci ve sosyalist olmak iddiasındaki sol akımlar ile düzen solu arasındaki mesafeyi açtı, böylece de düzen solunun sol hareket üzerindeki etkisini geçmişe göre bir hayli sınırladı. Yeni dönemdeki ikinci önemli gelişme ise, '70'li yıllarda burjuva reformizmi ile devrimci hareket arasında ara bir halkayı oluşturan geleneksel sol reformist akımların (modern revizyonist akıma bağlı partilerin)revizyonist akımın uluslararası çaptaki çöküşünün de etkisiyle siyaset sahnesinden silinmeleri oldu.

Bu iki önemli gelişmeye rağmen yeni dönemin sol hareketi içinde reformist akımın belirgin bir güç kazanması nasıl açıklanabilir? Bunun gerisinde her şeyden önce '70'li yılların devrimci akımlarının büyük bir bölümüyle yeni dönemde reformizme kayması vardır. Bu doğrultudaki ilk büyük dönüşüm 12 Eylül karşı-devriminin ezici ağırlığı altında yaşandı. Süreç '89 çöküşüyle tamamlandı ve böylece, '70'li yıllarda coşkulu bir devrimciliğin temsilcisi olan küçük-burjuva akım, yeni dönemde, yenilginin ve yılgınlığın ürünü ve ifadesi yeni türden bir reformizmin temsilcisi ve taşıyıcısı haline geldi. ÖDP ve EMEP gibi sosyal-reformist partiler bu gelişmenin bugünkü ifadesi ve temsilcisi oldular.

Elbette bu söylenenler daha çok yeni türden sosyal-reformist akımların kökenine ve başlangıçtaki gücüne bir açıklık getirmektedir. Oysa aradan geçen yıllar içinde bu güç ve ağırlık gitgide arttı. Bunun gerisinde ne gibi etkenler var?

İlkin, yeni dönemde kitle hareketinin bir türlü devrimleşememesi olgusu var. Nedenlerine burada giremeyeceğimiz bu olgu, anlaşılacağı üzere reformizme doğal bir varlık ve etki alanı sağlıyor. Sınıf ve kitle hareketinin geri, zayıf ve barışçı karakteri her zaman reformizmin güçlenmesine uygun bir nesnel ortam oluşturmıştır.

İkinci etmen, askeri faşist rejimin biçim olarak geride kalmış olması olgusuna rağmen, 12 Eylül'le birlikte toplumsal muhalefete ve devrimci harekete yöneltilen sistematik saldırının bugüne dek kesintisiz biçimde devam etmesiyle devrimci siyasal

yaratıldığı yıldırıcı etki devrimci akımlara sürekli güç kaybettirirken reformizmi doğrudan ve dolaylı olarak ayrıca beslemiştir. Örneğin, devrimci örgütten kaçışın ve legal particiliğin bu kadar güç kazanmasının gerisinde, öteki etmenlerin yanında, dolaysız biçimde sistematik faşist terör saldırısı vardır.

Üçüncü bir etken, devrimci hareketin kendi yapısal zaaf ve zayıflıklarıdır. 12 Eylül yenilgisine ve '89 çöküşüne rağmen ayakta kalmak gücü gösteren bazı devrimci örgütler, yenilgiden herhangi bir ciddi sonuç çıkaramadıkları için yeni dönemde eski zaafalarının olgunlaşmış sonuçları ile yüzyüze kaldılar. Gitgide kısır, ciddiyetsiz ve birçok durumda sorumsuz bir politika ve pratiğin temsilcileri olarak yığınlara güven veremediler ve bu reformist akımın güçlenmesini ayrıca kolaylaştıran bir etken oldu.

Son olarak, Kürt ulusal hareketinin çelişik etkisinden sözedilebilir. '80'li yılların ikinci yarısından ve '90'lı ilk yıllarda Kürt halkının ulusal uyanışı ve eyleminin devrimci hareketi moral açıdan beslediği açık bir olgudur. Ne var ki Kürt ulusal hareketi "siyasal çözüm" çizgisine kaydığından beri, bu kez tersinden, Türkiye sol hareketi içinde reformizmi siyasal ve moral açıdan beslemektedir. "Siyasal çözüm" çizgisi, yalnızca reformist politikalara meşruluk kazandırarak değil, yanısıra, Türkiye cephesindeki siyasal mücadelesinde, reformist akımları en iyi anlaşılabildiği müttefikler olarak seçtiği içindir ki, bu sayede reformizmi ayrıca güçlendirmektedir.

Tüm bu etkenlerin birleşik etkisi altında, reformizmin, devrimci akımların güç kaybettiği bir evrede nasıl da nispi bir güç kazandığını son bir yılın olayları daha açık bir biçimde gösterdi. Özellikle de Susurluk sonrası süreç bu rahatsız edici gelişmeye tanıklık etti. Bu aynı dönemde bazı devrimci akımların reformist politik yönelimler içine girmesi, anayasal hayalleri bizzat körüklemesi, reformist akımın güçlenmesinin bir başka göstergesi sayılmalıdır. Şu son dönemde araya yeniden mesafeler konulmaya çalışılsa da, aynı devrimci çevrelerin reformist eğilimlerine, başta ÖDP olmak üzere reformist akımlarla ittifak ilişkilerine duyulan özel eğilim eşlik etmekteydi. Bu ise, doğal olarak reformist akıma ayrı bir politik meşruluk ve dolayısıyla güç kazandırmaktaydı.

Sosyal-reformist akımlar, kendi meşruluğu ve ağırlığıyla devrimci siyasal

mücadeleyi zayıflattıkları ölçüde, nesnel olarak düzene hizmet etmiş olmaktadır. Bu her zaman böyledir. Fakat son zamanlarda bazı örneklerini yaşadığımız yeni bir durumla karşı karşıyayız. Kuruluşundan beri ÖDP'yi birleşik bir tutumla kollayan düzen cephesi, gerek Susurluk sonrası evrede ve gerekse ordu-Refah gerginliği döneminde, bu akıma daha özel bir destek vermiş, çok bilinçli bir tutumla onu öne çıkarmış ve elbetteki kendi ihtiyaçları çerçevesinde yönlendirmiştir. Sultan Ahmet mitingi bunun en taze ve en açık örneği olmuştur. Susurluk sonrasında "demokratik devlet" şiarı atan ve hızla bu yeni çizgide yeni bir platformu açıkça ortaya koyan EMEP ise, aynı rolü 1 Mayıs kutlamaları esnasında oynamıştır. Susurluk sonrası süreçte açıkça MGK çizgisinde hareket eden merkezî sendika bürokrasisi, son 1 Mayıs'ta, yine çok bilinçli bir tutumla, EMEP'i kullanma yoluna gitmiştir. 1 Mayıs kutlamalarını kendi cephesinden bugüne dek görülmemiş uysallıkta bir seremoniye dönüştürerek EMEP de, sendika merkezlerinin bu hain çizgisine gerekli karşılığı vermiştir.

Doğal olarak tüm bu gelişmeler, devrimci akımların aynı dönemdeki genel güçsüzlüğü ve güç kaybetme eğilimi de düşünülürse, reformizme karşı mücadeleye apayrı bir önem ve anlam kazandırmaktadır.

Komünistler, yıllar önce, 12 Eylül'ün yıldönümünü vesile ederek, kitle hareketinde bir türlü aşılamayan tikanıklığı "reformist kuşatma" yönünden irdeleme yoluna giden bir değerlendirme yapmışlardı. Bu değerlendirmeden, reformizme karşı mücadelenin devrimci siyasal mücadele açısından taşıdığı özel anlamı özetleyen ve bugün hala güncelliğini olduğu gibi koruyan uzunca bir bölümü buraya aktarmakta yarar görüyoruz:

"Tüm bunlar işçi sınıfını ve çalışan yığınları ideolojik-politik ve kültürel cephelerde saran genel bir düzen kuşatmasının değişik halkaları ve biçimleridir. Ne var ki bu kuşatmanın çok daha özel bir alanı var ki, burada asıl ona gelmek istiyoruz. Bu, yığınların bugünkü büyük hoşnutsuzluğuna rağmen, yığın hareketinin bir türlü kendine devrimci gelişme yolu bulamamasının önündeki çok temelli bir engelde ifadesini bulmaktadır. Reformist kuşatmadan söz ediyoruz. Reformizmi burada terimin en geniş anlamında kullanıyoruz. Yani en kaba biçimlerinden devrimci kılığa

bürünmüş en incelikli biçimlerine kadar tüm reformist eğilim ve akımları kastediyoruz. Kuşku yok ki bugünün genel kuşatma ortamında üzerinde asıl durulması gereken de bu özel alan, yani reformizmdir. Basit bir evrensel gerçekten dolayı bu böyledir. Her toplumda ve her zaman, düzen, yığınların nispeten ileri kesimlerini, her çeşidiyle reformizmi en etkin biçimde kullanarak şu veya bu ölçüde dizginlemeyi ve kontrol altında tutmayı başarabilmiştir. Oysa yığınların nispeten ileri kesimleri, toplumda ileriye doğru bir hareketlenmenin, devrimci yığın hareketindeki yolaçıcı bir gelişmenin potansiyel motorudur. Yığınların en ileri kesimlerindeki bir hareketlenme, onların ortaya koyabilecekleri her ciddi etkinlik, daha geniş ve daha geri kesimlerin sarsılmasında, uyanmasında ve giderek hareketlenmesinde temelli bir rol oynar. Yığın hareketinin gelişme diyalektiğinin bir temel özelliğidir bu.

"Oysa bugün, bugünün Türkiye'sinde, tam da bu en ileri kesim, her renkten reformizmin yoğun bir kuşatması altındadır. (...)

"Kaba burjuva reformizmi yığınların ileriye, sola açık daha geniş kesimlerini dizginleme rolü oynarken, "sosyalist" ya da "devrimci" kılıklı olanlar bu sola açık kitlenin en ileri kesimlerini düzen içi bir bakışa ve davranışa mahkum etmektedirler. (...)

"Devrimci gelişmeyi ilerletmek, her alanda ve her biçimde reformizme karşı dışı dış bir mücadeleyi gerektirmektedir. Fakat bu mücadelenin ideolojik alanı ile pratik alanı organik bir biçimde kaynaşmaz, mücadele bu ikisinin bütünlüğü içinde yürütülemezse, başarı şansı da olmaz. Pratik cephe yığınlaraya yönelik devrimci pratik görevlere sıkı sıkıya sarılmak, kitle hareketindeki her gelişmeden en iyi biçimde yararlanmayı başarmak demektir.

"Unutulmamalıdır ki, reformizm yalnızca militan devrimci görevlerden uzak durmada ve yığın hareketini geriye çekmede ifade bulmakla kalmaz. Fakat o aynı zamanda, tam da devrimci faaliyetteki aşılamayan yetersizlikten ve kitle eylemindeki gerilikten güç almaya, kendi durumunu ve tutumunu bununla mazur ve meşru göstermeye çalışır."(Reformist Kuşatma, Ekim, başyazı, sayı: 105, 15 Eylül 1994)

Komünist hareket, bu değerlendirmenin yapıldığı döneme göre bir dizi alanda önemli mesafeler kaydetmiştir ve bugün parti olmanın arifesindedir. Siyasal mücadele sahnesine partili kimliği ile çıkışı, siyasal mücadelede bu konumun gereği olan bir rolü (siyasal mücadelede tutarlı devrimci önderlik) yeni bir güçle üstlenmesi anlamına gelecektir. Partimiz, reformizme karşı mücadeleyi devrimci siyasal mücadeleyi ilerletebilmenin olmazsa olmaz koşulu olarak ele alan perspektifiyle, bu akımın gerek sınıf hareketi gerekse sol hareket içindeki etkinliğine karşı sistemli, çok boyutlu ve kesintisiz bir mücadele yürütecektir.

Ortaya çıktığı andan itibaren reformizme karşı kararlı bir ilkel tavrı gösteren; devrimci harekete her seferinde yeni maddi ve moral güçler ile ideolojik mevziler kaybettiren tasfiyeci dalgaları sarsılmaz bir tutumla göğüsleyen; ve en önemlisi, reformizminin dünya ölçüsünde güçlü bir gerici cereyana dönüştüğü bir evrede, Marksizm-Leninizmin devrimci hattında kendini vareden ve büyüten bir hareketin bu alandaki yüz ağartıcı pratiği, bu hareketten doğacak bir partinin de mücadelenin bu cephesinde nasıl bir rol oynayacağı konusunda daha bugünden yeterli bir fikir vermektedir.

Solda üç ana reformist odak

'80 öncesinde, ara konumlar ve bunlar üzerinden yaşanan geçişler ne olursa olsun, sosyalizm iddiası taşıyan solun devrimci akımlardan ve reformist akımlardan oluşan iki ana kampı vardı. Kendi aralarında farklılaşan ve farklı kümeler oluşturan devrimci-demokrat gruplar hareketin devrimci kanadını, revizyonist partiler ise reformist kanadı oluşturuyorlardı. Devrimci-demokrat gruplar bünye olarak daha çok öğrencilere ve küçük-burjuvazinin alt katmanlarına, reformist akımlar ise orta sınıf aydınlarına ve sol sendika bürokrasisine dayanıyorlardı.

Bu tablo 12 Eylül karşı-devriminin dolaysız baskısı altında ve '89 çöküşüyle birlikte köklü değişikliklere uğradı.

ÇKP'nin üç dünyacı revizyonizminden beslense de daha çok kemalist-milliyetçi bir "yerli" köke sahip olan ve bugün kendini İP bünyesinde ifade eden akım dışında Sovyet revizyonizmine dayanan öteki sosyal-reformist odaklar çözülüp dağıldılar. Geride kendini ifade edecek yeni reformist kanallar arayan bazı artıklar bıraktılar yalnızca. Fakat bu hiç de sosyal-reformist akımın sol içindeki etki gücünü kaybetmesi demek değildi. Tam tersine, '80 öncesinin ana devrimci-demokrat akımlarında '80 sonrasında yaşanan tasfiyeci çürüme, yeni döneme güçlü fakat şekilsiz bir sosyal-reformist potansiyel bıraktı. Dünün devrimcileriye, kolay yenilginin ve karşı-devrimin dolaysız baskısı altında '80'li yıllar boyunca liberalleşenler, '89 çöküşünün ardından ve '90'lı yıllarla birlikte, bu yeni konumlarına açık ideolojik ifadeler kazandırdılar.

Böylece İP'in yanı sıra, önce revizyonist partilerin artıklarından SBP, sonra Kurtuluş ve TKEP türünden akımların katılımıyla BSP, yeni bir sosyal-reformist akımlar koalisyonu olarak şekillendi. '95 yılı ise, BSP'de biraraya gelmiş eski ve yeni reformistlerle, Dev-Yol'dan arta kalan ve tamamen reformizme kaymış bulunan çevrelerin birleşme çabalarına tanık oldu. Devrimden ve sosyalizmden uzak durmanın derecesi üzerine süren zorlu pazarlıkların ardından, nihayet mutlu sona ulaşıldı. Yeni yıla ÖDP denilen ve en çok da sermaye medyasındaki dönek eski solcuları heyecanlandıran yeni bir sosyal-reformist oluşumla girildi.

Kendine "sosyalist" demekten geri durmayan liberal solcu orta sınıf aydınları ile yenilmiş, yorulmuş ve devrime inancını tümünden yitirmiş küçük-burjuva demokratlarının bu yeni partisinin

konumu ve kimliği hakkında devrimci saflarda bugün herhangi bir tereddüt bulunmuyor. Dün SBP, ardından BSP ve bugün ise ÖDP, ortalama bir devrimcide herhangi bir tereddüt bırakmayacak açıklıkla bir reformist kimliğe sahip partiler oldular.

Son bir yıla kadar asıl tereddütler, sosyal-reformizmin üçüncü ana odağını oluşturan ve bugün artık yerini Emek Partisi Girişimi'ne (EPG) bırakmış bulunan TDKP üzerinde yaşanmaktaydı. Ve '95 yılı içinde asıl açıklık da, bu hareketin son yıllarda belirgin bir biçimde kazanmış bulunduğu yeni kimlik üzerine sağlandı.

Bir çok devrimci çevre bu hareketteki liberal tasfiyeci süreci görmek ve eleştirmekle birlikte, kazandığı yeni kimliğin açık tanımından belirgin bir zayıflıkla kaçınıbiliyorlardı. Dahası, bugün MLKP'yi oluşturanlar, daha 3-5 ay öncesine kadar, yıllardır liberal-tasfiyeci bir çürüme yaşayan bu hareketi sağcı kusurları bulunan bir "komünist örgüt" bile sayabiliyorlardı. Ama '95 yılı içinde, bir yandan gerçek konumları sınayan olayların etkisi, öte yandan bizzat bu hareketin tasfiyeyi ideolojik ve örgütsel planda yeni boyutlara vardırان yeni adımları her türlü tereddütü sildi ve bu akım sosyal-reformist cephede yerli yerine oturdu.

İP, ÖDP ve EPG, bugün birarada, solun sosyal-reformist üç ana odağını oluşturuyorlar.

İP, kemalist-milliyetçi çizgisiyle orta sınıf aydınları ve kuyrukçu liberal işçi politikacılığı ile gerici ve reformist sendika bürokrasisi için bir toplanma merkezi olmaya çalışıyor. Gazi Direnişi'ne karşı tutumunda açıkça görüldüğü gibi, devrimci temeller üzerindeki bir siyasal mücadelenin açıkça karşısına dikilen, devrimci harekete ve Kürt özgürlük hareketine karşı açık bir düşmanlık çizgisi izleyen bu parti, düzen ve devlet yanlısı konumuyla karşı-devrimci bir mevzide bulunuyor. Çoktandır sol hareket bünyesinde teşhir ve tecrit olmuştur ve bir süredir kendine resmi düzen solunu oluşturan sosyal-demokrasile ilişkiler içinde bir yer açmaya çalışmaktadır.

Sayırsız grup ve çevrenin şekilsiz bir koalisyonu olarak bir parti bile sayılmayacak olan ÖDP ise, daha çok güçten, iradeden ve dolayısıyla siyasal gelişmelere müdahale gücünden yoksun bir ilerici muhalefet hareketi olarak görülebilir. Toplumun temel sorunlarına temel sınıf ilişkilerinden giderek ve sorunların

çözüm gücü olabilecek temel sınıf ya da sınıflara dayanarak müdahale etmek, bu çerçevede bir politik mücadele yürütmek diye bir sorunu olmayan ÖDP'nin gerçekte yaşama gücü bile tartışmalıdır. Fakat bu onun devrimden, devrimci mücadeleden ve örgütten kaçanların bir yığılma alanı olarak tuttuğu konumun gerici özünü hiç de azaltmaz. Dahası, sermaye medyasının, özellikle de bu medyada yuvalanmış dönek solcuların ÖDP'ye gösterdiği sıcak ilgi, düzenin bu yeni reformist odak üzerinden devrimci siyasal mücadeleye karşı yaptığı hesaplar konusunda ilk ipuçlarını vermektedir. Bu şekilsiz, iradesiz, güçten ve etkinlikten yoksun yorgun ve yılgın demokratlar topluluğunu kitlelere yeni bir sol alternatif olarak sunma faaliyetine şimdiden başlanmıştır. Bizzat bu desteğin kendisi, parlamenter zeminde "sosyalist" politikacılığa zaten hevesli bu eski ve yeni reformist koalisyon için cesaretlendirici olabildiği ölçüde, ÖDP'nin devrimci siyasal mücadelenin karşısına gerici bir barikat olarak dikilme misyonu da belirgin hale gelecektir.

EPG'ye gelince; bu yeni reformist odağın kendine özgü konumu ise, reformist sol aydınlar ile sol sendika bürokratları için bir toplanma odağı olabilmek ve eğer mümkün olabilirse, bunu işçi sınıfı hareketi içinde '80 öncesinde TİP-TKP'nin tuttuğu konuma benzer bir etkinlikle birleştirebilmektir. Bu kendine özgü sentez girişiminin birleştirici ögesi ise, haliyle, dünün devrimci bugünün liberal demokrat öğeleri olacaklardır. Zaman zaman "devrim ve sosyalizm" cılası çekilen "demokrasi ve özgürlük" hedefleri ile sınıf hareketinin geriliği üzerinden oluşturulmuş kuyrukçu politikalar bunun ideolojik-politik çerçevesini, legal parti örgütsel zeminini ve sendikalist-parlamentarist faaliyet ise pratik içeriğini oluşturacaktır. Hiç değilse bugün için, işçi sınıfı üzerine politika yapmak ve ara kademe sendika bürokrasisi üzerinden bu sınıf içinde güç olmak hevesi ve çabası içerisinde bulunduğu içindir ki, işçi sınıfı hareketinin devrimci politik ve örgütsel gelişmesi önüne bir engel olarak dikilme potansiyeli taşıyan bu sosyal-reformist odağa komünistler ayrı bir ilgi göstermek durumundadırlar.

(Yeni Bir Yılın Başında Sol Harekette Durum başlıklı değerlendirmeden..., **Ekim**, başyazı, sayı: 138, 1 Şubat 1996)

EKİM

*İşçi sınıfının kurtuluşu
kendi eseri olacaktır!*

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN!

Sayı:175, 15 Ağustos '97, Başyazı

Reformizm ve sınıf hareketi

Küçük-burjuva devrimci akımın geneline geçmişten beri egemen olagelen ve bugün hala varlığını koruyan bir inanç var. Buna göre, Türkiye'de işçi sınıfı hareketi genellikle reformizm üretmektedir. Bu inanç '70'li yılların bir döneminde öyle derinlemesine bir etkiye sahipti ki, bazı akımlar işçi sınıfını esas almayı reformizmin dolaysız bir göstergesi sayabilme cüreti bile gösterebiliyorlardı. Bu inancın kaynağı, işçi sınıfı hareketi içinde geçmişten bugüne genellikle reformist akımların bir güç ve etkinlik alanı bulabilmesidir. Küçük-burjuva akımlar kuşkusuz doğru olan bu son olguya bakıp burada kendi inançlarının bir doğrulanmasını bulabilmektedirler. Oysa bakıp gördükleri yalnızca bir sonuçtur. Eğer aynı olgunun bir de nedenlerine baksalardı, muhakkak ki başka bazı gerçeklerle de yüz yüze kalacaklardı.

Türkiye'nin son 30 yılına toplamı içinde baktığımızda, gerçekten de işçi sınıfı hareketi içinde her dönem sosyal-reformizmin etkin olduğunu görürüz. Bu doğaldır; zira aynı dönem içinde sınıf hareketini esas alan akımlar hep de sosyal-reformist akımlar olmuşlardır. Devrimci akımlar ise, sözde ne söylerlerse söylesinler, pratikte genellikle sınıf dışı kesimleri, daha çok da kent ve kır küçük-burjuvazisini esas alma yoluna gitmişlerdir. Öylesine ki, '70'li yıllar bir yana, bugün bile bazıları hala bunun teorisini yapmakta bir sakınca görmemektedirler. Böyle olunca, devrimci akımların bizzat içinden doğdukları küçük-burjuva hareketi devrimleştirme çabalarına, aynı süreç içinde reformist akımların işçi hareketini reformist-sendikalist cendereye hapsetme çabaları eşlik etmiştir. Demek oluyor ki, işçi sınıfı hareketi reformizm üretmemiş, ama kendi dışında oluşan ve kendisine yönelen reformist akımların etki ve denetimine girmek yoluyla reformizm tarafından sakatlanmış, kötürümleştirilmiştir. Bu ifadeden de anlaşılacağı gibi, Türkiye'de reformist akımlar, işçi sınıfı hareketinin kendi öz ürünleri değildir. Bu akımlar, burjuva ya da küçük-burjuva aydın kökenli akımlardır. Sınıf hareketi dışında ilk şekillenmelerini yaşamış, ardından kendi burjuva ya da küçük-burjuva sosyalizm anlayışlarına işçi sınıfı içinde bir temel kazandırmaya

çalışmışlardır. Ve dikkate değer bir olgudur; bunu hiç de sınıf tabanında sabırlı bir çalışmaya girişerek değil, fakat başlangıçta sendika kademelerinde şu veya bu yolla tepeden güç olmak, sonra da sendikal aygıtı kullanarak tepeden inme yöntemlerle tabana hakim olmak yoluyla başarmışlardır. '70'li yılların TKP-TİP-TSİP pratiği bu açıdan son derece açıktır. Fakat ilginçtir; onların '70'lerdeki konumuna ve misyonuna '90'lı yıllarda heveslenen ve bu doğrultuda bazı ilk mevziler kazananlar da (bugünün EMEP'inde temsil ediliyorlar), işe "dürüst ve namuslu sendikacılar" söylemiyle başlamışlardır. Reformist sol çizgideki alt kademe sendika yönetimlerine bu yaranma çizgisi beklenen sonuçları bir ölçüde vermiştir. Sosyal-reformistler bugün sınıf hareketi içinde tuttıkları mevzilerin kazanılmasında, "sınıftan yana" payesiyle onurlandırdıkları bu alt kademe sendika bürokratlarından gerekli desteği görmüşlerdir.

Türkiye işçi sınıfı hareketinin militan geleneğinin zayıflığı, sendikaları aşamayan örgütlenme ve sendikal hareketi aşamayan mücadele pratiği, elbetteki reformist etkiye uygun bir zemin yaratmaktadır. Fakat bu bir durumdur ve bir kez daha asıl önemli olan bu durumu süreklileştiren nedenlerdir. Zira sözkonusu durum hiç de esası yönünden iktisadi bir nedene (nispi refah, emperyalist aşırı kârlardan pay, ya da bunlara dayalı aristokrat bir işçi tabakası vb.) dayalı değildir. Sözkonusu zaaflar sınıf hareketinin öznel zaaflarıdır. Reformizmi bu zaaflar üretmemiş, tersine bu zaaflar, reformist akımlar ve sendika bürokrasisi tarafından harcanan sistematik çabayla güçlendirilip süreklileştirilmiştir. Ve ancak bu sayede ve bu ölçüdedir ki, bu zaaflar gerisin geri reformizmi besleyen bir zemine de dönüşebilmişlerdir.

Türkiye işçi sınıfının esas gövdesi yönünden henüz genç olduğu, nitel ve nicel açıdan asıl gücünü '50'ler sonrasında bulduğu düşünülürse, bu genç sınıfın '60'lı yılların başından itibaren, yani daha şekillenmesinin ilk evrelerinde, ortaya dikkate değer militan mücadele örnekleri koyduğu görülür. Kavel Direnişi ile başlayan bu militan eğilim, '60'lı yıllar boyunca polis ve jandarmayla çatışmalara sahne olan bir dizi grev ve direnişin ardından, '70'li yıllara sarsıcı bir

Haziran direnişiyle girmiştir. Yine '70'li yıllarda sınıf hareketi ileri kesimleri şahsında önemli bir politizasyon yaşamış ve ortaya küçümsenemeyecek bir mücadele direnci koymuştur. Gelgelelim bu aynı dönemlerde, '60'lı ve '70'li yıllarda, sınıf hareketi üzerinde etkinlik kurma çizgisi izleyenler (ve bu sayede onun devrimci potansiyelini daha baştan boğanlar) sosyal-reformist akımlar olmuşlardır. Bu tarihsel gerçekler ortadayken, sınıf hareketinin reformist etkiyi kolaylaştıran zaaflarını, reformizmin bu zaafları besleyip güçlendiren çabasından (ve elbetteki devrimci akımların bu süreçte seyirci kalmasından) ayrı düşünmek olanaklı mıdır?

Reformizmin genel planda devrimci siyasal mücadele üzerindeki tahrip edici etkisi üzerinde hep durulur da, nedense bu aynı akımın sınıf hareketi üzerindeki yıkıcı etkisi yeterince gözetilmez. Oysa, sonuçları genel devrimci siyasal mücadeleyi etkilemenin de ötesinde belirleyen asıl yıkıcı tahribat, bizzat bu ikinci alandadır. Şu basit nedenle bu böyledir: İşçi sınıfı hareketinin her türlü burjuva ve küçük-burjuva etkiden kurtularak bağımsız bir devrimci kimlik kazanması, genel planda, devrimci mücadelenin sağlıklı ve istikrarlı bir çizgide geliştirilebilmesinin de temel bir güvencesidir. Bir başka ifadeyle, modern bir toplumda sınıf hareketi cephesinde reformizmin altedilmesi, onun genel mücadele sahnesinde altedilebilmesinin de zorunlu bir koşuludur.

EKİM'in taktik planda sınıfa kilitlenen çalışması, siyasal mücadeleye ilişkin bu genel stratejik kavrayışın da bir gereğidir. Geleneksel küçük-burjuva akımlar bu alandaki geleneksel kavrayışsızlıklarını yeni dönemde de sürdürdükleri içindir ki, sınıfı bir kez daha gönlü rahat bir biçimde reformist akıma bırakmışlardır. Yine bunun yarattığı cömert boşluk nedeniyle ki, 12 Eylül yenilgisinin ürünü olan omurgasız ve pelteleşmiş bir reformist akım, son yıllarda bu alanda bazı mevzileri belli bir kolaylıkla elde edebilmiştir. Geline yerde daha büyük bir güvenle söyleyebiliriz ki, sınıf hareketi cephesinde reformizm karşısında ilk kez olarak EKİM şahsında elden bir devrimci akım

görmektedir. Bugün sınıf hareketi içinde sosyalizm adına EKİM ve EMEP, iki temel akım olarak karşı karşıyadırlar. EKİM sosyalizmin devrimci marksist, EMEP ise liberal-reformist temsilcisidir. Düne kadar daha çok ideolojik cephede karşı karşıya duran bu iki akım, geline yerde artık sınıf çalışmasının, sınıf hareketine politik ve örgütsel müdahalenin pratik cephesinde karşı karşıyadırlar. Bu karşı karşıya geliş günden güne daha açık bir hal alacaktır. Komünist hareketin sınıfa kilitlenen çalışmasında günden güne güçlenen mevzileri ve atmakta olduğu yeni adımlar bunu göstermektedir.

EKİM, geçmişin yapısal zaaflarıyla hesaplaşmış, bu arada, Türkiye'de 12 Eylül yenilgisinin, dünyada '89 çöküşünün dersleriyle donanmış dinamik bir komünist akımken, EMEP bu aynı süreçler içinde devrimci kimliğini yitirmiş gevşek ve ruhsuz bir liberal akımdır. Dönemin reformist-liberal akımlarının politik güç kazanmasını kolaylaştıran özellikleri ne olursa olsun, kimlikler arasındaki bu temel fark, orta vadede komünist olanın liberal olanı sınıf hareketi cephesinde yenilgiye uğratacağının temel bir güvencesidir. Partili kimlik bu alandaki mücadelemize yeni bir güç ve kuvvet kazandıracaktır.

Sınıf hareketi içinde reformizme karşı bu zaferin kesinleştirilmesi için gerekli her şey yapılacaktır. Zira sınıf hareketinin ideolojik ve örgütsel bağımsızlığının sınıf partisi şahsında ete-kemiğe bürünmesi, ve bunun, devrimci siyasal mücadelenin seyrini belirleyen bir etkene dönüşmesi, öteki şeyler yanında, sınıf hareketi içindeki sosyal-reformist akımın kesin bir yenilgiye uğratılmasına sıkı sıkıya bağlıdır. Bu akımı başından itibaren tanıyan olmamız, onu yalnızca devrimcilikten liberallığe geçiş süreci içinde değil, sınıf hareketi içinde güç olmaya çalıştığı dönemde de adım adım izlememiz ve ilkeli bir ideolojik mücadelenin hedefi haline getirmiş olmamız, sınıf içindeki bugünkü pratiğini dolaysız olarak izleme ve teşhir etme olanağına sahip bulunmamız -tüm bunlar, bu akımla yeni bir hesaplaşma dönemine girdiğimiz şu sırada bizim için öteki önemli avantajlardır.

EKİM

“Ne 5+3, ne 8 yıl” Parasız, bilimsel, demokratik ve anadilde eğitim

Sermaye, bir süredir oynadığı komedyaya yeni bir sahne daha ekledi. Şeriata “karşı” 8 yıl kesintisiz eğitim tartışmalarına, uşak kalemşörleri tarafından pamuk eller cebe çağrısını yaptırıyor. Bir yandan “kesintisiz”, “5+3” tartışmaları ayyuka çıkarken, diğer yandan da bu sözde eğitim reformunu işçi ve emekçileri soymak için yeni bir kapı haline getiriyorlar.

Meclis Bütçe ve Planlama Komisyonu’ndan geçen kesintisiz 8 yıllık eğitim yasa tasarısı daha şimdiden işçi ve emekçilere bir dizi zam olarak yansıdı. Komisyon’da alınan karara göre, “8 yıllık eğitime” bütçe yaratmak için eğitime katkı paylarından tutunda, sigaraya kadar bir dizi şeyden kesintiler yapılacaktır. Bu ise işçi ve emekçilerin cebinden önemli bir miktarda paranın çekilmesi anlamına geliyor. Bununla da yetinmeyen burjuvalarımız, bir yandan da gazeteleri-tv’leri aracılığıyla “8 yıllık eğitim” için bağış kampanyaları başlatmış durumdadır. Laikliğin ve demokrasinin savunucusu rollerinde “8 yıl” tartışmalarını körükleyen devlet, bu aynı maske ile kitlelerin hem mali desteğini almaya çalışıyor, hem de yaratmaya çalıştığı yapay kamplaşmada arkasına güç yedekliyor.

İşçi ve emekçiler bu suni gündeme takılmamalıdır. Tartışmaları gereken eğitimin 5+3 yıl, 8 yıl ya da 11 yıl olması gibi yüzeysel, biçimsel konular olmamalıdır. Kesintili ya da kesintisiz fark etmez. Önemli olan gerici besleyen kurumların tamamının kapatılıp eğitimin parasız, demokratik ve bilimsel hale getirilmesidir. Bilimsel bütün metodlar, araç gereçler eğitimin her aşamasında kullanılıp, ezberci, gerici, düşünmeyi ve bilimi engelleyen eğitim metod ve müfredatı kaldırılmalıdır. Bu düşünen, sorgulayan, araştıran beyinler yetişmesine yardımcı olacaktır.

Emekçiler resmi ideolojiyi besleyen ırkçı, gerici bir müfredat ve programa hayır demeli ve eğitim politikaları, konunun muhatapları olan öğrenci-veli-eğitimci tarafından belirlenmelidir. Eğitim politikalarının her aşamasında bu üçgenin demokratik esaslara göre söz sahibi olması eğitimin demokratikleşmesinin ilk adımını oluşturacaktır.

Kürdistan’da kesintisiz 8 yıl ve YİBO (Yatılı İlköğretim Bölge Okulları)lar asimilasyonun en önemli ayağını oluşturacaktır. Birkaç köyün veya bir ilçenin çocukları bu okullarda asimilasyona tabi tutulmaktadır. Sermaye devleti, kesintisiz 8 yıl ile bu politikasını daha iyi uygulayabilmeyi hedeflemektedir. Eğitim, asimilasyona hizmet eder halinden çıkarılmalı, buralarda anadilde eğitimin önü açılmalıdır.

İşçi-emekçi ve öğrenciler, “8 yıl mı olsun, 5+3’ mü” sahte gündemini tartışmak yerine, eğitimin bilimsel-demokratik-parasız-anadilde olması için mücadele etmelidirler.

O. Devrim/İstanbul

Gücümüz Örgütlülüğümüzdedir!

Yaklaşık 200 kişinin çalıştığı bir metal fabrikasında işçiyim. Benim çalıştığım yer dışında aynı patrona ait üç fabrika daha var. Bu fabrikaların en büyüğü, üretimin yapıldığı asıl ana fabrika sendikalı olup, Türk Metal’de örgütlü.

Benim çalıştığım fabrikada, erkek işçiler olmakla beraber çoğunluğu genç kadın işçiler oluşturuyor. Orta yaş ve üzerindeki bayan işçilerin sayısı 50 civarında kadar. Fabrikada elektirik sayaç ve anahtarları üretimi yapılıyor. Buraya parçalar halinde gelen malzemenin montajı yapılıyor. Mesailerimiz normalde 10 saat. Fakat zorunlu mesailerden dolayı bu süre 13 saate kadar çıkıyor. Hemen hergün zorunlu mesailere bırakıyoruz. İş yerinde ne yeterince havalandırma sistemi, ne de ısıtma sistemi var. Bu yüzden yazın sıcaktan, kışın soğuk olmasından dolayı çalışmakta güçlük çekiyoruz. Ücretler oldukça düşük. En eski işçi 28 milyon ücret alıyor. Yeni alınan işçiler asgari ücretten çalıştırılıyor.

İş yerine birgün gelinmediği koşulda 2 günlük yövmiyemiz kesiliyor. Burada bant sistemi üretim yapılıyor. Bantın bir ucunda imalata giren mal, bantın diğer ucundan tüm işlemleri bitmiş vaziyette çıkıyor. Bu yüzden herkes birbirine hız olarak yetişmek durumunda.

Sürekli işçi sirkülasyonu

yaşanıyor. Her altı ayda bir toplu olarak işten çıkarmalar oluyor. 3-4 aya kadar yine bir tensikatla karşı karşıyayız. Topun ağzında eski ve orta yaşlı işçiler var. Bu durum eski işçilerle yeni işçileri birbirinden ayırıyor, bir kutuplaşma yaşanıyor. Hatta geçenlerde bir işçi şöyle söylüyordu. Biz eski işçiler, yeni işçilere işi öğrettikten sonra bizi işten çıkaracaklar. Bu yüzden yeni gelenlerle işi öğretmiyorum diyebiliyordu.

İşyerinde arada sırada öğlen paydoslarında işçilere yönelik toplantılar yapılıyor. Toplantının amacı, işçileri disipline etmek, üretimi en kısa zamanda kusursuz bir şekilde gerçekleştirebilmek. Bu toplantılardan birinde, çalışmak için gelen yaşlı işçilerin kapıdan çevrildiği, çünkü onların bir at gibi koşturamayacaklarından, işe almayacaklarını söylediler.

Eski işçiler kadar yeni işçilerde tedirgin. Çünkü hiç kimsenin iş güvencesi yok. İşçi çıkarılmasının sık sık yaşanıyor olması ve bugünde gündemde olması, eski -yeni işçi ayrımını körüklerken, bir taraftan da sonun ortak olması nedeniyle, işçileri birbirine yaklaştırıyor. Bu, sorunun sürekli olarak konuşulmasına neden oluyor. İlk elden çıkarılacak olanlar eski işçiler olduğundan, yeni gelipte başarılı

olan işçilere karşı eski işçiler tarafından açıktan tavırlar alınıyor. Eski işçilerin çıkarılmasının nedeni, daha ucuza yeni işçi alabilmek için. Bunu da her altı ayda bir uygulayarak; böylece, her altı ayda bir vaadettikleri zammı vermemiş, tazminatsız işten atmış, en önemlisi örgütlenmenin önüne geçmiş oluyor.

Sermaye sınıfının, biz işçileri nasıl harcadığı ortada. Yıllarca, ta ki posamız çıkana kadar bizleri sömürüyorlar. Gençliğimiz, dinamikliğimiz bir sömürü çarkında öğütülüyor. Ne zaman ki yaşanmaya başladık işte o zaman bizlerin yerine, onların deyimiyle koşturacakları yeni yarış atları aramaya başlıyorlar.

Tüm bu baskılara ancak örgütlenerek karşı koyabiliriz. Bugün bu bölünmüşlüğümüz örgütlü olmayışımızdandır. Bu yüzden bizleri eski-yeni işçi diye bölebiliyor, bu yüzden bizi birbirimize düşman ediyorlar. Bir araya gelip gücümüzü birleştirdiğimiz, sırt sırta, omuz omuza verdiğimiz koşulda bizi bölmeye güçleri yetmeyecektir. Sermaye sınıfına, genci ve yaşlısıyla birer yarış atı olmadığımızı gösterelim. Bizleri türlü ayak oyunları ile kendi içimizde bölmelerine izin vermeyelim. Gücümüz örgütlülüğümüzdedir.

D. Coşkuner

Zindanlar Yıkılsın Tutsaklara Özgürlük!

“Yaşamı, uğruna ölebilecek kadar çok seven” devrimci tutsaklar, ‘96 zindan direnişinde tarihe kazıdıkları zafer sonucunda kazanılmış hakların gaspıyla, tabutlukların tekrar açılmaya hazırlanmasıyla, yeni katliam saldırılarıyla karşı karşıyalar. SAG ve ÖO sürecinin ardından başlayan, gittikçe kötüleşen sağlık koşullarına, yeni ölümler için iktidar tarafından göz yumulmaktadır.

Ücretli kölelik düzeninin devamı için kan dökmekten zevk alan sermaye iktidarı, hiç bir koşulda devrimci tutsaklara boyun eğdiremeyecektir. Ancak tüm katliam hazırlıklarına rağmen devrimci tutsakların ölüm pahasına verecekleri direnişe en büyük destek sınıf hareketinin, toplumsal muhalefetin yükselmesiyle sağlanacak.

A. Atak/İZMİR

Özgürlük Tutsaklarıyla Dayanışma

Cenevre Bayramı’nda, Cenevre Halkevi’nin standını Türkiye ve Kürdistan cezaevlerindeki özgürlük tutsaklarıyla dayanışmaya çevirdik. Gelirimizin bir bölümünü (Frs. 1.100), özgür tutsaklara gönderdik.

(...)

Fabrikada ürettiği mala yabancılaştırılan işçinin emeğinin esaretten kurtulması; ürünü daha tarladayken yok pahasına aracıya, tefeciye satmak zorunda olan köylünün emeğinin esaretten kurtulması; ezen ve ezilenin olmadığı özgür bir dünya uğruna, cezaevlerindeki katliamda dahil, her türlü insanlık dışı muameleye karşı insanlığın geleceği için onur mücadelesi veren özgürlük tutsakları, sizleri selamlıyoruz!

Yaşasın Devrimci Dayanışma

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org> Cenevre Halkevi

Çağrı

Bir tulum kayalıkta
zaman zaman
çağrı oldu
zafer lürküleri.

Sessizlik...
Yer yer olduysa’da
Yinede özgürlüğün çığlığını
duymak için
Zagros kayalıklarında
Büyüyor kavgan
Bak...

İşte günbe gün
Yüzün özgürlük
okunurcasına
Güzelleşiyor.

Yeni dünya
Yeni yaşam
Yeni düşüncen
sarmış

Tüm evreni
Mahir

N. Sacco ve B. Vanzetti

Amerikan proletaryasının bu iki öncüsü, 1927 yılının 23 Ağustos'unda katledildiler. Tamamen düzmece iddialarla yargılanıp ölüme mahkum edilen Sacco ve Vanzetti, işçi sınıfının mücadelesinde sembolleştiler. Anıları mücadelemizde yaşıyor.

"Burjuvazi
katletti içimizden ikimizi
bu iki ölü ölmeyen iki ölümüdür

Burjuvazi
kavgaya davet etti bizi
davetleri kabulümüzdür
(...)"

Nazım Hikmet

"...sizin ve savcının kemikleri bile çürüyüp kaybolduğu zaman, Sacco'nun adı insanların yüreğinde ve şükran duygularında yaşayacak. Sizin adınız, savcının adı, yasalarınız, kurumlarınız, düzmece tanrınız, insanın insanın kurdu olduğu lanetli bir geçmişin silik bir anısı olmaktan öteye geçemeyecek..."

Bartolameo Vanzetti

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete